

รายงานการพิจารณาศึกษา

เรื่อง

การตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้ (ล้าง) ของผู้ประกอบการชาวต่างชาติ
ในจังหวัดจันทบุรี

ของ

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว (สนช)(กมธ ๑) ๐๐๐๘/ (ร ๑)

วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานการพิจารณาเรื่อง การตั้งโรคติดต่ออันตราย (ลัษ) ของผู้ประกอบการชาวต่างชาติในจังหวัดจันทบุรี

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๔ วรรคสอง (๑๕) ได้กำหนดให้ คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการค้า การบริการ การส่งออก ดุลการค้า ลิขสิทธิ์ ตราสาร ทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา การส่งเสริมและพัฒนาการพาณิชย์และอุตสาหกรรม ตลอดจนศึกษาปัญหา อุปสรรคของการพัฒนาการพาณิชย์ และอุตสาหกรรมของไทย รวมทั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษและการแรงงาน โดยกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร
๒. พลเอก ทรงกิตติ จักกาบาตร์
๓. นายพจน์ อร่ามวัฒนานนท์
๔. นายสาธิต ชาญเชาวน์กุล
๕. พลตำรวจโท วิบูลย์ บางท่าไม้
๖. นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช
๗. พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม
๘. นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล
๙. นางสาวรณิ สิริเวชชะพันธ์
๑๐. นายสมพล เกียรติไพบูลย์
๑๑. นายสมบูรณ์ งามลักษณ์
๑๒. นายอิสระ ว่องกุศลกิจ
๑๓. นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ
๑๔. นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ
๑๕. พลโท ชัยยุทธ พร้อมสุข
๑๖. พลเอก ธารไชยยันต์ ศรีสุวรรณ
๑๗. นายภาณุ อุทัยรัตน์
๑๘. พลเอก วลิต โรจนภักดี
๑๙. พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ
๒๐. นายวิทยา ฉายสุวรรณ

ประธานคณะกรรมการ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
เลขานุการคณะกรรมการ
รองเลขานุการคณะกรรมการ
โฆษกคณะกรรมการ
โฆษกคณะกรรมการ
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ

๒๑. พลเอก วิลาศ....

๒๑. พลเอก วิลาศ อรุณศรี	กรรมการ
๒๒. พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรีไกร	กรรมการ
๒๓. พลเอก สกล ชื่นตระกูล	กรรมการ
๒๔. นายสุพันธุ์ มงคลสุธี	กรรมการ
๒๕. พลโท สุวโรจน์ ทิพย์มงคล	กรรมการ
๒๖. นายอนุมัติ আহَمَّد	กรรมการ

อนึ่ง ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช ได้ขอลาออกจากตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการ และที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้ง พลเอก ยุทธศิลป์ โดยขึ้นนาม เป็นเลขานุการคณะกรรมการแทน ต่อมา นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล ได้ขอลาออกจากกรรมการ คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้ง พลโท ชัยยุทธ พร้อมสุข เป็นโฆษกคณะกรรมการ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้ง พลเรือเอก พิลาภ ตมิศานนท์ เป็นกรรมการ

ในการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าว คณะกรรมการ ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา เรื่อง การตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้ (ถัง) ของผู้ประกอบการชาวต่างชาติ ในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งบัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จแล้ว

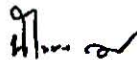
จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร

(สิงห์ศึก สิงห์ไพร)

ประธานคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นางนิโรบล มูลจันทิ)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการเศรษฐกิจ

การพาณิชย์ และอุตสาหกรรม

สำนักกรรมการ ๑

สำนักกรรมการ ๑

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๐

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๘๑๖๑

นิรมล พิมพ์

สุหษา ทาน ๑

นิโรบล ทาน ๒

บทสรุปผู้บริหาร

(Executive Summary)

ที่ผ่านมาประเทศไทยมักประสบปัญหาผลไม้ล้นตลาดและมีราคาตกต่ำในช่วงฤดูการผลิตผลไม้ส่งออกสู่ตลาด แต่ปัจจุบันพบว่าผลไม้ไทยเป็นที่ต้องการของต่างประเทศ ทำให้เกษตรกรขายผลไม้ได้ในราคาที่สูงขึ้นไม่ว่าจะเป็นทุเรียน มังคุด มะม่วง หรือ เงาะ ก็ตาม โดยเฉพาะในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งในอดีตเกษตรกรจะดูแลการปลูก ผลิต และขายให้พ่อค้าเพื่อขนส่ง และกระจายผลไม้ส่งเข้าสู่ตลาด ระยะหลังเริ่มมีพ่อค้าชาวจีนเข้ามาตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้หรือล้งรับซื้อผลไม้ถึงในสวนและส่งออก และสามารถแข่งขันซื้อผลไม้กับล้งไทยในท้องถิ่นได้ดีกว่า ในที่สุดก็ได้ครอบงำตลาดการค้าผลไม้ของไทยไปได้ ถือเป็น การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการตลาดผลไม้ที่มีมาในอดีต ซึ่งวิธีการตลาดการค้าในลักษณะดังกล่าวได้แพร่กระจายไปสู่ตลาดผลไม้ชนิดอื่น ๆ ในหลายจังหวัด จนเป็นที่หวาดหวั่นว่าล้งจีนจะสามารถผูกขาดการซื้อขายและเป็นผู้กำหนดราคาผลไม้ไทยในอนาคต ซึ่งหากปล่อยไว้โดยไม่มีการแก้ไขหรือควบคุม ธุรกิจการค้าผลไม้ของไทยอาจประสบปัญหาวิกฤติด้านราคาและการตลาดได้

ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกผลไม้ที่สำคัญของโลก จากข้อมูลของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ระบุว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ประเทศไทยส่งออกผลไม้มูลค่า ๔๐,๗๒๕ ล้านบาท และในช่วง ๗ เดือนแรกของปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ม.ค.- ก.ค.) ส่งออกได้ ๒๙,๔๖๙ ล้านบาท ลดลงจากระยะเดียวกันของปีก่อนร้อยละ ๗.๗๒ ตลาดผลไม้ที่สำคัญอันดับหนึ่งคือ จีน รองมา ได้แก่ฮ่องกง เวียดนาม ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา เกาหลี และ อินโดนีเซีย

กรมวิชาการเกษตรกำหนดให้ผู้ส่งออกผักและผลไม้ต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ส่งออก โดยผลิตผลที่ส่งออกต้องมาจากแปลงปลูก เก็บเกี่ยว และใส่บรรจุภัณฑ์ตามขั้นตอนการผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice : GAP) และมาจากโรงคัดบรรจุที่ผ่านการรับรองคุณภาพและมาตรฐานตามระบบการผลิตที่ดี (Good Manufacturing Practice : GMP) ซึ่งช่วยสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรที่ส่งออก อย่างไรก็ตาม ในกรณีการส่งออกไปประเทศจีน ผลไม้ที่ส่งออกต้องปฏิบัติตามมาตรฐานบังคับ AQSIQ ของจีนด้วย ซึ่งมักเป็นปัญหาอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ล้งไทยเสียเปรียบล้งจีน

ข้อมูลจากศูนย์วิจัยพืชสวนจังหวัดจันทบุรีขณะนี้ มีโรงคัดบรรจุผลไม้ (ล้ง) ที่ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐาน GMP แล้วในจังหวัดจันทบุรีทั้งสิ้น ๑๒๒ โรง ในจำนวนนี้เป็นล้งของพ่อค้าชาวจีนเกือบครึ่งหนึ่งของล้งทั้งหมด ผลไม้ส่งออกโดยเฉพาะทุเรียนที่ส่งไปตลาดจีนส่วนใหญ่เป็นการส่งออกโดยล้งจีนซึ่งเข้ามาประกอบธุรกิจรับซื้อและตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้โดยอาศัยคนไทยเข้าชื่อบังหน้าในลักษณะ “Nominee” จึงเป็นที่หวาดเกรงว่าหากปล่อยไว้เช่นนี้ เกรงว่าภายใน ๕ ปี ธุรกิจรับซื้อผลไม้ในจังหวัดจันทบุรีจะตกอยู่ในมือของล้งจีนทั้งหมด

ในอนาคต หากปริมาณการผลิตผลไม้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แต่ผู้ประกอบการไทยไม่มีประสบการณ์ในการทำตลาดการค้าผลไม้ เนื่องจากปล่อยให้คนต่างด้าวเข้ามาทำตลาดแทน ในที่สุดคนไทยก็จะขาดประสบการณ์ในการทำตลาดส่งออก โดยเฉพาะตลาดจีน

นโยบายของประเทศไทยมุ่งเน้นในการสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างคุณค่าเพิ่ม (Value Creation) เช่น การแปรรูปเป็นผลไม้อบแห้ง ผลไม้กระป๋อง เป็นต้น รวมถึงการสร้าง Supply chain ในการผลิต ตั้งแต่ผลิต แปรรูป ส่งออกจนถึงตลาดผู้ซื้อ แต่ขณะนี้ไทยกลับถูกชาวต่างด้าวเข้ามาทำ Demand Chain คือ การใช้ความต้องการสินค้าของลูกค้าเป็นเงื่อนไขต่อรองการซื้อตามคุณสมบัติผลไม้ที่ต้องการแล้วยังทำ Supply chain ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง โดยผู้ประกอบการไทยไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย

นอกจากนี้จีนยังมีระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ที่แตกต่างกับของไทย โดยประเทศไทยไม่มีการเก็บ VAT กับสินค้าเกษตรทั้งที่นำเข้ามาและผลิตในประเทศ แต่จีนเก็บ VAT กับสินค้าเกษตรที่นำเข้ามาในอัตราร้อยละ ๑๓ แต่ด้วยระบบการปฏิบัติที่ซับซ้อนของจีน ท้ายที่สุดสินค้าเกษตรของจีนก็ไม่ได้เสียภาษี VAT แต่อย่างใด ซึ่งจากมาตรการทางภาษีที่แตกต่างกันดังกล่าว ทำให้ผลไม้ของไทยมีราคาสูงกว่าของจีน ทำให้ไทยเสียเปรียบในด้านต้นทุนและการเข้าสู่ตลาดจีน

ประเด็นที่ต้องติดตาม คือ การตรวจสอบว่าผู้ประกอบการธุรกิจต่างด้าวที่เข้ามาทำธุรกิจสิ่งในประเทศไทยได้เข้ามาอย่างถูกต้องตามกฎหมายไทยหรือไม่ได้มีการจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีอื่น ๆ อาทิเช่น ภาษีที่ดิน อย่างถูกต้องและครบถ้วนหรือไม่ ทั้งนี้ หากยอมรับว่า ชาวจีนที่เป็นต่างด้าวสามารถเข้ามาประกอบธุรกิจสิ่งในประเทศไทยได้ ชาวต่างชาติประเทศอื่นอาจเอาเป็นตัวอย่างและเข้ามาทำธุรกิจในลักษณะนี้ได้ด้วยเช่นกัน

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มอบหมายคณะอนุกรรมการการพาณิชย์พิจารณาศึกษาเรื่อง การตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้ (สิ่ง) ของผู้ประกอบการชาวต่างชาติในจังหวัดจันทบุรี ในการพิจารณาศึกษาได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคประชาชน เข้าชี้แจงให้ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาและได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ให้มีการจัดระเบียบทางการค้าและมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้น ได้แก่ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ (ธุรกิจสิ่งของต่างชาติอาจถือเป็นธุรกิจที่ต้องขออนุญาตตามธุรกิจบริการตามบัญชี ๓ (๒๑) ท้ายพระราชบัญญัติฉบับนี้ พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒)

๒. ควบคุมดูแลการเสียภาษีเงินได้ให้ถูกต้องตามระเบียบ รวมทั้งให้มีการกำกับดูแลการนำเข้าส่งออกผลไม้ให้เป็นไปตามกฎระเบียบของทั้งประเทศไทยและต่างประเทศ

๓. ส่งเสริมการตลาด เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้แก่คนไทยที่เคยออกจากตลาดไปแล้ว ให้กลับเข้ามามีบทบาทในการส่งออก สนับสนุนกลุ่ม SMEs ในการหาตลาดใหม่ ๆ ในต่างประเทศ รวมทั้งวางแนวทางสนับสนุนให้การค้าผลไม้ไทยเป็นวาระขับเคลื่อนสำคัญ

๔. มาตรการเพิ่มเติมอื่น ๆ ได้แก่ ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มและมีการซื้อขายแบบ On - line กำหนดให้ผลไม้เป็นรายการสินค้าสำคัญที่ควรมีการควบคุม กำกับดูแลปริมาณที่นำเข้าส่งออกตามพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ จัดระบบการเก็บภาษีรองรับ มาตรการส่งเสริมอื่น ๆ ให้ชาวสวนมีความเข้มแข็ง เช่น โครงการส่งเสริมการรวมตัวเป็นสมาคมการค้า และการหาตลาดประเทศอื่นรวมทั้งสร้างรูปแบบการดำเนินการของสหกรณ์เกษตรกร ให้มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ การสนับสนุนการเปิดเว็บไซต์เพื่อการจำหน่ายผลไม้ออนไลน์

สรุป ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวในเบื้องต้น อาจจะมีผลกระทบต่อเกษตรกรไทยไม่มากนักน้อย แต่หากปัญหาดังกล่าวถูกปล่อยปะละเลยไป อาชีพเกษตรกรของไทยอาจรวมถึงที่ดินในการทำการเกษตรของคนไทยอาจตกเป็นของคนต่างชาติได้

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คำนำ

ผลไม้เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทยสามารถสร้างรายได้จากการส่งออกไปทั่วโลกปีละกว่า ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท ผลไม้ที่ผลิตและสร้างรายได้เข้าประเทศค่อนข้างสูง ได้แก่ ทูเรียน มังคุดเงาะ ลำไย ลองกอง ลิ้นจี่ และมะม่วง เป็นต้น สำหรับจังหวัดจันทบุรีถือเป็นศูนย์กลางการผลิตและจำหน่ายผลไม้ที่สำคัญหลายชนิด เช่น ทูเรียน มังคุดและลำไย ฯลฯ ทำให้ผู้ประกอบการชาวต่างชาติจำนวนมากสนใจเข้ามาประกอบธุรกิจโรงคัดบรรจุผลไม้หรือล้งในจังหวัดจันทบุรีเพื่อส่งออกผลไม้ไปต่างประเทศ แม้การเข้ามาสั่งซื้อผลผลิตของล้งต่างชาติ โดยเฉพาะล้งของชาวจีนจะช่วยให้เกษตรกรขายผลผลิตได้ในราคาที่สูงขึ้นก็ตามเพราะล้งจีนมีเงินทุนมากกว่าทำให้สามารถแข่งขันรับซื้อได้ดีกว่า ทั้งนี้หากบางฤดูกาลผลผลิตน้อยกว่าเกณฑ์ปกติจะทำให้ได้ราคาสูง แต่หากผลิตผลมีจำนวนมากจะเกิดเหตุการณ์ตรงกันข้าม ส่งผลให้มีการกดราคารับซื้อ และสามารถครอบงำตลาดการค้าผลไม้ไทยได้เพิ่มขึ้น ปัจจุบันล้งชาวจีนหลายรายยังอาศัยคนไทยเข้าซื้อบ้งหน้าและเป็นนอมินีเข้ามาสั่งซื้อผลไม้ถึงในสวนสร้างอำนาจผูกขาดทางการตลาดและขณะนี้การครอบงำตลาดของล้งจีนได้ขยายฐานไปในอีกหลายจังหวัดในภาคต่าง ๆ จึงเป็นที่ห่วงใยว่า หากไม่มีการดำเนินการใด ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว อาชีพการทำสวนผลไม้ของเกษตรกรของไทยอาจหมดไปส่งผลให้ธุรกิจค้าผลไม้ของไทยต้องเผชิญกับภาวะวิกฤติด้านราคาและตลาดได้และต่อไปประเทศไทยจะอยู่ในฐานะผู้รับจ้างปลูกผลไม้ ซึ่งนับว่าเป็นความเสี่ยงของประเทศ

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเห็นว่าปัญหาการตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้ (ล้ง) ของผู้ประกอบการชาวต่างชาติในจังหวัดจันทบุรีได้ส่งผลกระทบต่อธุรกิจการค้าผลไม้ของประเทศไทย ก่อให้เกิดการครอบงำตลาดทำให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งแก้ไขปัญหาการตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้ (ล้ง) ของผู้ประกอบการชาวต่างชาติอย่างเร่งด่วน ดังนั้น เพื่อให้สามารถกำกับดูแล ควบคุมการประกอบธุรกิจของชาวต่างชาติให้เป็นไปตามข้อกำหนดของไทย และสามารถนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาบังคับใช้ได้จริงและมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการจึงขอเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาคัดบรรจุผลไม้ (ล้ง) ของผู้ประกอบการชาวต่างชาติในจังหวัดจันทบุรี เพื่อให้ธุรกิจการค้าผลไม้ของไทยสามารถเติบโตและเกษตรกรได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
คำนำ	ง
รายงานการพิจารณาศึกษา	จ
รายงานการศึกษาเรื่อง การตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้ (ล้ง) ของผู้ประกอบการชาวต่างชาติในจังหวัดจันทบุรี	
- ความเป็นมา	๑
- ข้อเท็จจริง	๒
- ข้อมูลประกอบการพิจารณา	๔
- สภาพปัญหา	๕
- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๖
- ข้อเสนอแนะ	๘
ภาคผนวก	
- ภาคผนวก ก จำนวนโรงคัดบรรจุผลไม้ในจังหวัดจันทบุรี	๑๕
- ภาคผนวก ข ข้อมูลการส่งออกผลไม้	๒๕
- ภาคผนวก ค โครงสร้างผลไม้ ปี ๒๕๕๘	๒๙
- ภาคผนวก ง ข้อมูลสินค้าผัก ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	๓๙
- ภาคผนวก จ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๔๓

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง การตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้ (ล้ง) ของผู้ประกอบการชาวต่างชาติในจังหวัดจันทบุรี
ของ
คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามข้อบังคับการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๔ ซึ่งคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาหรือ ตามที่สภามอบหมาย โดยคณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่อง การตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้ (ล้ง) ของผู้ประกอบการชาวต่างชาติในจังหวัดจันทบุรี

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงาน ผลการพิจารณาศึกษาต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังนี้

๑. การดำเนินงานของคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ คณะกรรมการได้ตั้งคณะอนุกรรมการการพาณิชย์ ซึ่งคณะอนุกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย อนุกรรมการ จำนวน ๑๐ คน ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ จำนวน ๑๐ คน และที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ เลขานุการประจำคณะกรรมการ (ด้านพาณิชย์) จำนวน ๖ คน ดังนี้

อนุกรรมการ

๑. นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. พลเอก ยุทธศิลป์ โดยขึ้นงาม	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นายไพบุลย์ ปิลันธน์โอวาท	อนุกรรมการ
๕. นายบุญสม ผ่องบุพกิจ	อนุกรรมการ
๖. นายณัฐพงศ์ พันธเกียรติไพศาล	อนุกรรมการ
๗. นางจินตนา ชัยยวรรณาการ	อนุกรรมการ
๘. นายณรงค์ บุญยสงวน	อนุกรรมการ

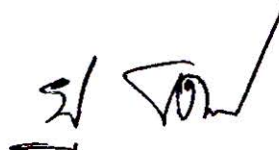
หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภพงษ์ เหลียววัฒนกิจ ที่ปรึกษาชมรมผู้ประกอบการ
ผลไม้ส่งออกจันทบุรี
- รองศาสตราจารย์ ดร. พิชัย สราญรัมย์ ชาวสวนลำไย
(อาจารย์พิเศษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี)

๒. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขอเสนอรายงานการศึกษา เรื่อง การตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้ (ลำไย) ของผู้ประกอบการชาวต่างชาติในจังหวัดจันทบุรี เพื่อให้มีระบบการบริหารจัดการ มาตรการควบคุมดูแล การประกอบธุรกิจของคนต่างชาติให้ถูกต้อง และเหมาะสม อีกทั้งเพื่อเป็นการป้องกันการผูกขาด การครอบงำตลาดผลไม้ของไทย ให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ คณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการการพาณิชย์เป็นผู้จัดทำรายงาน ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบแล้ว และมีมติให้ความเห็นชอบกับรายงานดังกล่าว โดยถือเป็นรายงานการพิจารณาศึกษาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ เพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้โปรดพิจารณา หากสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบกับรายงานการพิจารณาศึกษาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ขอให้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป

พลเอก

(ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม)

เลขานุการคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

รายงานการศึกษา
เรื่อง การตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้ (ล้ง) ของผู้ประกอบการชาวต่างชาติในจังหวัดจันทบุรี
โดย
คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ความเป็นมา

แต่เดิมประเทศไทยมักประสบปัญหาผลไม้ล้นตลาดและมีราคาตกต่ำในช่วงฤดูการผลิตผลไม้ส่งออกสู่ตลาด (เกิดภาวะ Supply มากกว่า Demand) แต่ปัจจุบันพบว่าผลไม้ในประเทศเป็นที่ต้องการของต่างประเทศ (เกิดภาวะ Demand มากกว่า Supply) ผลไม้จึงมีราคาสูงขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทุเรียน มังคุด มะม่วง เงาะ ส่งผลให้มีการล้มต้นยางและหันมาปลูกผลไม้กันมากขึ้น โดยเฉพาะในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งในอดีตเกษตรกรจะดูแลการปลูก ผลิตและขายให้พ่อค้า จากนั้นพ่อค้าจะเป็นผู้ขนส่ง และกระจายผลไม้ส่งเข้าสู่ตลาดผลไม้ในประเทศระยะหลังเริ่มมีพ่อค้าชาวจีนเข้ามาตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้หรือล้งรับซื้อผลไม้ถึงในสวนและส่งออก เช่น ลำไย ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาแล้วในภาคเหนือ วิธีการค้าในลักษณะดังกล่าวได้แพร่กระจายไปสู่ตลาดผลไม้ชนิดอื่น ๆ ในหลายจังหวัด

สำหรับจังหวัดจันทบุรีในช่วงที่ผ่านมาเกษตรกรขายผลไม้ได้ราคาดีมาก การที่ราคาผลไม้นับตัวสูงขึ้นมาก เป็นผลมาจากการที่มีผู้ประกอบการชาวจีนหลายรายเข้ามารวมกลุ่มรับซื้อผลไม้และตั้งโรงคัดบรรจุหรือล้งถึงในจังหวัด โดยที่ผู้ประกอบการชาวจีนมีเงินทุนมากกว่าสามารถแข่งขันซื้อผลไม้กับล้งไทยในท้องถิ่นได้ดีกว่า ในที่สุดก็สามารถครอบงำตลาดการค้าผลไม้ของไทยไปได้ขณะนี้ล้งของผู้ประกอบการชาวจีนได้ขยายฐานไปแข่งขันและยึดครองส่วนแบ่งการค้าผลไม้ไทยหลายจังหวัดในภูมิภาคต่าง ๆ จนเป็นที่หวาดหวั่นว่าล้งจีนจะสามารถผูกขาดการซื้อขายและเป็นผู้กำหนดราคาผลไม้ไทยในอนาคต ซึ่งหากปล่อยไว้โดยไม่มีการแก้ไขหรือควบคุม ธุรกิจการค้าผลไม้ของไทยอาจประสบปัญหาวิกฤติด้านราคาและการตลาดได้

จากกรณีดังกล่าว เพื่อเป็นการป้องกันการผูกขาดทางตลาด สนับสนุนให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมมากขึ้น ลดการครอบงำตลาดการค้าผลไม้ไทย ดูแลการประกอบธุรกิจของคนต่างชาติให้มีการปฏิบัติที่ถูกต้องและเป็นไปตามกฎหมาย คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงมอบหมายให้คณะอนุกรรมการการพาณิชย์ ในคณะกรรมการการพาณิชย์

การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงพิจารณาศึกษา เรื่องการตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้ (ล้ง) ของผู้ประกอบการชาวต่างชาติในจังหวัดจันทบุรี

ข้อเท็จจริง

๑. ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกผลไม้ที่สำคัญของโลก ผลไม้ที่สำคัญ ได้แก่ทุเรียน มะม่วง เงาะ มังคุด ลองกอง ลำไย สับปะรด ลิ้นจี่ เป็นต้น จากข้อมูลของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ระบุว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ประเทศไทยมีการส่งออกผลไม้คิดเป็นมูลค่า ๔๐,๗๒๕ ล้านบาท และปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (มกราคม - กรกฎาคม) ส่งออกคิดเป็นมูลค่า ๒๙,๔๖๙ ล้านบาท (ลดลงจากระยะเดียวกันร้อยละ ๗.๗๒) ทั้งนี้มูลค่าส่งออกดังกล่าวยังมีได้รวมตัวเลขการค้าที่ไม่ผ่านระบบ สำหรับตลาดผลไม้ที่สำคัญอันดับหนึ่งคือ จีน รองมา ได้แก่ฮ่องกง เวียดนาม ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา เกาหลี อินโดนีเซีย เป็นต้น

๒. จังหวัดจันทบุรีเป็นศูนย์กลางการผลิตและจำหน่ายผลไม้ที่สำคัญหลายชนิด ได้แก่ทุเรียน มังคุด ลำไย กล้วยไข่ สับปะรด ส้มโอ มะม่วง ลิ้นจี่ ลองกอง เงาะ และสละ เป็นต้น นอกจากนี้ผลไม้ไทยยังมีการปลูกมากในอีกหลายจังหวัดได้แก่ ระยอง ตราด ชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช เป็นต้น

๓. เนื่องจากพ่อค้าผลไม้ไทยมีศักยภาพลดลงและมีจำนวนน้อยลงในขณะที่ผลไม้เป็นสินค้าที่สร้างรายได้เป็นมูลค่าสูงให้แก่จังหวัดจันทบุรีทุกปีโดยเฉพาะทุเรียน มังคุด ลำไย โดยมีการส่งออกไปประเทศจีนกว่าร้อยละ ๗๐ - ๘๐ ของผลผลิต และจากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จันทบุรีส่งออกทุเรียนมูลค่าปีละกว่าหมื่นล้านบาท อย่างไรก็ตาม จากบทเรียนในอดีตหากผลไม้มีจำนวนน้อยกว่าความต้องการของตลาด (ภาวะ Supply น้อยกว่า Demand) ปัญหาจะไม่เกิด แต่หากผลไม้ที่ผลิตได้มีจำนวนมากหรือล้นตลาด (ภาวะ Supply มากกว่า Demand) พ่อค้าจีนจะคัดเกรดผลไม้และกดราคารับซื้อจากชาวสวน ผลไม้ส่วนที่ไม่ได้เข้าประเทศจีนจะถูกทิ้งและไม่ได้ส่งออกไปยังตลาดประเทศอื่น การที่พ่อค้าไทยไม่ค่อยมีโอกาสทำตลาด จึงยังทำให้พ่อค้าไทยมีศักยภาพลดลงและหดหายไป

๔. กรมวิชาการเกษตรได้กำหนดให้ผู้ส่งออกผักและผลไม้ต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ส่งออก โดยผลิตผลที่ส่งออกต้องมาจากแปลงปลูกเก็บเกี่ยว และใส่บรรจุภัณฑ์จัดเป็นวิธีการและขั้นตอนการผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agricultural Practice : GAP) และมาจากโรงคัดบรรจุที่ผ่านการรับรองคุณภาพและมาตรฐานตามระบบการผลิตที่ดี (Good Manufacturing Practice : GMP) ถึงแม้ว่า GAP และ GMP จะเป็นมาตรการสมัครใจ (Voluntary Measures) แต่ก็ได้ช่วยสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรส่งออกของไทย

อย่างไรก็ตามปรากฏในข้อเท็จจริงว่า ลังจีนที่ส่งสินค้าผลไม้ออกไปประเทศจีน จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานบังคับ AQSIQ (สำนักงานควบคุมคุณภาพตรวจสอบและกักกันโรค/General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine) ซึ่งเป็นมาตรฐานคุณภาพการนำเข้าสินค้าของจีน ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยจะต้องผ่านการรับรองมาตรฐานของจีน ซึ่งต้องมีผู้ตรวจจากประเทศจีนตามมาตรฐาน AQSIQ ซึ่งไม่เป็นปัญหากับลังจีนที่ตั้งในประเทศไทย แต่กลับเป็นปัญหาอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ลังไทยถูกกีดกันและเสียตลาดให้กับลังจีน เพราะไม่สามารถแข่งขันส่งออกผลไม้ไปประเทศจีนได้

๕. ข้อมูลจากศูนย์วิจัยพืชสวนจังหวัดจันทบุรีระบุว่า จันทบุรีมีโรงคัดบรรจุผลไม้ (ลัง) ที่ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐาน GMP ทั้งหมด ๑๒๒ โรง แบ่งเป็นโรงคัดบรรจุทุเรียน ๓๘ โรง มังคุด ๒๔ โรง ลำไย ๓๔ โรง กัลยไผ่ ๑ โรง และผลไม้รวมอีก ๒๕ โรง ในจำนวนดังกล่าวเป็นลังของพ่อค้าชาวจีนด้วย แม้ขณะนี้จำนวนลังชาวจีนจะยังไม่ถึงครึ่งหนึ่งของลังทั้งหมด แต่การซื้อของลังจีนก็มีปริมาณสูงถึงร้อยละ ๗๐ของผลผลิตจังหวัด และผลไม้ส่งออกโดยเฉพาะทุเรียนก็ปล่อยให้ลังจีนรับซื้อไปส่งตลาดจีนเป็นส่วนใหญ่ ระยะเวลาหลังพ่อค้าชาวจีนได้เข้ามาประกอบธุรกิจรับซื้อและตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้หรือลังขนาดใหญ่โดยอาศัยคนไทยเข้าซื้อบังหน้าในลักษณะตัวแทนแอบแฝงหรือที่เรียกว่า “Nominee” มากขึ้น เนื่องจากพ่อค้าชาวจีนมีเงินทุนมากและมีตลาดจีนรองรับเองจึงมักให้ราคาซื้อสูงกว่า ทำให้ลังไทยไม่สามารถซื้อแข่งได้ หลายรายต้องหันไปทำอาชีพอื่นแทน จึงเป็นที่ห่วงเกรงว่าหากปล่อยให้เช่นนี้เกรงว่าภายใน ๕ ปี ธุรกิจรับซื้อผลไม้ในจังหวัดจันทบุรีจะตกอยู่ในมือของลังจีนทั้งหมดและสุ่มเสี่ยงต่อการเกิดวิกฤติด้านราคาและการตลาดผลไม้ต่อไป

๖. จีนได้เล็งเห็นผลประโยชน์และปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับธุรกิจการค้าผลไม้ ดังนั้น ก่อนที่จีนจะเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) ได้รีบออกกฎระเบียบซึ่งกำหนดให้การนำเข้าผลไม้ต้องมีใบอนุญาตนำเข้า (Import License) ซึ่งทำให้การส่งออกผลไม้ไปยังประเทศจีนในรูปแบบขายตรงและขายฝากเกิดความยุ่งยากและในที่สุดต้องเป็นการขายให้กับผู้นำเข้าจีนเกือบทั้งหมดโดยปริยาย

๗. ในอนาคต หากราคาผลไม้มีแนวโน้มสูงขึ้นทำให้เกษตรกรหันมาปลูกผลไม้มากขึ้น ทำให้มีปริมาณผลผลิตเพิ่มมากขึ้น แต่ผู้ประกอบการไทยไม่ได้ไปทำตลาดการค้าผลไม้ โดยปล่อยให้คนต่างด้าวเข้ามาทำตลาดแทนในที่สุดคนไทยก็จะขาดประสบการณ์ในการทำตลาด และต่อไปหากคนต่างด้าวหันไปสนใจนำเข้าตลาดผลไม้ของประเทศอื่นมากกว่าตลาดไทย คนไทยเองจะไม่สามารถส่งออกผลไม้หรือทำตลาดในประเทศจีนเลยอาจทำให้เกิดปัญหาในการส่งออกผลไม้

๘. ปัญหาที่พบเสมอในกรณีของลำไย คือ ในตอนแรกลังจีนจะซื้อลำไยแบบเหมาสวน และให้ราคาสูง บางรายให้ราคาสูงถึงกิโลกรัมละ ๔๒ บาท แต่เมื่อผลไม้โตเต็มที่โรงคัดบรรจุก็จะส่งคนงานเข้ามาเก็บผลผลิตซึ่งลำไยที่เก็บเป็นช่อจะขายได้ราคา ๔๒ บาท หากลำไยร่วงเป็นเม็ดจะได้ราคา

กิโลกรัมละ ๖-๘ บาทเท่านั้น ส่วนใหญ่ที่เก็บได้จะตีเป็นลำไยแบบร่วงเป็นเม็ด ทำให้ชาวสวนประสบปัญหาขาดทุนกันมาก

๙. ขณะนี้ประเทศไทยยังไม่มีข้อกำหนดมาตรฐานด้านขนาดของผลไม้ว่า ขนาดเท่าใด จัดเป็นเกรด A หรือ B ทำให้เกิดปัญหาในการกำหนดราคาที่เป็นมาตรฐาน ส่งผลให้พ่อค้าชาวจีนตีราคาผลไม้ต่ำกว่าเกรดจริง เกิดความเสียหายเปรียบด้านราคา และไม่เป็นธรรมกับเจ้าของสวน

๑๐. นโยบายของประเทศไทยมุ่งเน้นในการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value added) และการสร้างคุณค่าเพิ่ม (Value Creation) เช่น การแปรรูปเป็นผลไม้อบแห้ง ผลไม้กระป๋อง เป็นต้น รวมถึงการสร้างห่วงโซ่อุปทานในการผลิต (Supply chain) ตั้งแต่ ผลิต แปรรูปส่งออกจนถึงตลาดผู้ซื้อ แต่ทุกวันนี้ไทยกลับถูกชาวต่างด้าวเข้ามาทำ Demand Chain คือ การใช้ความต้องการสินค้าของลูกค้าเป็นเงื่อนไขต่อรองการซื้อตามคุณสมบัติผลไม้ที่ต้องการ แล้วจึงทำ Supply chain หรือห่วงโซ่อุปทานทั้งในการผลิตผลไม้และระบบขนส่งเองตลอดเส้นทางจนถึงปลายทาง โดยผู้ประกอบการไทยไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. การมีล้งของคนจีนเข้ามารับซื้อผลไม้จากเกษตรกรถือเป็นข้อดี เพราะได้ช่วยยกระดับราคารับซื้อผลไม้ในประเทศให้สูงขึ้นมาก เนื่องจากประเทศจีนยังเป็นตลาดหลักสำหรับผลไม้ไทยและพ่อค้าชาวจีนมีศักยภาพในการทำตลาดผลไม้ในจีนได้ดีกว่าคนไทย ทำให้ราคาผลไม้ของเกษตรกรไทยไม่ต้องประสบปัญหาราคาตกต่ำแต่ระยะต่อไป หากผลไม้ไทยมีมากขึ้นปัญหาการรับซื้อในราคาสูงที่สร้างความพอใจนั้นจะลดลง และจะเสียหายอย่างมากหากคนไทยไม่สามารถจัดการการตลาดได้เอง

๒. การที่พ่อค้าชาวจีนเข้ามาตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้ (ล้ง) ในจังหวัดจันทบุรีและมีการจดทะเบียนทำธุรกิจโดยอาศัยคนไทยเป็น Nominee ซึ่งมีคนจีนเป็นผู้ถือหุ้นแต่ในทางปฏิบัติคนจีนเป็นเจ้าของ ล้งจีนกลุ่มนี้จะเป็นผู้กำหนดราคาซื้อผลไม้จากสวน และยังคงดำเนินการขนส่งสู่ตลาดปลายทาง โดยเฉพาะการส่งไปตลาดจีน ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้หากปล่อยไว้โดยไม่มีการแก้ไขหรือควบคุม คาดว่าในระยะยาวจะทำให้ธุรกิจผลไม้ไทยตกอยู่ภายใต้การครอบงำของล้งจีนในที่สุด

๓. ไม่มีการตรวจสอบว่าการประกอบธุรกิจต่างด้าวที่เข้ามาประกอบธุรกิจล้งในประเทศไทยได้เข้ามาอย่างถูกต้องตามกฎหมายไทยหรือไม่ และได้มีการจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีอื่นๆ อาทิเช่น ภาษีที่ดิน อย่างถูกต้องและครบถ้วนหรือไม่ ทั้งนี้ ชาวจีนส่วนหนึ่งเข้ามาประกอบธุรกิจล้งโดยอาศัยคนไทยเป็น Nominee หรือโดยมีภรรยาเป็นคนไทย ทำให้ตรวจสอบได้ยาก อย่างไรก็ตาม หากยอมรับว่าชาวจีนที่เป็นต่างด้าวสามารถเข้ามาประกอบธุรกิจล้งในประเทศไทยได้ ชาวต่างชาติของประเทศอื่น เช่น เวียดนาม เป็นต้น อาจเอาเป็นตัวอย่างและก็อาจเข้ามาทำธุรกิจลักษณะนี้ได้ด้วยเช่นกัน

ผลไม้ไทยเคยประสบปัญหาถูกลักขโมยเข้ามาแล้ว ดังเช่นกรณี เรื่อง ลำไยในภาคเหนือ ซึ่งในขณะนั้นเมื่อเกิดราคาลำไยตกต่ำ ภาครัฐพยายามเข้าไปช่วยเหลือเกษตรกร โดยออกมาตรการกำหนดราคาซื้อขายเพื่อตั้งราคาลำไยให้สูงขึ้น แต่ปรากฏว่าการออกมาตรการดังกล่าว ไม่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาราคาลำไยตกต่ำได้เนื่องจากพ่อค้าผู้รับซื้อหรือโรงคัดบรรจุผลไม้ (ล้ง) อยู่ในมือ ของพ่อค้าจีนถึงร้อยละ ๘๐ ได้รวมตัวกันหยุดรับซื้อลำไยทันทีในกรณีของล้งจีนที่จังหวัดจันทบุรี ก็เช่นกัน หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่รีบหาทางป้องกันการครอบงำการค้าผลไม้ของโรงคัดบรรจุผลไม้ (ล้ง) ของจีนอาจทำให้ภาครัฐไม่สามารถนำกฎกติกาหรือนโยบายให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรมาใช้ อย่างได้ผลเช่นเดียวกับปัญหาที่เคยเกิดขึ้นกับกรณีลำไย

สภาพปัญหา

๑. การครอบงำตลาดผลไม้ของธุรกิจโรงคัดบรรจุผลไม้ของผู้ประกอบการชาวจีน

ประเทศไทยถือเป็นผู้ผลิตผลผลิตทางการเกษตรและส่งออกต่างประเทศรายใหญ่ โดยเฉพาะสินค้าประเภทผลไม้ อาทิ ทุเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง โดยปรากฏตามสถิติของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ พบว่ากว่าร้อยละ ๓๐ ของผลไม้เหล่านี้ผลิตได้ในจังหวัดจันทบุรีซึ่งถือเป็นการผลิตส่วนใหญ่ของประเทศ โดยการประกอบธุรกิจในจังหวัดจันทบุรีปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการทำธุรกิจ ส่งออกผลผลิตทางการเกษตรร่วมกับประเทศจีนเป็นเวลานาน การดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการชาวจีน ในจังหวัดจันทบุรี แต่เดิมดำเนินการเพียงส่งสินค้าเข้าไปจำหน่ายในประเทศ ภายหลังพบว่า ผู้ประกอบการจีนได้เข้ามาดำเนินการหรือควบคุมการทำธุรกรรมในประเทศไทยเองทั้งหมดตั้งแต่การปลูก การตัด การแปรรูป การขนส่งและการส่งออก ประเด็นเรื่องดังกล่าวยังไม่มีความกระทบต่อประเทศไทย มากนัก หากลักษณะตลาดยังมีความต้องการ (Demand) ผลผลิตทางการเกษตรสูง อย่างไรก็ตามอาจส่งผลให้ ผู้ประกอบการไทยขาดศักยภาพในการแข่งขันและเหลื่อมล้ำเพียงเป็นผู้ปลูกและดูแลสวนผลไม้ นั้น ๆ

หากต่อมาสถานการณ์ของตลาดพลิกผัน ความต้องการในผลผลิตทางการเกษตร น้อยลงจนเกิดสภาวะผลไม้ล้นตลาด ผู้ประกอบการฝ่ายไทยจะไม่สามารถหาตลาดเองได้เพราะขึ้นอยู่กับ ผู้ประกอบการจีนอีกทั้งไม่มีผู้ซื้อรายอื่นรองรับสถานการณ์นี้จะส่งผลให้ผลไม้ไม่มีราคาตก อาจมีผลไม้ล้นตลาด และต้องทิ้งเปล่าเป็นจำนวนมากจนอาจกลายเป็นความเสียหายอย่างรุนแรงได้

๒. ระบบภาษีและมาตรการนำเข้าที่แตกต่างกัน

๒.๑ ประเทศไทยไม่มีการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) กับสินค้าเกษตรทั้งที่นำเข้า และผลิตในประเทศ ดังนั้น ผลไม้ของจีนที่นำเข้ามาประเทศไทยจึงไม่ต้องเสียภาษี VAT ในขณะที่ประเทศจีน มีการจัดเก็บ VAT กับสินค้าเกษตรที่นำเข้าจากทุกประเทศในอัตราร้อยละ ๑๓ ยกเว้นประเทศที่มีชายแดน ติดต่อกับประเทศจีน (Borderline Country) เช่น เวียดนาม ลาว และพม่า จะได้สิทธิพิเศษโดยเสีย VAT

ในอัตราเพียงร้อยละ ๘ ส่วนสินค้าเกษตรของจีนที่ผลิตและจำหน่ายในประเทศแม้จะต้องเสีย VAT ด้วย แต่ด้วยระบบการปฏิบัติที่ซับซ้อนของจีน ทำให้ที่สุดสินค้าเกษตรของจีนไม่ได้เสียภาษี VAT แต่อย่างใด ซึ่งจากมาตรการทางภาษีที่แตกต่างกันของไทยและจีน ทำให้ผลไม้ของไทยมีราคาสูงกว่าของจีน ส่งผลให้สินค้าของไทยเสียเปรียบในด้านต้นทุนและการเข้าสู่ตลาดจีน

๒.๒ ประเทศจีนมีการควบคุมการนำเข้าสินค้าผักผลไม้ที่เข้มงวดมาก นอกจากจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐาน GMP และ GAP ภายใต้ข้อกำหนดของ AQSIQ แล้ว ยังต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเพิ่มเติมอื่น ๆ ของประเทศจีนที่มีความเข้มงวดด้วย เช่น ต้องเก็บตัวอย่างสารตกค้างในพืชว่ามีปริมาณเกินกำหนดหรือไม่ ต้องมีใบรับรองสุขอนามัยว่าไม่มีโรคแมลงและมีซิลเฟอร์ไดออกไซด์ตกค้างไม่เกิน ๕๐ ppm. ในขณะที่ประเทศไทยแม้จะมีการตรวจสอบด้านสุขอนามัยพืชที่นำเข้า แต่ก็ทำในลักษณะที่เข้มงวดน้อยกว่า และยังไม่สามารถทำได้ทั่วถึง

๓. การใช้มาตรการนำเข้าเพื่อควบคุมสินค้า

ในอดีตสินค้าของประเทศไทยสามารถส่งออกไปยังประเทศจีนได้ทั้งแบบตลาดสด และฝากขาย แต่เมื่อประเทศจีนได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จีนได้ออกกฎหมายและระเบียบต่างๆ มารองรับเพื่อเปิดการค้าเสรีมากมาย ในด้านสินค้าเกษตร โดยมีเงื่อนไขระบุว่า การนำเข้าผลไม้หรือสินค้าเกษตรจะต้องมีใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตสำหรับสินค้าควบคุมการนำเข้า (Import License) ให้กับผู้นำเข้าซึ่งส่วนใหญ่ที่ได้รับอนุญาตเป็นคนจีน ทำให้ประเทศไทยต้องส่งออกสินค้าผ่านผู้นำเข้าชาวจีน รูปแบบการค้าของไทยจึงทำได้เพียงการฝากขาย ไม่สามารถดำเนินการเองได้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อควบคุมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว โดยกฎหมายดังกล่าวอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจในประเทศไทยได้ ยกเว้นธุรกิจที่อยู่ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ ซึ่งห้ามคนต่างด้าวประกอบธุรกิจหรือต้องดำเนินการขออนุญาตตามเงื่อนไขที่กำหนดก่อน จึงจะประกอบธุรกิจได้

๒. พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อควบคุมการทำงานของคนต่างด้าว โดยคนต่างด้าวซึ่งประสงค์จะทำงานให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตทำงานพร้อมกับแสดงเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางโดยที่แรงงานต่างด้าวเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศจึงมีความจำเป็นต้องมีระบบการทำงานของคนต่างด้าวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

๓. พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาด ลดหรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจอย่างเป็นระบบอันจะเป็น

การส่งเสริมให้การประกอบธุรกิจเป็นไปอย่างเสรีและป้องกันมิให้เกิดการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการประกอบธุรกิจ

๔. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากประเทศไทย กำลังเร่งรัดพัฒนาสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานและในปัจจุบันสินค้าเกษตรหลายชนิดทั้งที่ผลิตขึ้นในประเทศ หรือนำเข้าจากต่างประเทศยังไม่มีมาตรฐานใช้บังคับเป็นเหตุให้มีสินค้าเกษตรด้อยคุณภาพและไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค ประชาชนขาดความเชื่อถือและส่งผลกระทบต่อ การประกอบกิจการค้าสินค้าเกษตรของไทย ทำให้ไม่สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศโดยรวม กฎหมายดังกล่าวจะมีผลไกในการกำหนดมาตรฐาน การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน เพื่อความปลอดภัยหรือเพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดแก่ประชาชนหรือแก่กิจการค้าสินค้าเกษตรหรือเศรษฐกิจของประเทศ และเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ

๕. พระราชบัญญัติข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๕๐ เนื่องจากหลักกฎหมายเกี่ยวกับนิติกรรมหรือสัญญาที่ใช้บังคับอยู่ มีพื้นฐานมาจากเสรีภาพของบุคคลตามหลักของความศักดิ์สิทธิ์ของการแสดงเจตนา รัฐจะไม่เข้าแทรกแซงแม้ว่าคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งได้เปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เว้นแต่จะเป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน แต่ในปัจจุบัน สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปทำให้ผู้ซึ่งมีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจเหนือกว่า ถือโอกาสอาศัยหลักดังกล่าวเอาเปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจด้อยกว่าอย่างมาก ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมและไม่สงบสุขในสังคม กฎหมายนี้จะกำหนดกรอบของการใช้หลักความศักดิ์สิทธิ์ของการแสดงเจตนาและเสรีภาพของบุคคล เพื่อแก้ไขความไม่เป็นธรรมและความไม่สงบสุขในสังคม โดยกำหนดแนวทางให้แก่ศาลเพื่อใช้ในการพิจารณา ข้อสัญญาหรือข้อตกลงใดที่ไม่เป็นธรรม และให้อำนาจแก่ศาลที่จะสั่งให้ข้อสัญญาหรือข้อตกลงที่ไม่เป็นธรรมนั้นมีผลใช้บังคับเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณี

๖. พระราชบัญญัติคลังสินค้า ไซโล และห้องเย็น พ.ศ. เป็นกฎหมายที่ดูแลกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล และกิจการห้องเย็น (เป็นกิจการให้บริการการเก็บรักษาสินค้าของผู้อื่น) ที่ให้สิทธิแก่ผู้ฝากที่จะสลักหลังเพื่อโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้าโดยไม่ต้องส่งมอบสินค้าไปเป็นของผู้อื่นหรือสลักหลังจำหน่ายสินค้าที่ฝาก ดังนั้น หากมีการออกใบรับของคลังสินค้าและประทวนสินค้าที่ไม่ถูกต้องตรงกับความจริงหรือออกใบรับของคลังสินค้าและประทวนสินค้าในสินค้าเดียวกันซ้ำซ้อน ประกอบกับปัจจุบันมีคลังสินค้า ไซโลและห้องเย็นเพื่อเก็บรักษาสินค้าเฉพาะแก่บริษัทในเครือ รวมทั้งเพื่อเก็บรักษาสินค้าของตนเองเป็นจำนวนมาก ซึ่งหากการเก็บสินค้านั้นรวมตลอดทั้งการให้เช่าเก็บสินค้าเป็นไปโดยไม่ถูกต้อง จะก่อให้เกิดความสูญเสียต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม กฎหมายนี้จะกำหนดให้มีมาตรการกำกับดูแล การจัดตั้งการประกอบธุรกิจ และวิธีการดำเนินการ เพื่อให้มีหลักประกันและสร้างความเชื่อมั่น

ต่อประชาชนรวมทั้งให้การจัดเก็บสินค้าเป็นไปอย่างมีระบบมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๗. พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมและกำกับดูแล การตั้งและประกอบกิจการโรงงานเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง ความปลอดภัยของประเทศ หรือของสาธารณชน การป้องกันเหตุเดือดร้อน รำคาญ การป้องกันความเสียหาย การป้องกันอันตรายที่อาจเกิดแก่ประชาชนหรือสิ่งแวดล้อม โดยกฎหมายกำหนดให้ผู้ที่ได้รับอนุญาต ประกอบกิจการโรงงานที่มีขนาดเครื่องจักรต่ำกว่าห้าแรงม้าหรือจำนวนคนงานต่ำกว่าเจ็ดคน ให้ถือว่าเป็นโรงงานตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งหากการประกอบธุรกิจโรงคั่วบรจุผลไม้มั้จะเข้าข่ายตามเงื่อนไขของพระราชบัญญัติโรงงาน ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติด้วย

ข้อเสนอแนะ

๑. มาตรการการจัดระเบียบทางการค้า

ปัญหาการประกอบกิจการโรงคั่วบรจุผลไม้มั้ (ล้ง) จีนในปัจจุบัน สามารถแก้ไข ปัญหา โดยการบังคับใช้กฎหมายหลายฉบับให้เข้มข้นขึ้นได้ตามแนวทาง ดังนี้

๑.๑ ปัญหาการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวโดยไม่ได้รับอนุญาต การประกอบ ธุรกิจโรงคั่วและบรจุผลไม้มั้ (ล้ง) จีนเป็นการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยธุรกิจ การรับซื้อผลไม้มั้จากชาวสวนมาคัดกรองคุณภาพและขนาดบรจุเพื่อส่งไปขายยังต่างประเทศจีน อาจถือเป็น การให้บริการบริษัทแม่ในต่างประเทศตามธุรกิจบริการตามบัญชี ๓ (๒๑) ท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งอยู่ภายใต้ขอบเขตการประกอบธุรกิจของสำนักงานผู้แทน จึงต้อง ขออนุญาตประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

นอกจากนี้ การคั่วผลไม้มั้เพื่อส่งออก แต่มีการขายผลไม้มั้ที่ไม่ผ่านการคัดแยก บางส่วนในประเทศไทย ถือเป็น การประกอบธุรกิจการค้าที่อยู่นอกเหนือการคัดแยกผลไม้มั้ จึงเป็น กิจกรรมภายในที่เกี่ยวกับผลิตผลทางการเกษตรตามบัญชี ๓ (๑๓) ซึ่งจะต้องขออนุญาตประกอบธุรกิจ ตามกฎหมายดังกล่าวก่อนด้วยเช่นกัน มิฉะนั้นจะถือเป็นความผิดอาญาตามกฎหมายฉบับนี้

หน่วยงานรับผิดชอบ : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

๑.๒ ปัญหาพฤติกรรมทางการค้าไม่เป็นธรรมและมีการกระทำ หรือตกลง ร่วมกันอันมีลักษณะผูกขาดทางการค้าการประกอบธุรกิจโรงคั่วและบรจุผลไม้มั้ (ล้ง) จีนโดยมีการ กระทำหรือตกลงร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการ เพื่อซื้อผลไม้มั้จากชาวสวนเป็นจำนวนมาก ในขณะที่เดียวกันมีการกำหนดราคาสำหรับผลไม้มั้บางส่วนให้ต่ำกว่าราคาตลาดอาจเข้าข่ายความผิด ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ : คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรมการค้าภายใน
กระทรวงพาณิชย์

๑.๓ ปัญหาการทำงานของคนต่างด้าว (บุคคลธรรมดา) การที่คนต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทยจะต้องได้รับใบอนุญาตทำงาน (Work Permit) ตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๒๑ ประกอบกับต้องได้รับอนุญาตให้อยู่และทำงานในประเทศไทยได้ด้วย (Permit to Stay) ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อน จึงควรตรวจสอบความถูกต้องของใบอนุญาตคนต่างด้าวในธุรกิจนี้ผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ : (ก) ใบอนุญาตทำงาน (Work Permit) กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน และ (ข) การอนุญาตให้อยู่และทำงานในประเทศไทย (Permit to Stay) สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑.๔ ปัญหาการจัดเก็บภาษีการประกอบธุรกิจซื้อผลไม้ หากมีการทำธุรกรรมขายสินค้าในประเทศไทยเพื่อส่งออกไปยังต่างประเทศ ถือเป็นรายการรายได้ในประเทศไทย ซึ่งผู้ขายได้จะมีหน้าที่ต้องเสียภาษีตามประมวลรัษฎากร จึงควรมีการตรวจสอบและจัดเก็บภาษีจากธุรกิจนี้ให้ถูกต้อง ครบถ้วน

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ : กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง

๑.๕ การจัดระเบียบการส่งออกนำเข้าผลไม้ ควรมีการกำหนดให้สมาคมการค้าที่ตั้งขึ้นเฉพาะได้เป็นตัวช่วยเสริมบทบาทการกำกับดูแลการส่งออกนำเข้าผลไม้ของไทย ให้เป็นมาตรฐานสากล เพื่อสร้างความถูกต้องและเป็นธรรม อาทิเช่น เรื่องการกำหนดเงื่อนไขทางการค้า การชำระเงิน เงื่อนไขการตลาด เงื่อนไขซื้อและการฝากขาย อย่างชัดเจน สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เกิดความเป็นธรรมของสมาชิกที่ส่งออกสินค้าและสามารถใช้เป็นเหตุผลในการต่อรองเงื่อนไขที่ไม่เป็นธรรมจากประเทศผู้ซื้อ ทั้งนี้ สมาคมการค้าผลไม้และสมาชิกจะต้องมีความเข้าใจถึงเงื่อนไขการเข้าสู่ตลาดของบริษัทผู้นำเข้าแต่ละประเทศด้วย

๑.๖ การกำกับดูแลการนำเข้าส่งออกผลไม้ให้เป็นระบบ โดยอาจต้องมีการกำหนดประเภทผลไม้ที่มีความสำคัญและอาจจำเป็นต้องมีการออกใบอนุญาตนำเข้า (Import Licensing) และใบอนุญาตส่งออก (Export licensing) ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและหลักการตามข้อตกลง WTO

๒. มาตรการส่งเสริม การส่งออก การค้าและการนำเข้า

๒.๑ การส่งเสริมการตลาด เพิ่มช่องทางการตลาดและเปิดโอกาสให้แก่คนไทยให้กลับเข้ามามีบทบาทในการส่งออกโดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศต้องช่วยสนับสนุนโดยเฉพาะ

กลุ่ม SMEs ในการหาตลาดใหม่ ๆ ในต่างประเทศ รวมทั้งวางแนวทางสนับสนุนให้การค้าผลไม้ไทย เป็นวาระขับเคลื่อนสำคัญ

นอกจากนี้ จะต้องสร้าง Platform การบริหารจัดการการค้า การตลาดและการทำ เว็บไซต์ผลไม้ไทย เพื่อเป็นโมเดลแก่ผู้ประกอบการไทย

๒.๒ การส่งออก กระทรวงพาณิชย์โดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ควรนำมาตรการส่งเสริม เรื่อง การส่งออกผลไม้ การแปรรูปผลไม้โดยถือเป็นวาระสำคัญในการขับเคลื่อน ผลไม้ไทย การส่งออกผลไม้จะได้เป็นประโยชน์ต่อห่วงโซ่อุปทาน

๒.๓ การค้า การค้าผลไม้ในพื้นที่แหล่งผลิตในตลาดกลางการเตรียมการบรรจุ การส่งออก การส่งเสริมและสนับสนุนสินค้า ทำให้เกิดความคล่องตัวและมีระบบโลจิสติกส์ทั้งด้านการขนถ่าย และห้องเย็นเป็นส่วนช่วยสนับสนุน ทั้งนี้ให้เป็นการดำเนินการที่เกี่ยวกับ SMEs ของไทยหรือเกษตรกรไทย หรือสหกรณ์ผู้ผลิต เพื่อรักษาผลประโยชน์ให้ตกอยู่ในประเทศ และเป็นการช่วยให้ผู้ประกอบการ ต่างชาติได้ทำหน้าที่เป็นผู้นำเข้าที่ดีต่อไป

๒.๔ การนำเข้า การนำเข้าผลไม้บางประเภท อาจต้องกำหนดมาตรฐาน ที่เข้มงวดเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับของที่มีคุณภาพมาตรฐานสากล

๓. มาตรการเพิ่มเติมอื่นๆ

๓.๑ ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มและมีการซื้อขายแบบ On-Line สนับสนุนให้ เกษตรกรรวมกลุ่มและทำการซื้อขายแบบ On-Line เพื่อขยายช่องทางการตลาด ทำให้สามารถขายสินค้า ไปได้ทั่วโลก นอกจากนี้สหกรณ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรผนึกกำลังเพื่อส่งเสริมให้มีการตั้งโรงคัดบรรจุ ผลไม้ หรือส่งเสริมให้โรงคัดบรรจุผลไม้มีความเข้มแข็งสามารถแข่งขันกับโรงคัดบรรจุผลไม้ของคนต่างด้าวได้ ภาคเอกชนต้องเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนผู้ประกอบการท้องถิ่นด้วย เช่น สภาอุตสาหกรรมจังหวัด สภาหอการค้าจังหวัด ในการสร้างผู้นำทางการตลาดและเป็น Smart SMEs.

๓.๒ การกำหนดมาตรฐาน GAP/GMP กำหนดให้ผู้ส่งออกผักและผลไม้ต้องขึ้น ทะเบียนเป็นผู้ส่งออก โดยผลิตผลที่ส่งออก ต้องมาจากแปลงปลูกที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการเกษตร ที่ดี (Good Agricultural Practice : GAP) และมาจากโรงคัดบรรจุที่ผ่านการรับรองคุณภาพและ มาตรฐานตามระบบการผลิตที่ดี (Good Manufacturing Practice : GMP) เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ในสินค้าเกษตรส่งออกของไทยแก่ประเทศคู่ค้าตามระเบียบการส่งออกพืชผักและผลไม้สด

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ : กรมวิชาการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓.๓ นอกจากการบังคับใช้กฎหมายแล้ว ควรกำหนดมาตรการอื่นๆ เช่น

- กำหนดให้ผลไม้เป็นรายการสินค้าสำคัญที่ควรมีการควบคุม กำกับดูแล ปริมาณที่นำเข้าส่งออก ตามพระราชบัญญัติการส่งออกนำเข้า พ.ศ. ๒๕๒๒

- จัดระบบการเก็บภาษีรองรับ

- มาตรการส่งเสริมให้ชาวสวนมีความเข้มแข็ง เช่น การรวมตัวเป็นสมาคมการค้า และการหาตลาดประเทศอื่น นอกจากประเทศจีน โครงการนวัตกรรมการแปรรูปผลไม้หรือการเรียนรู้ เพื่อให้มีอำนาจต่อรองทางการค้ามากขึ้น

๓.๔ การดำเนินการของสหกรณ์การเกษตรสร้างรูปแบบการดำเนินการของสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการการสนับสนุนการเปิดเว็บไซต์เพื่อการจำหน่ายผลไม้ออนไลน์

หน้าว่าง

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

จำนวนโรคตัดบรรจุผลไม้ในจังหวัดจันทบุรี

รายชื่อโรคคัดบรรจุที่ได้รับการรับรอง

ลำดับที่	นาม	ชื่อบริษัท	เลขที่โรงผลิต	หมู่โรงผลิต	ตำบลโรงผลิต	อำเภอโรงผลิต	จังหวัดโรงผลิต	โทร	ชที่ขอรับรอง	ชนิดพืช
1	คุณ	นภัสวรรณ เจริญโรจน์	89	7	ท่าช้าง	เมือง	จันทบุรี	083-2435121	ทุเรียน	ทุเรียน
2	นาย	คำปิ่น ยืนสุตร	73	4	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	081-9703809	ทุเรียน	ทุเรียน
3	นาง	จันทิพย์ รียะวงศ์	29/9	1	บอ	ขลุง	จันทบุรี	081-7240352	ทุเรียน	ทุเรียน
4	บริษัท	ชินตงหยวน พรซิชั่น เทคโนโลยี จำกัด	8/5	4	เกวียนหัก	ขลุง	จันทบุรี	081-3039764	มังคุด	มังคุด
5	นาย	ณรงค์ วรรณบัญชา (สาขา1)	11/9		ขลุง	ขลุง	จันทบุรี	081-9252259 จตุพร 039-441491	พีชรวม	ทุเรียน มังคุด
6	บริษัท	ตองแปด ผักผลไม้ จำกัด	87	4	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	081-8560087	ทุเรียน	ทุเรียน
7	บริษัท	ไต้ฟู้ด จำกัด	337/1		ทางเกวียน	แก่ง	ระยอง	081-8285740	พีชรวม	ทุเรียน มังคุด ลำไย ส้มโอ
8	นาย	ทรงพล รจนากุล	39/2	2	คมบาง	เมือง	จันทบุรี	081-8287251	ทุเรียน	ทุเรียน
9	บริษัท	ไทยชินคอนอินเตอร์เนชั่นแนล	56	4	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	090-0797097	ทุเรียน	ทุเรียน
10	นาย	ธนาชัย ธนานวพรรณ	63/2	6	แสลง	เมือง	จันทบุรี	085-4366662	พีชรวม	มังคุด ลองกอง
11	นาย	นเรศ สาหร่ายรักษ์	94/1	2	คมบาง	เมือง	จันทบุรี	081-0055544	ทุเรียน	ทุเรียน
12	นาย	นิคม ป่อหลี่	73	4	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	089-0944654	ทุเรียน	ทุเรียน
13	นาย	ประจวบ ลีอวีโรจน์	50/9	2	ท่าช้าง	เมือง	จันทบุรี	081-9568683	ทุเรียน	ทุเรียน
14	นาย	ประพันธ์ แซ่บ่าง	65/3	3	แสลง	เมือง	จันทบุรี	081-7819815	พีชรวม	ทุเรียน มังคุด
15	นาย	ประสพ งามไสว	103/19	9	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	089-0011900	ทุเรียน	ทุเรียน
16	นาย	ประเสริฐ กรการ	61	6	แสลง	เมือง	จันทบุรี	081-9021909	ทุเรียน	ทุเรียน
17	นาย	ประเสริฐ งามไสว	24/1	4	ซึ้ง	ขลุง	จันทบุรี	080-6209099	ทุเรียน	ทุเรียน
18	บริษัท	ปั้นเพลิน อินเทอร์เน็ต เอ็กพอร์ท จำกัด	64/1	6	ตะม่อน	ขลุง	จันทบุรี	089-5397171 ประพันธ์พงษ์	ทุเรียน	ทุเรียน
19	นาง	พิมพ์ยา ยุทธวิชัย	127	4	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	081-7817587	ทุเรียน	ทุเรียน
20	นาย	พีรเดช ภูมรากุล	87/2	4	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	081-3446152	พีชรวม	ทุเรียน มังคุด
21	บริษัท	พีชไทยฟรุ๊ตส์ จำกัด (มหาชน)	56	4	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	081-9507070	พีชรวม	ทุเรียน มังคุด
22	หจก.	ฟงเถียน จำกัด	232/5	11	ทุ่งควายกิน	แก่ง	ระยอง	081-7829878	ทุเรียน	ทุเรียน
23	บริษัท	ฟ้าเจริญพรเอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด	262/2	1	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	081-8186859	พีชรวม	ลำไย ลิ้นจี่

24	บริษัท	ภาสพร จำกัด	128/2	4	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	086-2909993	ทุเรียน	ทุเรียน
25	นาย	ภูมิพัฒน์ จุมทองวรพันธุ์	63/3	4	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	081-7628045	ทุเรียน	ทุเรียน
26	บริษัท	เถิงเพยอิมพอร์ตเอ็กซ์พอร์ต จำกัด	34/3	3	หนองตากง	โป่งน้ำร้อน	จันทบุรี	086-1204769	ลำไย	ลำไย
27	นาย	มาโนช หนาแน่น	133/1	6	วังหว่า	แก่ง	ระยอง	081-8898828	ทุเรียน	ทุเรียน
28	นางสาว	ยศวดี อันสกุล	249	8	ทุ่งนนทรี	เขาสมิง	ตราด	081-9330664	มังคุด	มังคุด
29	นางสาว	รัตนา ปุระณะชัยศิริ	41/1	1	ปลิว	แหลมสิงห์	จันทบุรี	081-7212962/081-8060828	มังคุด	มังคุด
30	บริษัท	รุ่งเจริญพืชผล จำกัด	58	5	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	039-494412/086-3994234	ทุเรียน	ทุเรียน
31	นาย	รุ่งชัย เขมะคาม	13/4	8	ท่าหลวง	มะขาม	จันทบุรี	081-9409833	มังคุด	มังคุด
32	นาย	รุ่งเรือง บุญยิ่งเหลือ	66/1	5	พังราด	แก่ง	ระยอง	095-9262815	ทุเรียน	ทุเรียน
33	นาย	วัลลภ ปริวัฒน์	4/1	2	คมบาง	เมือง	จันทบุรี	081-8630396/ 039-459242	มังคุด	มังคุด
34	นาย	วิทย์ - นางขวัญใจ วงศ์จันทร์	30	1	ทุ่งควายกิน	แก่ง	ระยอง	081-3059798	พีชรวม	ทุเรียน มังคุด
35	นาย	วิทย์ - นางขวัญใจ วงศ์จันทร์	30	1	ทุ่งควายกิน	แก่ง	ระยอง	081-3059798	พีชรวม	ทุเรียน มังคุด
36	นาย	สมเกียรติ ยาดยิ่ง	56/25	4	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	081-8743211	ทุเรียน	ทุเรียน
37	นางสาว	สมใจ ขำนปั้น	40/7	9	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	089-4442090	ทุเรียน	ทุเรียน
38	นาย	สมชาติ เนื่องจำนงค์	25	5	สองสลึง	แก่ง	ระยอง	089-9396333/081-4594511	พีชรวม	มังคุด สับปะรด
39	นาย	ชำนาญพงษ์ สีหะพันธ์	39/2	10	คลองนารายณ์	เมือง	จันทบุรี	081-8651399	มังคุด	มังคุด
40	นาย	สมานพงษ์ เล่าห์ภักดีกุล	99	7	ท่าช้าง	เมือง	จันทบุรี	089-9137957	มังคุด	มังคุด
41	บริษัท	สยามอินฟินิตี้ ฟู้ด จำกัด (สาขา 1)	64/1	4	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	081-8618991	ทุเรียน	ทุเรียน
42		สหกรณ์การเกษตรเขาคิชฌกูฏ จำกัด	29/6	7	ชากไทย	เขาคิชฌกูฏ	จันทบุรี	081-8659549 สุรวงศ์/039-433802	มังคุด	มังคุด
43		สหกรณ์การเกษตรมะขาม จำกัด	229/2	1	มะขาม	มะขาม	จันทบุรี	089-9126644	พีชรวม	มังคุด เงาะ ลองกอง สละ
44	นาย	สามารถ เจษฎาวงศ์เลิศ	163/15	3	ทุ่งเบญจา	ท่าใหม่	จันทบุรี	081-8638470	พีชรวม	ทุเรียน มังคุด ลำไย
45	นาย	สิน วงศ์สุวรรณ (ณรงค์ - สิน)	29/1	9	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	081-8650806/081-8656806	ทุเรียน	ทุเรียน
46	นาย	สุทัศน์ ประเวชไพโร	61/7	9	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	087-1598764	ทุเรียน	ทุเรียน
47	นาย	สุธี บุญโนทก	21	6	ตะปอน	ขลุง	จันทบุรี	086-3309666	มังคุด	มังคุด
48	นางสาว	ดารา เมฆจันทร์	12	3	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	081-9186184	ทุเรียน	ทุเรียน

49	บริษัท	ดำรงชัยฟรุต จำกัด (สาขา2)	45/1	5	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	086-0321043	ทุเรียน	ทุเรียน
50	บริษัท	ดำรงชัยฟรุต จำกัด (สาขา1)	5/1	7	ซึ้ง	ขลุง	จันทบุรี	086-8557310	มังคุด	มังคุด
51	บริษัท	อินฟินิท ฟรุต จำกัด	61/1	3	ทุ่งเบญจา	ท่าใหม่	จันทบุรี	085-2114884	พีชรวม	ทุเรียน มังคุด
52	นาย	อุทัย วิริยะพาณิชย์จำกัด	85/1	9	คลองนารายณ์	เมือง	จันทบุรี	089-8333190	มังคุด	มังคุด
53	บริษัท	นภัสวรรณ เจ๊ะจาโรจน์	81/10	11	พลับพลา	เมือง	จันทบุรี	089-5532215	พีชรวม	ทุเรียน มังคุด
54	บริษัท	อินเตอร์เฟรช จำกัด	267	2	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	089-5598495	พีชรวม	ลำไย ลิ้นจี่
55	บริษัท	ไอ.ซี.เอ.อินเตอร์เนชั่นแนล กรุ๊ป จำกัด	55/5	4	ซึ้ง	ขลุง	จันทบุรี	089-9732046/083-8806908	มังคุด	มังคุด
56	นาย	ภาณุวัชร โหมแก้ว -เสาวคนธ์ โหมแก้ว (สาขา1)		9	แสลง	เมือง	จันทบุรี	081-9586583/039-373325	ทุเรียน	ทุเรียน
57	บริษัท	ที.เอ็ม.เอส.โพรเซ่น จำกัด	61/8	9	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	081-7817448/084-8672853	ทุเรียน	ทุเรียน
58	บริษัท	ชันโซน์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	43/4	3	สองพี่น้อง	ท่าใหม่	จันทบุรี	039-367474 / 081-8572728	พีชรวม	ทุเรียน มังคุด เงาะ
59	นางสาว	พิมพ์ทอง แซ่ไม้ (สาขา1)	491	3	หนองตากง	โป่งน้ำร้อน	จันทบุรี	089-9397758 พิมพ์ทอง /085-6618359	พีชรวม	ทุเรียน มังคุด ลำไย ลิ้นจี่
60	บริษัท	กว้อ จือ ไห่วย จำกัด	299/9	1	ทับไทร	โป่งน้ำร้อน	จันทบุรี	086-1845509/089-5601368 รุ่งรุจ	ลำไย	ลำไย
61	นางสาว	อมิตา สะเกาเงิน	89	1	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	084-8680144 /082-4674426	ลำไย	ลำไย
62	บริษัท	โอเคอินเตอร์เฟรช (ประเทศไทย) จำกัด	128	2	หนองตากง	โป่งน้ำร้อน	จันทบุรี	039-447969 /089-0017842 อภิศักดิ์	พีชรวม	ลำไย ลิ้นจี่
63	นาง	สุนารี ติรธนภัทร	189	6	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	081-9088853 / 081-8899298	ลำไย	ลำไย
64	นาย	สุวิทย์ ใจคำ	8	8	ปะตง	สอยดาว	จันทบุรี	087-1779158	ลำไย	ลำไย
65	นาย	ธนกร เอี้ยงอารีย์	99	2	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	081-1542955	ลำไย	ลำไย
66	บริษัท	สยามอินฟินิตี้ ฟรุต จำกัด (สาขา 2)	196	1	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	080-0916638 /082-8077661	ลำไย	ลำไย
67	นาง	วิไลภรณ์ พรเจริญพัฒนกุล	258	1	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	081-8152518	ลำไย	ลำไย
68	นาย	สมพงษ์ โรจนนาวัน	10/7	8	หนองตากง	โป่งน้ำร้อน	จันทบุรี	089-2048098	ลำไย	ลำไย
69	นาย	สมนึก รูปหอม (สาขา 1)	196	1	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	089-0671089/081-8858379	พีชรวม	ลำไย ลิ้นจี่
70	บริษัท	ซี.พี.สตาร์เลนส์ จำกัด	98	14	หนองเหียง	พนัสนิคม	ชลบุรี	039-263179	พีชรวม	ทุเรียน มังคุด มะม่วง ส้มโอ
71	บริษัท	เจีย เป็ย กรุ๊ป (ไทยแลนด์) จำกัด	257	1	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	087-1091176 /081-1709006	ลำไย	ลำไย
72	นาย	สุนทร กิตติสาร	56	4	เขาวัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	089-2530647	ทุเรียน	ทุเรียน
73	นาย	กิมทลวน ปลื้มเกษร	101	5	สองสลึง	แก่ง	ระยอง	080-9154198	ทุเรียน	ทุเรียน

74	นาง	จันทิพย์ รียะวงค์	2/1	1	โป่งน้ำร้อน	โป่งน้ำร้อน	จันทบุรี	081-7240352	ลำไย	ลำไย
75	บริษัท	เอ วัน ไทยฟรุต จำกัด	41/3	7	ท่าช้าง	เมือง	จันทบุรี	089-4569799	พีชรวม	ทุเรียน มังคุด เงาะ ลำไย ลองกอง สละ
76	บริษัท	จง หลวน ปลื้มเกษร	99/2	2	หนองตาคง	โป่งน้ำร้อน	จันทบุรี	086-150-7268	ลำไย	ลำไย
77	นาย	สุเทพ ฤทธิประดิษฐ์โชค	31/7	4	โป่งน้ำร้อน	โป่งน้ำร้อน	จันทบุรี	039-447825/087-7471985 /086-9911017 ชาญุณี	ลำไย	ลำไย
78	นางสาว	นภัสสร จันท์เทพ	8/3	4	ตะเคียนทอง	เขาคิชฌกูฏ	จันทบุรี	081-8619151 /087-9822006	พีชรวม	มังคุด ลำไย
79	นางสาว	สุรียา นพฤทธิ	264	1	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	081-8637720	ลำไย	ลำไย
80	นาย	ประชา ปะสิงขอบ	59	9	โป่งน้ำร้อน	โป่งน้ำร้อน	จันทบุรี	081-7628953/039-447004	ลำไย	ลำไย
81	จ.อ.	ชาญชัย ทักภิมรัมย์	14/1		บางคล้า	บางคล้า	ฉะเชิงเทรา	081-9826975/ 038-825135	มะม่วง	มะม่วง
82		สหกรณ์การเกษตรท่าใหม่ จำกัด	13/6	1	เขาบายศรี	ท่าใหม่	จันทบุรี	083-1132126 / 039- 433042	พีชรวม	มังคุด มะม่วง
83	บริษัท	เคเอเอฟ อิมพอร์ตแอนด์เอ็กซ์พอร์ต จำกัด(สาขา1)	8/9	3	คมบาง	เมือง	จันทบุรี	089-5523673	พีชรวม	มังคุด ชมพู
84	นาง	นารี สะอึ้ง	250	1	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	090-9833767	ลำไย	ลำไย
85	นางสาว	สุนิสา แซ่หลี่	56	4	เขาหัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	081-1801000	ทุเรียน	ทุเรียน
86	บริษัท	ไทยฉง - ผลไม้ จำกัด	6	6	เขาบายศรี	ท่าใหม่	จันทบุรี	083-1226620	ทุเรียน	ทุเรียน
87	นาย	ธนะเมศฐ์ ทวีอภิรดีประชา	15/1	4	ซึ้ง	ขลุง	จันทบุรี	081-3514642	มังคุด	มังคุด
88	บริษัท	วี ไอ พี เทรด เซ็นเตอร์ จำกัด	7/4	4	เกวียนหัก	ขลุง	จันทบุรี	080-1030977/085-6542188	ทุเรียน	ทุเรียน มังคุด
89	บริษัท	อู่เจีย มู่ไทย เทรดดิ้ง จำกัด	100	1	ห้วยยาง	แก่ง	ระยอง	081-9290680	พีชรวม	ทุเรียน มังคุด เงาะ
90	นางสาว	ภัทรภร นิธิภัสโชติ	73	4	เขาหัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	086-3305858	ทุเรียน	ทุเรียน
91	นาย	ภาณุวัชร -เสาวคนธ์ ไหมแก้ว (สาขา2)	88	10	แสลง	เมือง	จันทบุรี	081-9586583	มังคุด	มังคุด
92	นาย	ประสาร ครองกิจการ	9/9	6	ชากไทย	เขาคิชฌกูฏ	จันทบุรี	081-8184780/081-5540248	มังคุด	มังคุด
93	บริษัท	เบสท์ฟรุต จำกัด	256/1	1	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	0899997189 ผ่องจิต	พีชรวม	มังคุด ลำไย ลิ้นจี่
94	นาย	สมนึก รูปหอม (สาขา 2)	238/1	1	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	089-0671089	ลำไย	ลำไย
95	นางสาว	ดนตรีภัสสร เขิดเกียรติกุล	18/3	2	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	081-9824699	ลำไย	ลำไย
96	บริษัท	ชินแก้ว จำกัด	138	6	หนองตาคง	โป่งน้ำร้อน	จันทบุรี	085-2304389	ลำไย	ลำไย
97	บริษัท	เถิงเพย 168 อิมพอร์ตเอ็กซ์พอร์ต จำกัด	568	1	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	098-5281018	ลำไย	ลำไย
98	บริษัท	จงส่งเสริม ผลไม้ไทย จำกัด	555/1	1	ทับไทร	โป่งน้ำร้อน	จันทบุรี	085-2859579 ศุภชัย	ลำไย	ลำไย

99	นาย	ธฤชณ พันธ์เดช	75/7	2	หนองตากง	โป่งน้ำร้อน	จันทบุรี	089-8739316	ลำไย	ลำไย
100	บริษัท	หงษ์จิว ไท้จิง เมียี่ จำกัด	86	2	หนองตากง	โป่งน้ำร้อน	จันทบุรี	081-9037506/088-4113133	ลำไย	ลำไย
101	นาย	สมหมาย เล็กพิมาย	88	1	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	087-1503634	ลำไย	ลำไย
102	บริษัท	หงษ์จิว ไท้จิง เมียี่ จำกัด	49/4	3	สองพี่น้อง	ท่าใหม่	จันทบุรี	088-2179913	ทุเรียน	ทุเรียน
103	นาง	บุษราพร บุญโยประการ	36/4	12	พลับพลา	เมือง	จันทบุรี	087-1811527	ทุเรียน	ทุเรียน
104	นางสาว	ธัญนันท์ จิตรการ	2	3	เขาหัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	080-6953636/081-7873959	ทุเรียน	ทุเรียน
105	บริษัท	ชินกอน อินเตอร์เนชั่นแนล (ไทยแลนด์) จำกัด	4	12	พลั่ว	แหลมสิงห์	จันทบุรี	086-7023632	ทุเรียน	ทุเรียน
106	นางสาว	นฤมล พานิชานุรักษ์	138	5	ตกพรม	ขลุง	จันทบุรี	081-7618383	กล้วยไข่	กล้วยไข่
107	นาย	อินทนนท์ ดิระธนภัทร	92	1	เกวียนหัก	ขลุง	จันทบุรี	089-9336669	มังคุด	มังคุด
108	นางสาว	อรทัย สีวสี	568/3	1	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	089-9989778	ลำไย	ลำไย
109	นาย	สมเกียรติ ยวดยิ่ง	99/9	6	วังจันทร์	วังจันทร์	ระยอง		ทุเรียน	ทุเรียน
110	นาย	ชูชาติ ศรีประยูร	17		ขลุง	ขลุง	จันทบุรี	081-7817448	มังคุด	ทุเรียน มังคุด
111	นาย	สุกัลย์ บุญแย้ม	66/11	1	สองพี่น้อง	ท่าใหม่	จันทบุรี	082-2586689	ทุเรียน	ทุเรียน
112	นาย	วิเชียร นิราช (PTK)	13/23	1	วังสรรพรส	ขลุง	จันทบุรี	086-5155234/089-9963949	มังคุด	มังคุด
113	บริษัท	ไชน่า จิงกาวหวาน อิมพอร์ต เอ็กซ์พอร์ต (ไทยแลนด์)	102	7	หนองตากง	โป่งน้ำร้อน	จันทบุรี	087-1091176	ลำไย	ลำไย
114	บริษัท	เนชั่นคอมเมิร์ซ ฟรุต (ไทยแลนด์) จำกัด	2/14	4	เขาหัว	ท่าใหม่	จันทบุรี	082-8899948/086-0609680	ทุเรียน	ทุเรียน
115	นาย	บุญธรรม ไชยวงศ์	569	1	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	089-0252042	ลำไย	ลำไย
116	นาย	มานพ รัตนสังธรรม	150/1	1	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	081-8619051	ลำไย	ลำไย
117	บริษัท	รัชฟิลด์ เฟรช ฟรุต จำกัด	109	10	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	081-8133130	พีชรวม	ลำไย กล้วย มะม่วง
118	นาง	ลำดวน นัมคณิสสรณ์ (แผ่นดินทอง)	491	3	หนองตากง	โป่งน้ำร้อน	จันทบุรี	084-3476969	ลำไย	ลำไย
119	นาย	ศุภกิจ แซ่หม่อ (หง ไท หยาง)	18/5	2	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี		ลำไย	ลำไย
120	นาย	จีรทีปต์ ตั้งเจริญพรกุล	86	9	หนองตากง	โป่งน้ำร้อน	จันทบุรี	092-55119811	ลำไย	ลำไย
121	บริษัท	หง หง ไท จำกัด	196/1	1	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	092-6800558	ลำไย	ลำไย
122	บริษัท	เจริญกุลพีชผล จำกัด	99/23	1	ทรายขาว	สอยดาว	จันทบุรี	087-0806551	ลำไย	ลำไย
123	นาง	สมจิตรร์ คุ่มพ่วง	81/1	1	แสลง	เมือง	จันทบุรี	085-4384110	ลำไย	ลำไย

124	คุณ	สุรเชษฐ์ พิมพา	12/1	8	เขาสมิง	เขาสมิง	ตราด	093-5812693/098-6717230	พีชรวม	ทุเรียน มังคุด
125	คุณ	ต้อง	101	2	ห้วยยาง	แก่ง	ระยอง	086-2759642	ทุเรียน	ทุเรียน
126	คุณ	สมหมาย ลักษณะสกุลชัย	14/20-21	11	วังข้าม	มะขาม	จันทบุรี	080-6999196	ทุเรียน	ทุเรียน
127	คุณ	สุวิทย์ ใจคำ	19/2	9	เกวียนหัก	ขลุง	จันทบุรี	087-1779158	มังคุด	ทุเรียน มังคุด
128	คุณ	ยงยุทธ เจียงแจ่มจัด	10	6	เขาบายศรี	ท่าใหม่	จันทบุรี	086-1524799	ทุเรียน	ทุเรียน
129	คุณ	นที สาทรรักษ์	13/22	7	ชากไทย	เขาคิชฌกูฏ	จันทบุรี	081-1616165	ทุเรียน	ทุเรียน
130	คุณ	เพชรรัตน์ หิริญวงศ์			มะขาม	มะขาม	จันทบุรี	081-9327715	มังคุด	มังคุด
131	คุณ	จิตต์อนงค์ จิตต์เสาวลักษณ์	73/2	7	พลิว	แหลมสิงห์	จันทบุรี	081-1882706	มังคุด	มังคุด
132	คุณ	ฉัตรชัย แผลพิศ	47	9	ปลับปลา	เมือง	จันทบุรี	092-4250929	ทุเรียน	ทุเรียน
133	บริษัท	หง ไท่ หยาง (2013) จำกัด	96	2	อ่างศิระ	มะขาม	จันทบุรี	090-7107281	มังคุด	มังคุด
134	คุณ	สุชาติ จินตนานฤมิตร	29/70	5	พลวง	เขาคิชฌกูฏ	จันทบุรี	081-7871528	พีชรวม	ทุเรียน มังคุด
135	คุณ	ภูมิสยามไกลเบลเฟรช จำกัด	2/4	5	มาบไพ	ขลุง	จันทบุรี	090-6695243	มังคุด	มังคุด
136	บริษัท	แอลเค ยูนิตี้ จำกัด	95/9	5	บ้านแลง	เมือง	ระยอง	081-8378959	มังคุด	มังคุด
137	นาง	พรทิพย์ เจริญรัตน์	221/4	1	มะขาม	มะขาม	จันทบุรี	090-0068949	มังคุด	มังคุด
138	นางสาว	ลำไย นันอภัย	7/4	4	เกวียนหัก	ขลุง	จันทบุรี	081-1737955	มังคุด	มังคุด

หน้าว่าง

หน้าว่าง

ภาคผนวก ข

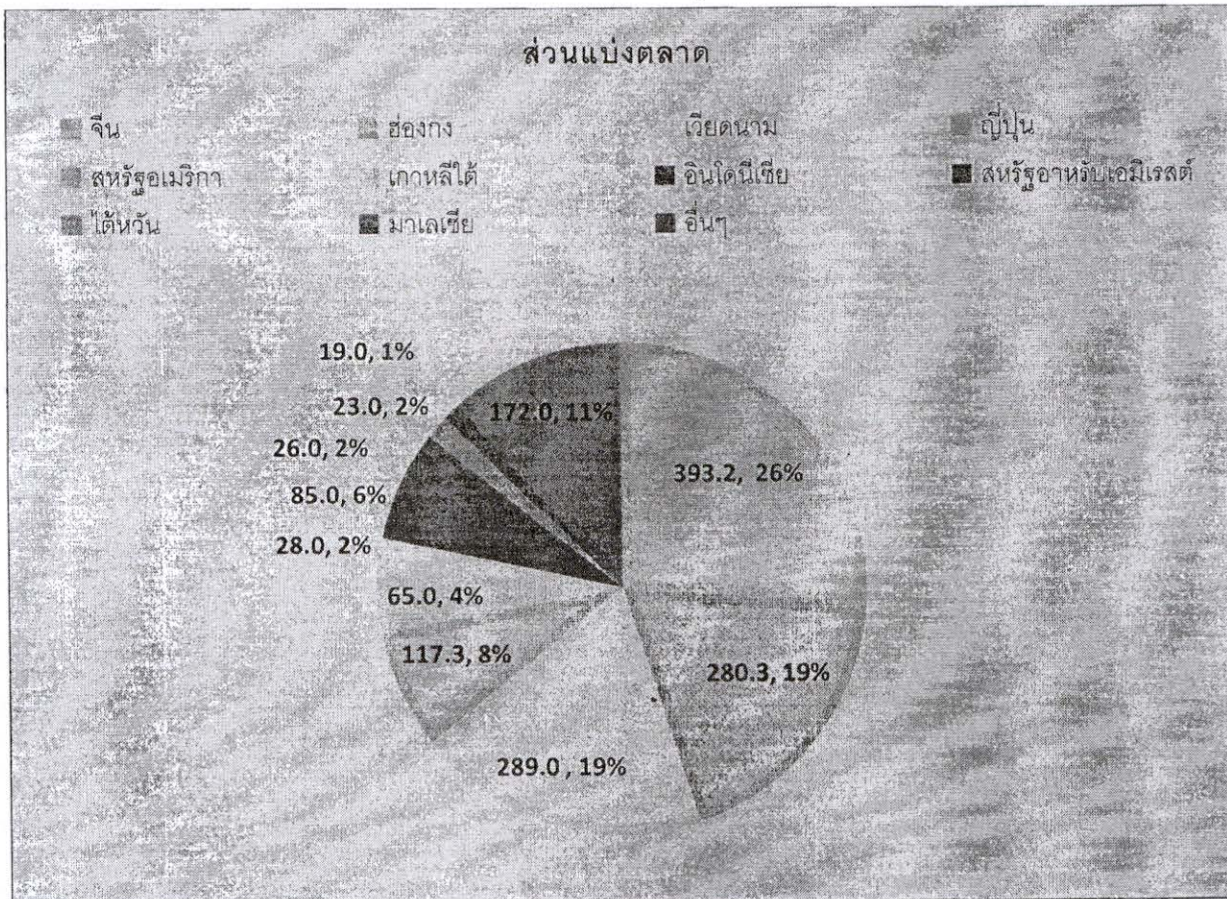
ข้อมูลการส่งออกผลไม้

สถิติการส่งออกผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้งของประเทศไทย

ผลไม้สดแช่เย็น	2556		2557	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
1. ผลไม้สด แช่เย็น	1,146,973	23,726	1,415,505	30,015
ลำไย	413,400	8,503	357,207	7,934
ทุเรียน	367,057	7,344	369,602	12,435
มะม่วง	33,035	853	45,544	1,264
ลิ้นจี่	3,461	58	8,138	136
กล้วย	23,317	272	31,080	474
ส้ม	18,006	318	22,501	518
เงาะ	4,222	147	3,882	119
มังคุด	215,182	4,251	195,108	4,780
สับปะรด	1,646	18	1,135	21
ผลไม้สดแช่เย็นอื่นๆ	67,647	1,958	81,306	2,330
2. ผลไม้แช่แข็ง	21,955	1,540	26,140	1,933
สับปะรด	1,386	63	1,315	72
ทุเรียน	13,662	876	17,143	1,131
ลำไย	55	9	45	7
ผลไม้สดแช่แข็งอื่นๆ	6,852	591	7,637	723
3. ผลไม้แห้ง	169,754	5,740	219,862	7,322
ลำไยแห้ง	140,232	4,026	196,666	5,509
ผลไม้แห้งอื่นๆ	29,522	1,714	23,195	1,812
4. ผลไม้อื่นๆ	57,778	1,004	64,601	1,454
รวม ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	1,396,460	32,012	1,426,107	40,725

ตลาดส่งออกผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็ง และแห้ง ที่สำคัญของไทย ปี 2557

หน่วยมูลค่า: ล้านดอลลาร์สหรัฐ

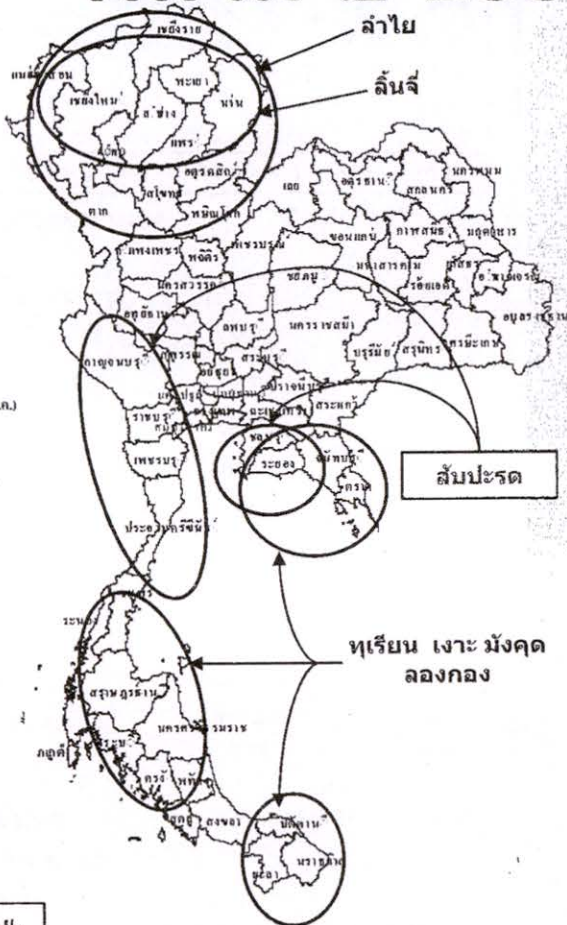
หน้าว่าง

ภาคผนวก ค

โครงสร้างผลไม้ ปี ๒๕๕๘

ผลไม้ ปี 2558

	ลำไย	ลิ้นจี่	ส้มแปะรด
1. ผลผลิต (ตัน)	865,789 (↓10.20%)	58,693 (↓ 2.03%)	1,702,735 (0.00%)
2. บริโภค (%)			
- ส่งออกสด & แช่แข็ง	30%	14%	เล็กน้อย
- บริโภคสด	28%	69%	17%
- กระป๋อง	2%	17%	83%
- อบแห้ง	40%	-	-
3. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)			
- ชื่อเกรด A	ก.ค.-ส.ค.	พ.ค.	ม.ค.-ธ.ค.
2557	18.80	11.75	7.15
2558	27.02	16.10	7.10 (ม.ค.-ก.ค.)
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	12.48.	15.87.	4.02
5. แหล่งผลิต	เชียงใหม่	เชียงใหม่	ประจวบคีรีขันธ์
	ลำพูน	เชียงราย	ระยอง
	เชียงราย	พะเยา	ชลบุรี

	ทุเรียน	เงาะ	มังคุด	ลองกอง
1. ผลผลิต (ตัน)	615,592	304,490	204,028	151,296
1.1 ตะวันออก	336,567 (↓0.57%)	215,963 (0.00%)	114,319 (0.00%)	52,352 (0.00%)
1.2 ใต้	257,293 (↓6.56%)	67,360 (↓14.66%)	86,989 (↓38.53%)	38,988 (↓65.17%)
2. บริโภค (ตัน)				
- ส่งออกสด & แช่แข็ง	56%	3%	65%	3%
- บริโภคสด	40%	93%	35%	97%
- กระป๋อง	-	4%	-	-
- แปรรูปอื่นๆ	4%	-	-	-
3. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)				
- ภาคตะวันออก (เม.ย.-มิ.ย.)	38.96	31.94	55.49	33.62
2557	49.67	35.77	65.04	-
2558	-	-	-	-
- ภาคใต้ (ก.ค.-ก.ย.)	27.97	15.99	12.72	18.08
2556	25.62	14.71	9.35	12.89
2557	-	-	-	-
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	15.43	9.75	17.93	23.95
5. แหล่งผลิต	ภาคตะวันออก	จันทบุรี	ระยอง	ตราด
	ภาคใต้	ชุมพร	นครศรีธรรมราช	สุราษฎร์ธานี
		นราธิวาส	ยะลา	ปัตตานี

คุณภาพมาตรฐานการค้า

ทุเรียน คละ หมอนทอง 2.5-4 กก./ผล
เงาะ คละ ตะวันออก 30±1 ผล/กก.
ใต้ 31±1 ผล/กก.
มังคุด คละ 15 ผล/กก.
เกรดส่งออก 10-12 ผล/กก.
ลองกอง เกรด A > 700 กรัม/ช่อ
เกรด B > 500-700 กรัม/ช่อ
เกรด C > 300-500 กรัม/ช่อ

	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ทุเรียน เงาะ มังคุด						
ลองกอง						
- ตะวันออก						
- ใต้						
ลิ้นจี่						
ลำไย						
ส้มแปะรด						

	ลำไย (จำนวนผล/กก.)		ลิ้นจี่ (จำนวนผล/กก.)	
	ช่อ	ร่วง	ผล/กก.	สีผิวเปลือกแดง
- เกรด AA	< 85	< 91	≤ 35	> 90 %
- เกรด A	85-94	91-100	36-40	85-90 %
- เกรด B	95-104	101-111	41-50	85-90 %

มาตรการแก้ไขปัญหาการค้า

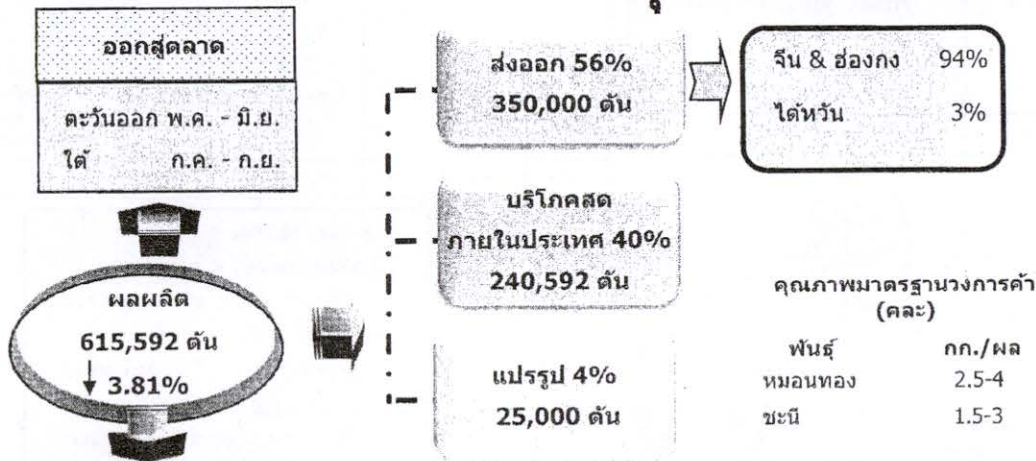
- ตลาดภายในประเทศ**
 - กระจายผลผลิต/เชื่อมโยงตลาดปลายทางไปยังจังหวัดต่างๆ ตลาดกลางผักและผลไม้ ศูนย์จำหน่ายฯ Farm Outlet ห้างค้าปลีก Modern Trade ด้านชายแดนติดต่อประเทศเพื่อนบ้าน จัดหาสถานที่ให้เกษตรกรนำผลผลิตมาจำหน่ายโดยตรง เช่น งานธงฟ้า ตลาดนัดกระทรวงฯ ตลาดนัดชุมชน
 - ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการบริโภคผลไม้ ในห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ โดยกำหนดจัดงาน "กินผลไม้ไทยใช้ OTOP มอมสุขหัวใจไทย" ห้างโลตัส 19-25 พ.ค.58 ,Big C วันที่ 22-31 พ.ค.58 และ TOP วันที่ 27 พ.ค.-2 มิ.ย.58
 - การส่งเสริมการแปรรูป จัดหาตลาดจำหน่ายผลไม้แปรรูปในโรงงานแปรรูปที่ซื้อขายผลไม้จากไทยผลไม้ส่งหน้าจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์
- ตลาดต่างประเทศ** จัดคณะผู้แทนการค้าช่วงผลผลิตออกมาก (Incoming Mission) เดินทางมาเจรจาตั้งชื่อผลไม้จากไทย , เข้าร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ Thailand Week , จัดการรวานสินค้าผลไม้สดและแปรรูปไปจำหน่ายประเทศเพื่อนบ้าน, จัดส่งเสริมการขายภายในห้างต่างประเทศ

ทุเรียน ปี 2558

ปริมาณและมูลค่าการส่งออก

	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558 (ม.ค.-มิ.ย)
1. ทุเรียนสดและแช่แข็ง			
- ต้น	380,719	386,745	204,232
- ลำต้นบาท	8,222	13,567	7,553
- ประเทศคู่ค้า	จีน 54% ชองกง 40% ไต้หวัน 3%		
2. ทุเรียนกวน			
- ต้น	230	455	264
- ลำต้นบาท	29	58	32
- ประเทศคู่ค้า	รัสเซีย 68% ชองกง 3% สิงคโปร์ 3%		
3. ทุเรียนอบแห้ง			
- ต้น	465	353	202
- ลำต้นบาท	279	218	143
- ประเทศคู่ค้า	จีน 50% ชองกง 19%		

ที่มา : กรมศุลกากร

จังหวัดแหล่งผลิต	
ภาคตะวันออก	56%
- จันทบุรี	40%
- ระยอง	11%
- ตราด	5%
ภาคใต้	40%
- ชุมพร	22%
- สุราษฎร์ธานี	6%
- นครศรีฯ	4%

รายละเอียดการผลิต

	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
1. ผลผลิต (ตัน)	569,240	631,631	615,592
- ภาคตะวันออก	322,506	348,201	336,567
- ภาคใต้	223,050	258,772	257,293
2. ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	16.23	15.12	15.43
3. พื้นที่ให้ผล (ไร่)	577,124	570,425	573,463
4. คริวเรือน	111,129	111,129	111,129

ราคาเกษตรกรขายได้ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง

หน่วย: บาท/กก.

ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
2553	-	-	-	23.27	23.87	27.84	22.70	19.43	35.44	48.13	52.00	-	25.36
2554	-	-	-	36.53	24.84	34.21	28.83	18.69	33.02	-	-	-	29.35
2555	-	-	-	25.40	30.90	36.28	35.94	26.49	32.98	48.30	27.33	28.00	31.06
2556	22.37	26.25	-	38.55	53.49	38.33	31.42	28.73	23.74	24.36	-	41.32	39.42
2557	46.87	48.83	-	43.00	42.91	30.96	24.08	21.32	31.45	48.06	-	-	34.29
2558	-	-	79.30	57.29	41.97	50.28	43.26						

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

มาตรการแก้ไขปัญหาการค้า

(1) ตลาดภายในประเทศ

1.1 กระจายผลผลิต/เชื่อมโยงตลาดปลายทางไปยังจังหวัดต่างๆ ตลาดกลางผักและผลไม้ศูนย์จำหน่ายฯ Farm Outlet ห้างค้าปลีก Modern Trade ด่านชายแดนติดต่อประเทศเพื่อนบ้าน จัดหาสถานที่ให้เกษตรกรนำผลผลิตมาจำหน่ายโดยตรง เช่น งานธงฟ้า ตลาดนัดกระทรวงฯ ตลาดนัดชุมชน

1.2 ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการบริโภคผลไม้ ในห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ โดยกำหนดจัดงาน "กินผลไม้ไทย ใช้ OTOP มอบสุขชาวไทย" ห้างโลตัส 19-25 พ.ค.58 ,Big C วันที่ 22-31 พ.ค.58 และ TOP วันที่ 27 พ.ค.-2 มิ.ย.58

1.3 การส่งเสริมการแปรรูป จัดหาตลาดจำหน่ายผลไม้แปรรูปให้โรงงานแปรรูปที่ซื้อขายผลไม้จากไทยผลไม้ล่วงหน้าจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์

(2) ตลาดต่างประเทศ จัดคณะผู้แทนการค้าช่วงผลผลิตออกมาก (Incoming Mission) เดินทางมาเจรจาสั่งซื้อผลไม้จากไทย, เข้าร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ Thailand Week, จัดคาราวานสินค้าผลไม้สดและแปรรูปไปจำหน่ายประเทศเพื่อนบ้าน, จัดส่งเสริมการขายภายในห้างต่างประเทศ

คณะกรรมการดูแลสินค้าผลไม้

สินค้าผลไม้ไม่มีคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ดูแลรับผิดชอบ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธาน และอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ

เงาะ ปี 2558

ออกสู่ตลาด
 ตะวันออก พ.ค.-มิ.ย.
 ใต้ ก.ค.-ก.ย.

ผลผลิต
 304,490 ตัน
 ↓ 4.013%

จังหวัดแหล่งผลิต

ภาคตะวันออก	70%
- จันทบุรี	42%
- นครศรี	24%
- ระยอง	4%
ภาคใต้	23%
- สุราษฎร์ธานี	9%
- นครศรี	6%
- นราธิวาส	4%

ส่งออกสด
 9,500 ตัน
 3%

แปรรูป 4%
 - กระป๋อง 12,000 ตันสด
 อัตราแปรรูป
 เงาะกระป๋อง 1 : 1.45
 เงาะสดใส่ 1 : 1.11

บริโภคสด
 ภายในประเทศ 93%
 282,990 ตัน

มาเลเซีย 24%
 เวียดนาม 22%
 สหรัฐอาหรับ 20%

พม่า 56%
 จีน 7%
 สิงคโปร์ 5%

คุณภาพมาตรฐานวงการค้า (คณะ)
 ตะวันออก 30 ± 1 ผล/กก.
 ใต้ 31 ± 1 ผล/กก.

รายละเอียดการผลิต				
	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	
1. ผลผลิต (ตัน)	315,483	321,710	304,490	
- ภาคตะวันออก	225,614	229,457	215,963	
- ภาคใต้	72,076	71,650	67,360	
2. ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	9.72	9.46	9.75	
3. พื้นที่ให้ผล (ไร่)	299,351	283,344	278,725	
4. ครัวเรือน	56,770	56,770	56,770	

ราคาที่เกษตรกรขายได้ เงาะโรงเรียนคณะ หน่วย:บาท/กก.

ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
2554	-	-	-	26.11	22.16	12.08	10.05	13.70	21.00	-	-	-	16.80
2555	-	-	-	32.03	9.17	12.82	15.13	13.03	17.56	20.00	19.50	16.20	13.39
2556	12.50	12.89	-	49.02	42.29	13.14	18.72	18.60	10.63	14.00	-	32.17	21.01
2557	26.62	27.25	20.00	47.13	33.67	15.02	14.74	11.30	18.07	33.69	-	-	18.34
2558	-	-	-	52.23	33.84	20.55	21.07						

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ปริมาณและมูลค่าการส่งออก

ปี 2556 ปี 2557 ปี 2558
 (ม.ค.-มิ.ย.)

1. เงาะสด	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
- ตัน	4,222	3,882	3,028
- ล้านบาท	148	120	81
- ประเทศคู่ค้า เวียดนาม 24% สหรัฐอาหรับ 18%			
2. เงาะกระป๋อง			
- ตัน	1,022	947	351
- ล้านบาท	58	55	21
- ประเทศคู่ค้า พม่า 57% จีน 7%			
3. เงาะสดใส่สับประรด			
- ตัน	8,467	6,826	1,978
- ล้านบาท	322	278	80
- ประเทศคู่ค้า สหรัฐฯ 36% ญี่ปุ่น 13%			

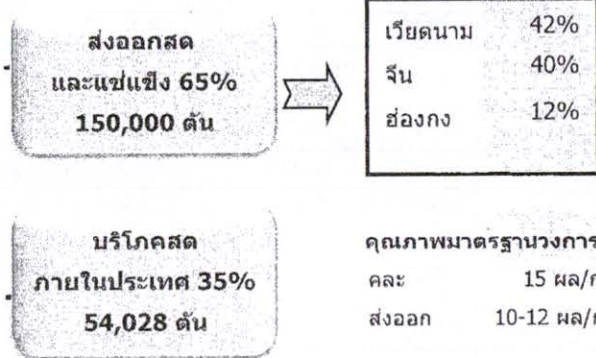
ที่มา : กรมศุลกากร

มาตรการแก้ไขปัญหาราคา

- (1) ตลาดภายในประเทศ
 - 1.1 กระจายผลผลิต/เชื่อมโยงตลาดปลายทางไปยังจังหวัดต่างๆ ตลาดกลางฝักและผลไม้ศูนย์จำหน่ายฯ Farm Outlet ห้างค้าปลีก Modern Trade ด้านชายแดนติดต่อประเทศเพื่อนบ้าน จัดหาสถานที่ให้เกษตรกรนำผลผลิตมาจำหน่ายโดยตรง เช่น งานธงฟ้า ตลาดนัดกระทรวงฯ ตลาดนัดชุมชน
 - 1.2 ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการบริโภคผลไม้ ในห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ โดยกำหนดจัดงาน "กินผลไม้ไทย ใช้ OTOP มอบสุขชาวไทย" ห้างโลตัส 19-25 พ.ค.58 ,Big C วันที่ 22-31 พ.ค.58 และ TOP วันที่ 27 พ.ค.-2 มิ.ย.58
 - 1.3 การส่งเสริมการแปรรูป จัดหาตลาดจำหน่ายผลไม้แปรรูปให้โรงงานแปรรูปที่ซื้อขายผลไม้จากไทยผลไม้ล่วงหน้าจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์
- (2) ตลาดต่างประเทศ จัดคณะผู้แทนการค้าช่วงผลผลิตออกมาก (Incoming Mission) เดินทางมาเจรจาสั่งซื้อผลไม้จากไทย, เข้าร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ Thailand Week, จัดคาราวานสินค้าผลไม้สดและแปรรูปไปจำหน่ายประเทศเพื่อนบ้าน, จัดส่งเสริมการขายภายในห้างต่างประเทศ

คณะกรรมการดูแลสินค้าผลไม้
 สินค้าผลไม้มีคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ดูแลรับผิดชอบ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธาน และอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ

มังคุด ปี 2558

คุณภาพมาตรฐานวงการค้า
คละ 15 ผล/กก.
ส่งออก 10-12 ผล/กก.

จังหวัดแหล่งผลิต

ภาคตะวันออก	51%
- จันทบุรี	35%
- ตราด	9%
- ระยอง	7%
ภาคใต้	47%
- ชุมพร	14%
- นครศรีธรรมราช	12%
- สุราษฎร์ธานี	3%

รายละเอียดการผลิต

	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
1. ผลผลิต (ตัน)	278,919	289,359	204,028
- ภาคตะวันออก	151,790	143,549	114,319
- ภาคใต้	124,177	142,823	86,989
2. ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	13.55	13.39	17.93
3. พื้นที่ให้ผล (ไร่)	409,052	412,605	414,865
4. ครัวเรือน	92,820	92,820	92,820

ราคาที่เกษตรกรขายได้มังคุดคละ

หน่วย : บาท/กก.

ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
2554	-	-	-	78.33	45.84	13.88	13.47	15.07	-	-	-	-	25.01
2555	-	-	-	28.54	17.38	16.54	17.34	16.53	13.53	39.96	21.25	9.00	17.04
2556	9.50	13.00	-	37.00	20.77	12.75	12.82	13.90	11.43	19.00	-	-	18.90
2557	-	68.75	33.75	88.67	64.56	13.23	8.23	9.80	10.00	-	-	-	20.18
2558	-	-	-	79.68	73.29	42.16	27.01	-	-	-	-	-	-

ปริมาณและมูลค่าการส่งออก

	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
(ม.ค.-มิ.ย.)			
1. มังคุดสด			
- ตัน	215,182	195,108	118,841
- ล้านบาท	4,251	4,781	2,786
- ประเทศคู่ค้า	เวียดนาม 42% จีน 40% ฮ่องกง 12%		
2. มังคุดแช่แข็ง			
- ตัน	683	729	152
- ล้านบาท	45	55	6
- ประเทศคู่ค้า	เกาหลีใต้ 82% ฮ่องกง 6% ไต้หวัน 3%		
ที่มา : กรมศุลกากร			

มาตรการแก้ไขปัญหาการค้า

(1) ตลาดภายในประเทศ

1.1 กระจายผลผลิต/เชื่อมโยงตลาดปลายทางไปยังจังหวัดต่างๆ ตลาดกลางผักและผลไม้ศูนย์จำหน่าย Farm Outlet ห้างค้าปลีก Modern Trade ด้านชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน จัดหาสถานที่ให้เกษตรกรนำผลผลิตมาจำหน่ายโดยตรง เช่น งานธงฟ้า ตลาดนัดกระทรวงฯ ตลาดนัดชุมชน

1.2 ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการบริโภคผลไม้ ในห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ โดยกำหนดจัดงาน "กินผลไม้ไทยใช้ OTOP มอบสุขทั่วไทย" ห้างโลตัส 19-25 พ.ค.58 , Big C วันที่ 22-31 พ.ค.58 และ TOP วันที่ 27 พ.ค.-2 มิ.ย.58

1.3 การส่งเสริมการแปรรูป จัดหาตลาดจำหน่ายผลไม้แปรรูปให้โรงงานแปรรูปที่ซื้อขายผลไม้จากไทยผลไม้ล่วงหน้าจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์

(2) ตลาดต่างประเทศ จัดคณะผู้แทนการค้าช่วงผลผลิตออกมา (Incoming Mission) เดินทางมาเจรจาซื้อขายผลไม้จากไทย , เข้าร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ Thailand Week , จัดคาราวานสินค้าผลไม้สดและแปรรูปไปจำหน่ายประเทศเพื่อนบ้าน , จัดส่งเสริมการขายภายในห้างต่างประเทศ

คณะกรรมการดูแลสินค้าผลไม้

สินค้าผลไม้มีคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ดูแลรับผิดชอบ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธาน และอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ

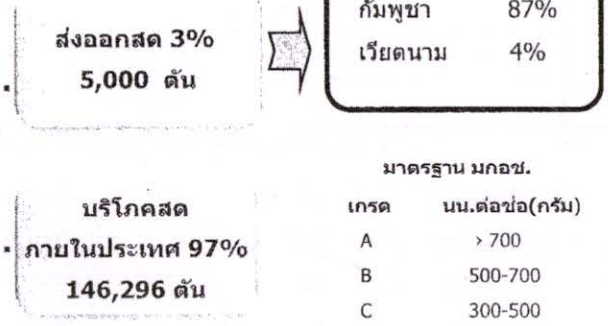
ลองกอง ปี 2558

ออกสู่ตลาด
 ตะวันออก มี.ย.-ก.ค.
 ได้ ส.ค.-ด.ค.

ผลผลิต
 151,296 ตัน
 ↓ 7.77%

จังหวัดแหล่งผลิต

ภาคตะวันออก	40%
- จันทบุรี	32%
- ตราด	5%
- ระยอง	3%
ภาคใต้	54%
- ชุมพร	12%
- นครศรีธรรมราช	7%
- สุราษฎร์ธานี	7%
- นราธิวาส	6%
- ยะลา	5%

รายละเอียดการผลิต

	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
1. ผลผลิต (ตัน)	160,677	177,978	151,296
- ภาคตะวันออก	63,503	56,325	52,352
- ภาคใต้ตอนบน	53,188	54,811	38,988
- ภาคใต้ตอนล่าง	35,826	58,222	51,497
2. ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	23.39	21.33	23.95
3. พื้นที่ให้ผล (ไร่)	371,067	361,277	352,882
4. ครั้วเรือ่น	140,782	134,743	134,743

ราคาที่เกษตรกรขายได้ลองกองคณะ หน่วย:บาท/กก.

ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
2554	-	-	-	48.59	33.44	27.57	19.67	21.10	25.00	-	-	-	24.64
2555	-	-	-	33.81	30.79	26.37	42.50	-	-	-	23.72	21.20	34.04
2556	12.25	12.59	-	47.50	38.70	19.00	21.34	16.50	16.40	19.78	-	33.59	20.69
2557	37.12	-	-	35.00	36.46	29.40	14.56	13.66	10.45	11.04	12.00	-	13.27
2558	-	-	-	-	-	-	29.33	-	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ปริมาณและมูลค่าการส่งออก

	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558 (ม.ค.-มิ.ย.)
ลองกองสด			
- ตัน	4,932	695	104
- ล้านบาท	100	16	4.05
- ประเทศคู่ค้า	กัมพูชา 87% ฟิลิปปินส์ 3%		

ที่มา : กรมศุลกากร

มาตรการแก้ไขปัญหาราคา

- ตลาดภายในประเทศ
 - กระจายผลผลิต/เชื่อมโยงตลาดปลายทางไปยังจังหวัดต่างๆ ตลาดกลางผักและผลไม้ศูนย์จำหน่ายฯ Farm Outlet ห้างค้าปลีก Modern Trade ด้านชายแดนติดต่อประเทศเพื่อนบ้าน จัดหาสถานที่ให้เกษตรกรนำผลผลิตมาจำหน่ายโดยตรง เช่น งานธงฟ้า ตลาดนัดกระทรวงฯ ตลาดนัดชุมชน
 - ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการบริโภคผลไม้ ในห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ โดยกำหนดจัดงาน "กินผลไม้ไทย ใช้ OTOP มอบสุขชาวไทย" ห้างโลตัส 19-25 พ.ค.58, Big C วันที่ 22-31 พ.ค.58 และ TOP วันที่ 27 พ.ค.-2 มิ.ย.58
 - การส่งเสริมการแปรรูป จัดหาตลาดจำหน่ายผลไม้แปรรูปให้โรงงานแปรรูปที่ซื้อขายผลไม้จากไทยผลไม้ล่วงหน้าจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์
- ตลาดต่างประเทศ จัดคณะผู้แทนการค้าช่วงผลผลิตออกมาก (Incoming Mission) เดินทางมาเจรจาสั่งซื้อผลไม้จากไทย, เข้าร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ Thailand Week, จัดคาราวานสินค้าผลไม้สดและแปรรูปไปจำหน่ายประเทศเพื่อนบ้าน, จัดส่งเสริมการขายภายในห้างต่างประเทศ

คณะกรรมการดูแลสินค้าผลไม้
 สินค้าผลไม้มีคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ดูแลรับผิดชอบ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธาน และอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ

ลีนจี ปี 2558

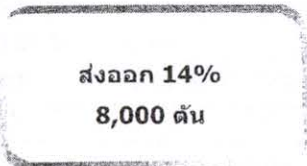
ออกสู่ตลาด

พ.ค.- มิ.ย. 75 %

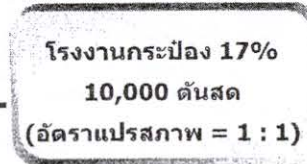

จังหวัดแหล่งผลิต

เชียงใหม่	48%
เชียงราย	17%
พะเยา	15%
น่าน	8%
อื่น ๆ	12%

จีน & ฮองกง 78%
มาเลเซีย 8%

มาเลเซีย 23%
สหรัฐอเมริกา 17%
กัมพูชา 11%

คุณภาพมาตรฐานวงการค้า
AA ≤ 35 ผล/กก.
ผิวสีแดง 90%
A 36-40 ผล/กก.
ผิวสีแดง 85%

ปริมาณและมูลค่าการส่งออก

	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558 (ม.ค.-มิ.ย.)
1. ลีนจีสด			
- ตัน	3,461	8,138	4,237
- ล้านบาท	58	136	71
- ประเทศคู่ค้า	จีน 72% มาเลเซีย 8% ฮองกง 5%		
2. ลีนจีกระป๋อง			
- ตัน	4,787	6,523	2,277
- ล้านบาท	265	348	121
- ประเทศคู่ค้า	สหรัฐอเมริกา 17% มาเลเซีย 8% อินโดนีเซีย 7%		
3. ลีนจีอบแห้ง			
- ตัน	1	13	2
- ล้านบาท	0.43	2	0.20
- ประเทศคู่ค้า	ออสเตรเลีย 23%		

ที่มา : กรมศุลกากร

รายละเอียดการผลิต

	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
1. ผลผลิต (ตัน)	47,766	69,560	58,693
2. ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	17.23	14.38	15.87
3. พื้นที่ให้ผล (ไร่)	132,360	131,649	133,718
4. คริวเรือน	32,333	32,333	32,333

ราคาที่เกษตรกรขายได้ลีนจีพันธุ์ฮงฮวย เกรด A

หน่วย : บาท/กก.

ปี	มิ.ย.					เฉลี่ย
	สัปดาห์ที่ 1	สัปดาห์ที่ 2	สัปดาห์ที่ 3	สัปดาห์ที่ 4	สัปดาห์ที่ 5	
2555	13.50	13.50	-	-	-	13.50
2556	20.50	20.00	23.50	23.50	-	21.88
2557	11.41	11.68	-	-	-	11.55
2558	14.33	14.50	-	-	-	14.42

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

มาตรการแก้ไขปัญหาราคา

(1) ตลาดภายในประเทศ

1.1 กระจายผลผลิต/เชื่อมโยงตลาดปลายทางไปยังจังหวัดต่างๆ ตลาดกลางผักและผลไม้ศูนย์จำหน่าย Farm Outlet ห้างค้าปลีก Modern Trade ด้านชายแดนติดต่อประเทศเพื่อนบ้าน จัดหาสถานที่ให้เกษตรกรนำผลผลิตมาจำหน่ายโดยตรง เช่น งานธงฟ้า ตลาดนัดกระทรวงฯ ตลาดนัดชุมชน

1.2 ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการบริโภคผลไม้ ในห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ โดยกำหนดจัดงาน "กินผลไม้ไทยใช้ OTOP มอบสุขชาวไทย" ทางโลตัส 19-25 พ.ค.58 , Big C วันที่ 22-31 พ.ค.58 และ TOP วันที่ 27 พ.ค.-2 มิ.ย.58

1.3 การส่งเสริมการแปรรูป จัดหาตลาดจำหน่ายผลไม้แปรรูปให้โรงงานแปรรูปที่ซื้อขายผลไม้จากไทยผลไม้ล่วงหน้าจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์

(2) ตลาดต่างประเทศ จัดคณะผู้แทนการค้าช่วงผลผลิตออกมาก (Incoming Mission) เดินทางมาเจรจาซื้อผลไม้จากไทย, เข้าร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ Thailand Week, จัดคาราวานสินค้าผลไม้สดและแปรรูปไปจำหน่ายประเทศเพื่อนบ้าน, จัดส่งเสริมการขายภายในห้างต่างประเทศ

คณะกรรมการดูแลสินค้าผลไม้

สินค้าผลไม้มีคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ดูแลรับผิดชอบ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธาน และอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ

ลำไย ปี 2558

ออกสู่ตลาด
ก.ค.-ส.ค. 70%

ผลผลิต
865,789 ตัน
(8จ.เหนือ 541,643 ตัน)
↓ 10.20%

จังหวัดแหล่งผลิต

เชียงใหม่	30%
ลำพูน	23%
จันทบุรี	25%
เชียงราย	8%
อื่นๆ	14%

ส่งออกสด 30%
260,737 ตัน

ญี่ปุ่น 98%
จีน &ฮ่องกง 26%
เวียดนาม 19%

ผลไม้กระป๋อง 2%
17,000 ตันสด
(อัตราแปรสภาพ 1:1)

มาเลเซีย 56%
สิงคโปร์ 18%
สหรัฐอเมริกา 8%

ลำไยอบแห้ง 40%
346,315 ตันสด
120,000 ตันแห้ง
(อัตราแปรสภาพ 1:3.3)

เวียดนาม 53%
จีน 43%

บริโภคสด
ในประเทศ 28%
241,737 ตัน

คุณภาพมาตรฐานวงการค้า

จำนวนผล/กก.	ช่อ	ผล
AA	<85	<91
A	85-94	91-100
B	95-104	101-111

รายละเอียดการผลิต

	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
1. ผลผลิต (ตัน)	861,926	995,108	865,789
2. ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	12.22	11.07	12.48
3. พื้นที่ให้ผล (ไร่)	1,036,977	1,052,111	1,062,051
4. ครัวเรือน	231,873	231,873	231,873

ราคาที่เกษตรกรขายได้ลำไยสดช่อเกรด A (บาท / กก.)

ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
2554	33.99	36.00	36.00	37.83	40.73	32.75	17.68	20.48	24.57	29.96	26.70	22.27	24.33
2555	23.89	22.92	26.93	27.50	27.41	29.10	25.23	19.72	22.83	27.42	27.20	26.78	24.24
2556	32.17	30.00	27.10	25.80	34.50	29.71	20.92	22.25	30.34	29.00	32.29	33.91	25.77
2557	44.27	36.54	30.44	24.50	30.00	38.10	22.12	15.47	20.41	27.00	32.75	36.96	25.37
2558	35.37	43.04	33.71	24.83	24.50	27.42	27.02						

ปริมาณและมูลค่าส่งออก

	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
1. ลำไยสดและแช่แข็ง			(ม.ค.-มิ.ย.)
- ตัน	413,455	357,230	180,181
- ล้านบาท	8,512	7,941	4,169
- ประเทศคู่ค้า (สด) จีน 49% เวียดนาม 20% ฮ่องกง 15% , (แช่แข็ง) ญี่ปุ่น 98%			
2. ลำไยกระป๋อง			
- ตัน	10,862	9,614	3,449
- ล้านบาท	562	512	184
- ประเทศคู่ค้า มาเลเซีย 56% สิงคโปร์ 19% สหรัฐอเมริกา 8%			
3. ลำไยอบแห้ง			
- ตัน	140,232	196,688	17,674
- ล้านบาท	4,026	5,510	554
- ประเทศคู่ค้า เวียดนาม 54% จีน 43%			

ที่มา : กรมศุลกากร

มาตรการแก้ไขปัญหาราคา

- ตลาดภายในประเทศ
 - กระจายผลผลิต/เชื่อมโยงตลาดปลายทางไปยังจังหวัดต่างๆ ตลาดกลางผักและผลไม้ศูนย์จำหน่ายฯ Farm Outlet ห้างค้าปลีก Modern Trade คำนขายแดนติดต่อประเทศเพื่อนบ้าน จัดหาสถานที่ให้เกษตรกรนำผลผลิตมาจำหน่ายโดยตรง เช่น งานธงฟ้า ตลาดนัดกระทรวงฯ ตลาดนัดชุมชน
 - ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการบริโภคผลไม้ ในห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ โดยกำหนดจัดงาน "กินผลไม้ไทย ใช้ OTOP มอบสุขชาวไทย" ห้างโลตัส 19-25 พ.ค.58 , Big C วันที่ 22-31 พ.ค.58 และ TOP วันที่ 27 พ.ค.-2 มิ.ย.58
 - การส่งเสริมการแปรรูป จัดหาตลาดจำหน่ายผลไม้แปรรูปให้โรงงานแปรรูปที่ซื้อขายผลไม้จากไทยผลไม้ล่วงหน้าจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์
- ตลาดต่างประเทศ
 - จัดคณะผู้แทนการค้าช่วงผลผลิตออกมาก (Incoming Mission) เดินทางมาเจรจาสั่งซื้อผลไม้จากไทย , เข้าร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ Thailand Week , จัดคาราวานสินค้าผลไม้สดและแปรรูปไปจำหน่ายประเทศเพื่อนบ้าน , จัดส่งเสริมการขายภายในห้างต่างประเทศ

คณะกรรมการดูแลสินค้าผลไม้
สินค้าผลไม้มีคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้แล้วรับผิดชอบ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธาน และอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ

กองส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร 1 กรมการค้าภายใน
Agr 19/D/โครงสร้างสินค้า/58

สับปะรด ปี 2558

ออกสู่ตลาด
เม.ย. - มิ.ย.
พ.ย. - ธ.ค.

ผลผลิต
1,702,735 ตัน
↓ 2.60%

จังหวัดแหล่งผลิต

ประจวบคีรีขันธ์	36 %
ระยอง	13 %
ชลบุรี	7 %
พิษณุโลก	6 %
ราชบุรี	5 %
จังหวัดอื่น ๆ	33 %

แปรรูป 83%
(สับปะรดกระป๋อง &
น้ำสับปะรด)

1,633,500 ตันสด
อัตราแปรรูปภาพ 1:3.3
น้ำ 1:6

ส่งออกสด
4,000 ตัน

บริโภคสด
และแปรรูปอื่น ๆ
17%

332,918 ตัน

สิงคโปร์	57%
สหรัฐอเมริกา	22%
ตะวันออกกลาง	10%
ญี่ปุ่น	4%

สิงคโปร์	57%
เยอรมัน	31%
ญี่ปุ่น	20%

ผลผลิตและต้นทุนการผลิต

	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
1. ผลผลิต (ตัน)	2,067,908	1,748,222	1,702,735
2. ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	3.91	3.87	4.02
3. พื้นที่ให้ผล (ไร่)	532,947	479,072	476,433
4. คร่าวเรือน	43,420	43,420	43,420

ราคาที่เกี่ยวข้องได้สับปะรดโรงงาน

หน่วย : บาท/กก.

ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
2552	3.37	4.41	5.09	5.75	5.93	5.37	5.73	5.97	5.84	5.36	3.73	4.08	5.00
2553	4.38	5.23	5.32	5.37	5.44	5.84	6.12	6.21	5.69	5.77	5.75	5.85	5.51
2554	5.79	5.96	6.39	5.78	5.03	4.81	5.05	4.98	4.40	4.34	3.17	3.43	4.92
2555	3.16	3.45	3.04	2.59	2.71	3.09	3.83	4.19	4.61	4.50	3.34	3.22	3.30
2556	2.96	3.35	3.70	4.06	4.43	4.84	4.66	4.90	5.07	5.44	5.58	5.68	4.53
2557	6.01	6.50	7.34	7.42	7.10	5.9	5.76	6.07	6.62	7.28	8.16	8.63	7.15
2558	8.51	9.35	9.79	9.75	9.59	10.00	10.56						

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ปริมาณและมูลค่าการส่งออก

	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558 (ม.ค.-มิ.ย.)
1. สับปะรดสดและแช่แข็ง			
- ตัน	3,032	2,450	1,099
- ล้านบาท	81	93	31
- ประเทศคู่ค้า (สด) สิงคโปร์ 57% สหรัฐอาหรับ 11%			
(แช่แข็ง) ญี่ปุ่น 38% เยอรมัน 20% ไอร์แลนด์ 13%			
2. สับปะรดกระป๋อง			
- ตัน	564,975	528,159	268,981
- ล้านบาท	15,408	16,390	10,027
- ประเทศคู่ค้า สหรัฐอเมริกา 35% แคนาดา 32%			
3. น้ำสับปะรด			
- ตัน	136,853	102,527	47,725
- ล้านบาท	4,466	4,231	2,599
- ประเทศคู่ค้า เนเธอร์แลนด์ 36% อเมริกา 15%			

ที่มา : กรมศุลกากร

[C]

มาตรการแก้ไขปัญหา ปี 2557

- คณะกรรมการนโยบายและพัฒนาสับปะรดแห่งชาติ มีมติเมื่อวันที่ 18 ก.พ.56 เห็นชอบแนวทางการแก้ไขปัญหาในระยะยาว โดยให้มีการพัฒนาทั้งระบบ ได้แก่ ด้านการผลิตสับปะรดให้มีคุณภาพ การตลาด และภาคอุตสาหกรรม รวมทั้ง ปรับปรุงยุทธศาสตร์สับปะรดให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและครอบคลุมทุกด้าน โดยให้มีคณะทำงาน ประกอบด้วย หน่วยงานกระทรวงเกษตรฯ กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงพาณิชย์
- ในปีงบประมาณ 2557 มีการยกร่างยุทธศาสตร์สับปะรด ปี 2558-2562 กำหนดกลยุทธ์ด้านการผลิต การตลาด และการแปรรูป เป้าหมายเพื่อเพิ่มการผลิตสับปะรดคุณภาพ เพิ่มปริมาณการส่งออก และรักษาระดับปริมาณผลผลิตไม่เกินกว่าความต้องการของตลาด อยู่ระหว่างการยกร่างและทำประชาพิจารณ์

กองส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร 1 กรมการค้าภายใน

Agr_19/D/โครงสร้างสินค้า/58

หน้าว่าง

ภาคผนวก ง

ข้อมูลสินค้าผัก ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง

สินค้าผัก ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง

เป้าหมายการส่งออกปี 2558 :

มูลค่า 1,422.79 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 5
การส่งออกในเดือน มกราคม –กรกฎาคม 2558

การส่งออกผักผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็งและแห้ง
เดือนม.ค.-ก.ค. 2558 มีปริมาณทั้งหมด 930,045
ตัน คิดเป็นมูลค่า 893.14 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลง
ร้อยละ 7.72 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี
ที่ผ่านมา โดยตลาดหลักที่ส่งออกเพิ่มขึ้น คือ จีน ร้อย
ละ 3.22 ตลาดหลักที่ส่งออกลดลง ได้แก่ ฮองกง
ร้อยละ 30.87 เวียดนาม ร้อยละ 0.04 ญี่ปุ่น ร้อย
ละ 5.14 และ สหรัฐอเมริกา ร้อยละ 0.23

การส่งออกผลไม้สด แช่เย็นแช่แข็ง และแห้ง
เดือน ม.ค.-ก.ค.58 มีปริมาณ 823,300 ตัน คิด
เป็นมูลค่า 755.31 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลง
ร้อยละ 8.34 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี
ที่ผ่านมา และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 84 ของ
การส่งออกผักผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็งและแห้ง

การส่งออกผักสด แช่เย็น แช่แข็ง และแห้ง มี
ปริมาณ 106,746 ตัน มูลค่า 137.83 ล้านดอลลาร์
สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 4.16 และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ
16 ของการส่งออกผักผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็งและแห้ง
คู่แข่งที่สำคัญ เวียดนาม ฟิลิปปินส์
ตลาดหลัก : จีน เวียดนาม ฮองกง ญี่ปุ่น และ
สหรัฐอเมริกา สัดส่วนรวม 77
ตลาดอื่นที่มีอัตราการขยายตัวสูง:
อิหร่าน 67 % ลาว 137 %

จุดแข็ง

1. ผลผลิตหลากหลาย/ต่อเนื่องตลอดปี
2. ผู้บริโภคในต่างประเทศนิยมสินค้าผลไม้ไทยเนื่องจาก
มีเอกลักษณ์โดดเด่น และมีรสชาติเป็นที่นิยม
3. เทคโนโลยีการผลิตผักผลไม้ของไทยค่อนข้างสูงกว่า
ประเทศคู่แข่งในภูมิภาคที่มีสินค้าประเภทเดียวกัน

โครงสร้างราคา %

ในประเทศ	นอกประเทศ	Approximate Margin
100	0	5

ปริมาณผลผลิต (ตัน)

ลำดับที่	ชื่อพืช	2557	คาดการณ์ 2558	อัตราขยายตัว %
1	ลำไย	981,347	961,520	-2.02
2	ทุเรียน	631,631	639,960*	1.32

* ข้อมูล ณ เดือน มิ.ย. 2558
ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตลาดส่งออกสำคัญ

ประเทศ	มูลค่า : ล้าน USD		อัตราขยายตัว %		สัดส่วน %	
	2557 ม.ค.-ธ.ค.	2558 ม.ค.-ก.ค.	2557 ม.ค.-ธ.ค.	2558 ม.ค.-ก.ค.	2557 ม.ค.-ธ.ค.	2558 ม.ค.-ก.ค.
1. จีน	393.21	293.17	-12.30	3.22	26.26	32.82
2. ฮองกง	280.32	153.21	57.16	-30.87	19.28	17.15
3. เวียดนาม	288.71	127.82	72.18	-0.40	18.72	14.31
4. ญี่ปุ่น	117.35	75.15	-4.40	-5.14	7.84	8.41
5. สหรัฐอเมริกา	64.53	38.77	8.89	-0.23	4.31	4.34
6. เกาหลีใต้	28.08	30.87	72.80	-46.25	1.87	3.46
7. อินโดนีเซีย	84.78	25.81	38.73	40.81	5.66	2.89
8. สหรัฐอาหรับ เอมิเรตส์	26.42	16.49	17.42	5.84	1.76	1.85
9. ไต้หวัน	22.81	15.03	25.18	-9.13	1.37	1.68
10. มาเลเซีย	19.22	13.67	-6.88	6.96	1.28	1.53
รวม 10 ประเทศ	1,325.43	789.99	18.86	-9.43	88.35	88.45
อื่น ๆ	172.09	103.15	3.70	7.89	12.89	11.55
มูลค่ารวม	1,497.52	893.14	16.89	-7.72	100.00	100.00

ปัญหาและอุปสรรค

1. การใช้มาตรการที่มีใช้ภายใน (NTBs) ของประเทศคู่ค้า อาทิ มาตรการ SPS มาตรการการใช้โควตา และมาตรการการออกใบอนุญาตนำเข้า
 - จีน และฮ่องกง เพิ่มความเข้มงวดในการสุ่มตรวจทุเรียนจากไทย
 - อินโดนีเซียกำหนดให้ผู้นำเข้าต้องยื่นขอใบอนุญาตนำเข้า (Import Recommendation-RIPH) เพื่อขออนุญาตนำเข้าสินค้าพืชสวน
 - ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรปเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจ GMO ในผลิตภัณฑ์มะละกอ
 - มาตรการสุ่มตรวจเข้มผักไทยของ EU
2. ผลผลิตไม้สมูและไม้เนแอนอน ทำให้การวางแผนด้านการตลาดทำได้ยาก
3. ระบบการบริหารจัดการหลังการเก็บเกี่ยวยังไม่ค่อยมีคุณภาพ

ความคืบหน้าการแก้ไขปัญหา

EU ได้ยกเลิกมาตรการตรวจเข้มเพื่อหาสารฆ่าแมลงตกค้างในผักกลุ่มกะหล่ำจากไทย (17 ธ.ค. 2556) เนื่องจากผลการสุ่มตรวจ ที่ผ่านมา ณ. ดำเนินนำเข้าใน EU เป็นที่พอใจของ EU มาโดยตลอด

กลยุทธ์

1. สนับสนุนการพัฒนากระบวนการผลิต และระบบควบคุมคุณภาพ
2. สร้าง Brand ของผลไม้ โดยเน้นเรื่องเอกลักษณ์ด้านคุณค่าและสายพันธุ์ที่โดดเด่น
3. พัฒนาบรรจุภัณฑ์ (Packaging) ให้สามารถยืดอายุของผลผลิต เหมาะสมกับตลาดเพื่อการส่งออก ติดฉลากโภชนาการ ระยะเวลาในการรับประทาน การเก็บในอุณหภูมิที่เหมาะสม
4. ภาครัฐควบคุมกำกับดูแลการเพาะปลูกให้ได้ปริมาณความต้องการของตลาด
5. กระจายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิต ประชาสัมพันธ์/ส่งเสริมการบริโภคทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

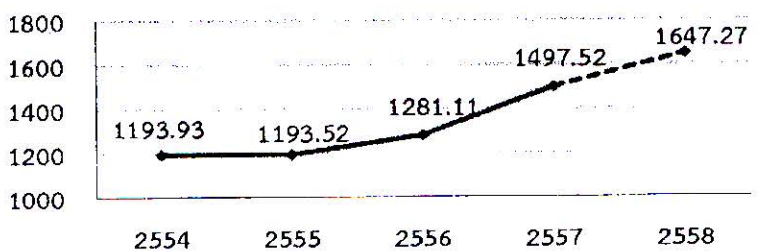
ภาวะการส่งออกสินค้าผัก ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง

สินค้า	มูลค่า: ล้าน USD		อัตราขยายตัว %		สัดส่วน %
	2557 ม.ค.-ธ.ค.	2558 ม.ค.-ก.ค.	2557 ม.ค.-ธ.ค.	2558 ม.ค.-ก.ค.	2558 ม.ค.-ก.ค.
ผัก ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	1,497.52	893.14	16.89	-7.72	100.00
1. ทุเรียน	387.26	271.71	59.30	-16.18	30.42
2. ลำไย	246.66	144.09	-11.48	-2.84	16.13
3. มังคุด	148.62	103.54	3.82	-20.64	11.59
4. ลำไยอบแห้ง	172.55	21.22	32.18	-0.09	2.37
5. พืชผักตระกูลถั่วแช่แข็ง	63.80	43.90	-2.01	4.03	4.91
6. ผักสดแช่เย็นอื่นๆ	59.79	38.23	11.74	13.95	4.28
7. หอมหัวใหญ่ หอมหัวเล็ก กระเทียม	14.36	7.47	-26.07	-43.88	0.83
8. หน่อไม้ฝรั่ง	6.25	3.26	4.00	-19.90	0.36

ฉลากสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง

Carbon Foot Print USA Japan

แบรนด์หลักที่ส่งออก: Dole Thailand, Dole, Sunshine, Fruit King

กราฟการส่งออกสินค้าผัก ผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็งและแห้ง**ล้านเหรียญสหรัฐฯ**

สำนักพัฒนาการค้าและธุรกิจการเกษตรและอุตสาหกรรม
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
สิงหาคม 2558
สุธิดา เงินหมื่น 8324

ภาคผนวก จ
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หน้าว่าง

พระราชบัญญัติ
การแข่งขันทางการค้า
พ.ศ. ๒๕๕๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒
เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า โดยปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกันการผูกขาดซึ่งบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ธุรกิจ” หมายความว่า กิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การเงิน การประกันภัย และการบริการ และให้หมายความรวมถึงกิจการอื่นที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

“การเงิน” หมายความว่า การธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุนและธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน

ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ และธุรกิจหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า ผู้จำหน่าย ผู้ผลิตเพื่อจำหน่าย ผู้สั่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย หรือผู้ซื้อเพื่อผลิตหรือจำหน่ายต่อซึ่งสินค้าหรือผู้ให้บริการในธุรกิจ

“สินค้า” หมายความว่า สิ่งของที่อาจใช้ในการอุปโภคหรือบริโภค รวมทั้งเอกสารแสดงสิทธิในสิ่งของ

“บริการ” หมายความว่า การรับจัดทำกรงาน การให้สิทธิใดๆ การให้ใช้หรือให้ประโยชน์ในทรัพย์สินหรือกิจการใดๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อื่น แต่ไม่รวมถึงการจ้างแรงงาน

“ราคา” หมายความว่า ราคาสินค้า และให้หมายความรวมถึงค่าตอบแทนสำหรับการให้บริการด้วย

“ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” หมายความว่า ผู้ประกอบการธุรกิจรายหนึ่งหรือหลายรายในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่ง ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายเกินกว่าที่คณะกรรมการกำหนดด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ โดยให้พิจารณาสภาพการแข่งขันของตลาดด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการแข่งขันทางการค้า

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของ

(๑) ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

(๓) กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ซึ่งมีกฎหมายรับรอง และมีวัตถุประสงค์ดำเนินการทางธุรกิจเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของเกษตรกร

(๔) ธุรกิจตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งอาจกำหนดให้ยกเว้นการใช้บังคับทั้งฉบับหรือแต่เฉพาะบทบัญญัติหนึ่งบทบัญญัติใดของพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในส่วนที่เป็นกิจการในทางการเงิน ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการร่วมกัน และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และออกประกาศตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางนิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ การบริหารธุรกิจหรือการบริหารราชการแผ่นดิน มีจำนวนไม่น้อยกว่าแปดคนแต่ไม่เกินสิบสองคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยต้องแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นกรรมการ และให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งจะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง

มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ประกาศกำหนดส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายของธุรกิจใดที่ถือว่าผู้ประกอบธุรกิจที่อยู่ในเกณฑ์ดังกล่าวเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด
- (๓) พิจารณาเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๑๘ (๕)
- (๔) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเก็บหรือนำสินค้าไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบหรือตรวจวิเคราะห์ตามมาตรา ๑๙ (๓)
- (๕) ออกประกาศกำหนดส่วนแบ่งตลาด ยอดเงินขาย จำนวนทุน จำนวนหุ้น หรือจำนวนสินทรัพย์ตามมาตรา ๒๖ วรรคสอง
- (๖) สั่งการตามมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ให้ผู้ประกอบธุรกิจระงับ หยุด หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงการกระทำ
- (๗) ออกประกาศกำหนดแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตกระทำการรวมธุรกิจ หรือร่วมกันลดหรือจำกัดการแข่งขันตามมาตรา ๓๕
- (๘) พิจารณาคำขออนุญาตกระทำการรวมธุรกิจ หรือร่วมกันลดหรือจำกัดการแข่งขันที่ยื่นตามมาตรา ๓๕
- (๙) เชิญบุคคลใดบุคคลหนึ่งมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็น

(๑๐) สอดส่องและเร่งรัดคณะกรรมการสอบสวนในการสอบสวนการกระทำ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๑) กำหนดหลักเกณฑ์สำหรับการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อ ประโยชน์ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการ

(๑๓) พิจารณาดำเนินคดีอาญาตามผู้เสียหายร้องทุกข์ตามมาตรา ๕๕

มาตรา ๙ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ สองปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อ ดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๐ ให้นำความในมาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ ราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับกับการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การพ้นจาก ตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม และให้กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ ด้วย

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอ ความเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ได้รับมอบหมายแล้วรายงาน ต่อคณะกรรมการก็ได้

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องขึ้น คณะหนึ่งหรือหลายคณะ โดยในแต่ละคณะประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องที่เกี่ยวข้อง และมีความรู้และประสบการณ์ด้านต่างๆ เช่น นิติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เกษศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ แพทยศาสตร์ การบัญชี หรือการบริหารธุรกิจ มีจำนวนไม่น้อยกว่า สี่คนแต่ไม่เกินหกคน เป็นอนุกรรมการ และให้ผู้แทนกรรมการค้าภายในเป็นอนุกรรมการและ เลขานุการ

ให้คณะกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องเลือกอนุกรรมการคนหนึ่งเป็นประธาน อนุกรรมการ

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องมีหน้าที่พิจารณาเสนอ ความเห็นต่อคณะกรรมการตามที่คณะกรรมการมอบหมายในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อำนาจเหนือตลาด การรวมธุรกิจ การลดหรือการจำกัดการแข่งขันตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙

(๒) การพิจารณาคำขออนุญาตให้มีการรวมธุรกิจ การลดหรือจำกัดการแข่งขันตามมาตรา ๓๗

(๓) เรื่องอื่นตามที่คณะกรรมการขอให้พิจารณาหรือปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

เพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ คณะอนุกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องอาจเสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะอนุกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องมีอำนาจมีหนังสือเรียกบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะ โดยในแต่ละคณะประกอบด้วยผู้ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางคดีอาญาหนึ่งคน ซึ่งแต่งตั้งจากราชการตำรวจ หรือข้าราชการอัยการ และข้าราชการซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางเศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ เกษตรศาสตร์ หรือการบัญชี อีกไม่เกินสี่คนเป็นอนุกรรมการ และให้ผู้แทนกรรมการค้าภายในเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนมีอำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อได้ดำเนินการแล้วให้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนเลือกอนุกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานอนุกรรมการ

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการและอนุกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๔ มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่คณะกรรมการมีความเห็นควรสั่งฟ้องไปยังพนักงานอัยการการแย้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้ประธานกรรมการเป็นผู้ใช้อำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๗ ให้นำความในมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับคณะอนุกรรมการ คณะอนุกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง และคณะอนุกรรมการสอบสวนโดยอนุโลม

หมวด ๒

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

มาตรา ๑๘ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าขึ้นในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ โดยมีอธิบดีกรมการค้าภายในเป็นเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานและมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินงานธุรการของคณะกรรมการ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ และคณะอนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง

(๒) กำหนดระเบียบเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

(๓) ติดตามความเคลื่อนไหวและสอดส่องพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจแล้วรายงานต่อคณะกรรมการ

(๔) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับสินค้า การบริการ และพฤติกรรมในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางและให้ความเห็นในการป้องกันการใช้อำนาจเหนือตลาด การรวมธุรกิจ การลดและการจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจต่อคณะกรรมการ

(๕) รับเรื่องร้องเรียนที่บุคคลใดอ้างว่าได้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้และพิจารณากลับกรองเพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณา ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(๖) ประสานกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) ปฏิบัติการตามประกาศ ระเบียบ และมติของคณะกรรมการ และปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ หรือคณะอนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งมอบหมาย

มาตรา ๑๙ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในสถานที่ทำการ สถานที่ผลิต สถานที่จำหน่าย สถานที่รับซื้อ สถานที่เก็บสินค้า สถานที่ให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจหรือของบุคคลใด หรือสถานที่อื่นที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ เพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อตรวจค้นและยึดพยานหลักฐานหรือทรัพย์สินที่อาจริบได้ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้โดยไม่ต้องมีหมายค้นในกรณีดังต่อไปนี้

(ก) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำในสถานที่

(ข) บุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไปหรือมีเหตุอันแน่นแฟ้นควรสงสัยว่าได้ซุกซ่อนในสถานที่

(ค) เมื่อมีความสงสัยตามสมควรว่าพยานหลักฐาน หรือทรัพย์สินที่อาจจับได้ตามพระราชบัญญัตินี้อยู่ในสถานที่ ประกอบทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่า เนื่องจากการเน้นซักถามจะเอาหมายค้นมาได้ พยานหลักฐานหรือทรัพย์สินจะถูกโยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม

(ง) เมื่อผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าของสถานที่ และการจับนั้นมีหมายจับหรือจับได้โดยไม่ต้องมีหมาย

ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริง หรือเรียกบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานอื่นจากผู้ประกอบธุรกิจ หรือจากบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง ตลอดจนสั่งให้บุคคลดังกล่าวซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นปฏิบัติตามการเท่าที่จำเป็น

(๓) เก็บหรือนำสินค้าในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบหรือตรวจวิเคราะห์โดยไม่ต้องชำระราคาสินค้านั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(๔) आयัดเอกสาร บัญชี ทะเบียน หรือหลักฐานเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๒ หนังสือเรียกตามมาตรา ๑๓ วรรคสาม มาตรา ๑๙ (๑) หรือมาตรา ๔๔ (๓) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือสถานที่ทำการของบุคคล ซึ่งระบุไว้ในหนังสือเรียก ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของบุคคลนั้น หรือจะส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับก็ได้

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่นำส่งตามวรรคหนึ่งแล้ว แต่บุคคลซึ่งระบุไว้ในหนังสือเรียกปฏิเสธไม่ยอมรับหนังสือเรียกโดยปราศจากเหตุอันสมควร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจไปเป็นพยาน เพื่อวางหนังสือเรียกไว้ ณ ที่นั้น แต่ถ้าไม่พบบุคคลซึ่งระบุไว้ในหนังสือเรียก ณ ภูมิลำเนาหรือสถานที่ทำการของบุคคลนั้น จะส่งให้แก่บุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วซึ่งอยู่หรือทำงานในบ้านเรือนหรือสถานที่ทำการนั้นก็ได้ และถ้าไม่พบบุคคล

ใดหรือพบแต่ไม่มีบุคคลโดยอมรับไว้แทน ให้ปิดหนังสือเรียกนั้นไว้ในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสถานที่ทำการนั้นต่อหน้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ไปเป็นพยาน

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้วให้ถือว่าบุคคลซึ่งระบุไว้หนังสือเรียกได้รับหนังสือเรียกนั้นแล้ว ถ้าเป็นการปิดหนังสือเรียกให้ถือว่าได้รับหนังสือเรียกนั้นเมื่อครบกำหนดห้าวันนับแต่วันปิดหนังสือเรียก แต่ถ้าเป็นการส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ถือว่าได้รับหนังสือเรียกนั้นเมื่อครบกำหนดห้าวันนับแต่วันรับ

มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ กรรมการพิจารณาอุทธรณ์ อนุกรรมการ เลขาธิการ และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

การจับกุมผู้กระทำความผิดให้กระทำได้โดยไม่ต้องมีหมายจับเมื่อปรากฏว่ามีการกระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีเหตุอื่นที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ

หมวด ๓

การป้องกันการผูกขาด

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดกระทำการในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหรือรักษาระดับราคาซื้อหรือขายสินค้าหรือค่าบริการอย่างไม่เป็นธรรม

(๒) กำหนดเงื่อนไขในลักษณะที่เป็นการบังคับโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมอย่างไม่เป็นธรรม ให้ผู้ประกอบธุรกิจอื่นซึ่งเป็นลูกค้าของตนต้องจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อหรือการจำหน่ายสินค้า หรือต้องจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อหรือขายสินค้า การได้รับหรือให้บริการ หรือในการจัดหาสินค้าจากผู้ประกอบธุรกิจอื่น

(๓) ระบุ ลด หรือจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ การจำหน่าย การส่งมอบ การนำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ทำลายหรือทำให้เสียหายซึ่งสินค้าเพื่อลดปริมาณให้ต่ำกว่าความต้องการของตลาด

(๔) แทรกแซงการประกอบธุรกิจของผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการรวมธุรกิจ อันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

การประกาศกำหนดของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ระบุว่าจะบังคับแก่การรวมธุรกิจที่มีผลให้มีส่วนแบ่งตลาด ยอดเงินขาย จำนวนทุน จำนวนหุ้น หรือจำนวนสินทรัพย์ไม่น้อยกว่าจำนวนเท่าใด

การรวมธุรกิจตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึง

(๑) การที่ผู้ผลิตรวมกับผู้ผลิต ผู้จำหน่ายรวมกับผู้จำหน่าย ผู้ผลิตรวมกับผู้จำหน่าย หรือผู้บริการรวมกับผู้บริการ อันจะมีผลให้สถานะของธุรกิจหนึ่งคงอยู่และธุรกิจหนึ่งสิ้นสุดลงหรือเกิดเป็นธุรกิจใหม่ขึ้น

(๒) การเข้าซื้อสินทรัพย์ทั้งหมดหรือบางส่วนของธุรกิจอื่นเพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยการ หรือการจัดการ

(๓) การเข้าซื้อหุ้นทั้งหมดหรือบางส่วนของธุรกิจอื่นเพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยการ หรือการจัดการ

การขออนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ผู้ประกอบธุรกิจยื่นคำขอต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๓๕

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใดร่วมกับผู้ประกอบธุรกิจอื่นกระทำการใดๆ อันเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่งในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดราคาขายสินค้าหรือบริการเป็นราคาเดียวกัน หรือตามที่ตกลงกัน หรือจำกัดปริมาณการขายสินค้าหรือบริการ

(๒) กำหนดราคาซื้อสินค้าหรือบริการเป็นราคาเดียวกัน หรือตามที่ตกลงกัน หรือจำกัดปริมาณการรับซื้อสินค้าหรือบริการ

(๓) ทำความตกลงร่วมกันเพื่อเข้าครอบครองตลาดหรือควบคุมตลาด

(๔) กำหนดข้อตกลงหรือเงื่อนไขในลักษณะสมรู้กัน เพื่อให้ฝ่ายหนึ่งได้รับการประมูลหรือประกวดราคาสินค้าหรือบริการ หรือเพื่อบังคับให้ฝ่ายหนึ่งเข้าแข่งขันราคาในการประมูลหรือประกวดราคาสินค้าหรือบริการ

(๕) กำหนดแบ่งท้องที่ที่ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายจะจำหน่ายหรือลดการจำหน่ายสินค้าหรือบริการได้ในท้องที่นั้น หรือกำหนดลูกค้าที่ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายจะจำหน่ายสินค้าหรือบริการให้ได้โดยผู้ประกอบธุรกิจอื่นจะไม่จำหน่ายสินค้าหรือบริการนั้นแข่งขัน

(๖) กำหนดแบ่งท้องที่ที่ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายจะซื้อสินค้าหรือบริการได้ หรือกำหนดตัวผู้ซึ่งประกอบธุรกิจจะซื้อสินค้าหรือบริการได้

(๗) กำหนดปริมาณของสินค้าหรือบริการที่ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายจะผลิตซื้อ จำหน่าย หรือบริการ เพื่อจำกัดปริมาณให้ต่ำกว่าความต้องการของตลาด

(๘) ลดคุณภาพของสินค้าหรือบริการให้ต่ำกว่าที่เคยผลิต จำหน่าย หรือให้บริการ โดยจำหน่ายในราคาเดิมหรือสูงขึ้น

(๙) แต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลใดแต่ผู้เดียวเป็นผู้จำหน่ายสินค้าหรือให้บริการอย่างเดียวกันหรือประเภทเดียวกัน

(๑๐) กำหนดเงื่อนไขหรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อหรือการจำหน่ายสินค้าหรือการบริการ เพื่อให้ปฏิบัติเป็นแบบเดียวกันหรือตามที่ตกลงกัน

ในกรณีที่มีความจำเป็นทางธุรกิจที่ต้องกระทำการตาม (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) หรือ (๑๐) ในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่ง ให้ผู้ประกอบการขออนุญาตต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๓๕

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับผู้ประกอบธุรกิจซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักร ไม่ว่าความสัมพันธ์นั้นจะเป็นโดยทางสัญญา นโยบาย ความเป็นหุ้นส่วน การถือหุ้น หรือมีความสัมพันธ์ในลักษณะอื่นใดทำนองเดียวกัน ดำเนินการใด ๆ เพื่อให้บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรที่ประสงค์จะซื้อสินค้าหรือบริการมาใช้เอง ต้องถูกจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อสินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบธุรกิจซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักรโดยตรง

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการใด ๆ อันมิใช่การแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม และมีผลเป็นการทำลาย ทำให้เสียหาย ชัดขวาง กีดกัน หรือจำกัดการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจอื่น หรือเพื่อบังคับให้ผู้อื่นประกอบธุรกิจ หรือต้องล้มเลิกการประกอบธุรกิจ

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดที่มีส่วนแบ่งตลาดเกินกว่าร้อยละสิบห้า ระงับ หยุด หรือเปลี่ยนแปลงมีส่วนแบ่งตลาด ในการนี้คณะกรรมการอาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาในการปฏิบัติไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าผู้ประกอบธุรกิจฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจ ระงับ หยุด หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงการกระทำดังกล่าวได้ ในการนี้คณะกรรมการจะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาในการปฏิบัติไว้ในคำสั่งด้วยก็ได้

ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวให้มีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๔๖

ผู้ประกอบธุรกิจจะเรียกร้องค่าเสียหายจากคณะกรรมการเพราะเหตุที่คณะกรรมการมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งมิได้

มาตรา ๓๒ ในการพิจารณากรณีตามมาตรา ๓๑ คณะกรรมการต้องเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบธุรกิจ อนุกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง อนุกรรมการสอบสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนตามสมควร

ในการมีคำสั่งตามมาตรา ๓๑ คณะกรรมการต้องระบุเหตุผลในการสั่งทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายและลงลายมือชื่อของกรรมการที่พิจารณา

การแจ้งคำสั่งตามวรรคสอง ให้กระทำภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีคำสั่ง และให้นำความในมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ ผู้ได้รับคำสั่งตามมาตรา ๓๑ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว เว้นแต่ศาลหรือคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งหรือให้ยกเลิกคำสั่งของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาว่าผู้ประกอบธุรกิจใดมีความผิดตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจนั้น ระวัง หยุด หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงการกระทำดังกล่าวด้วย

หมวด ๔

การขออนุญาตและการพิจารณาอนุญาต

มาตรา ๓๕ ผู้ประกอบธุรกิจใดประสงค์จะขออนุญาตกระทำการตามมาตรา ๒๖ หรือมาตรา ๒๗ (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) หรือ (๑๐) ให้ยื่นคำขออนุญาตตามแบบ หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

คำขออนุญาตอย่างน้อยต้อง

- (๑) มีเหตุผลและความจำเป็นในการกระทำ
- (๒) ระบุวิธีดำเนินการ
- (๓) กำหนดระยะเวลาที่จะดำเนินการ

มาตรา ๓๖ ในการพิจารณาคำขอตามมาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการดำเนินการให้เสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอ ทั้งนี้ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบธุรกิจอนุกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนตามสมควร

ในกรณีมีความจำเป็นที่ไม่อาจจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งได้ คณะกรรมการจะขยายเวลาออกไปอีกได้ไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องบันทึกแสดงเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาไว้ในการพิจารณาวินิจฉัยด้วย

มาตรา ๓๗ เมื่อคณะกรรมการได้สอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่าคำขออนุญาตตามมาตรา ๓๕ ของผู้ประกอบธุรกิจใดมีความจำเป็นตามควรทางธุรกิจเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ไม่เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง และไม่กระทบประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม ให้คณะกรรมการสั่งอนุญาตเป็นหนังสือ

ให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจนั้น แต่ถ้าคณะกรรมการมีคำสั่งไม่อนุญาตให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือไปยังผู้ประกอบการธุรกิจนั้นโดยไม่ชักช้า

ในการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจกำหนดระยะเวลาหรือเงื่อนไขใด ๆ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจที่ได้รับอนุญาตปฏิบัติได้ และเมื่อเห็นว่าภาวะเศรษฐกิจ ข้อเท็จจริงหรือพฤติกรรมที่คณะกรรมการอาศัยเป็นหลักในการพิจารณาอนุญาตเปลี่ยนแปลงไป คณะกรรมการจะแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกระยะเวลาหรือเงื่อนไขดังกล่าวในเวลาใดก็ได้

ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งได้รับคำสั่งของคณะกรรมการและไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวให้มีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๔๖

มาตรา ๓๘ คณะกรรมการต้องระบุเหตุผลในการสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตตามมาตรา ๓๗ ทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายและลงลายมือชื่อของกรรมการที่พิจารณาและให้นำความในมาตรา ๓๒ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๙ ผู้ประกอบการธุรกิจที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๗ ต้องดำเนินธุรกิจภายใต้ขอบเขต ระยะเวลา และเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจเพิกถอนคำสั่งอนุญาตตามมาตรา ๓๗ ทั้งหมดหรือบางส่วน โดยจะกำหนดระยะเวลาให้ปฏิบัติไว้ด้วยก็ได้

หมวด ๕

การฟ้องคดีเรียกค่าเสียหาย

มาตรา ๔๐ ให้บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายอันเนื่องจากการฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ มีอำนาจฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำการฝ่าฝืนนั้นได้

ในการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค หรือสมาคมตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค มีอำนาจฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายแทนผู้บริโภคหรือสมาชิกของสมาคมได้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๑ การฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายตามมาตรา ๔๐ ถ้ามิได้นำคดีสู่ศาลภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายรู้หรือควรจะได้รู้ถึงเหตุดังกล่าว ให้สิทธิในการนำคดีสู่ศาลเป็นอันสิ้นไป

หมวด ๖

การอุทธรณ์

มาตรา ๔๒ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์คณะหนึ่ง ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางนิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การบริหารธุรกิจ หรือการบริหารราชการแผ่นดิน มีจำนวนไม่เกินเจ็ดคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ

ให้กรรมการพิจารณาอุทธรณ์เลือกกรรมการพิจารณาอุทธรณ์คนหนึ่งเป็น ประธานกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

ให้อธิบดีกรมการค้าภายในแต่งตั้งข้าราชการของกรมการค้าภายในเป็น เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๔๓ ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ต้องไม่มีลักษณะ ต้องห้ามตามมาตรา ๗ และจะเป็นกรรมการในคณะกรรมการมิได้

มาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง

(๒) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๑ หรือ มาตรา ๓๗

(๓) มีหนังสือเรียกบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือ พยานหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

(๔) มีคำสั่งทุเลาการปฏิบัติการตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๗

มาตรา ๔๕ ให้กรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบสองปี ให้กรรมการพิจารณาอุทธรณ์ออกจากตำแหน่ง จำนวนสามคนโดยวิธีจับสลากและให้ถือว่าการออกจากตำแหน่งโดยการจับสลากดังกล่าวเป็นการ พ้นจากตำแหน่งตามวาระ

ให้นำความในมาตรา ๙ วรรคสาม และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการ พิจารณาอุทธรณ์โดยอนุโลม

มาตรา ๔๖ การอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๗ ให้ผู้ซึ่งได้รับคำสั่งยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับทราบคำสั่งของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๗ หลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ พิจารณาอุทธรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในเก้า สิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์ แล้วแจ้งคำวินิจฉัยเป็นหนังสือไปยังผู้อุทธรณ์ และให้นำความ ในมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์เป็นประการใดให้
คณะกรรมการและผู้ประกอบธุรกิจปฏิบัติตามนั้น

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของคณะอนุกรรมการเชี่ยวชาญ
เฉพาะเรื่อง พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๓ วรรคสาม
มาตรา ๑๙ (๑) หรือมาตรา ๔๔ (๓) แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือ
ปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๙
(๒) (๓) หรือ (๔) หรือมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่น
บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๐
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา
๒๙ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกล้านบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ และในกรณีที่กระทำความผิดซ้ำต้องระวางโทษเป็นทวีคูณ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๐ มาตรา
๓๑ หรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่
หนึ่งปีถึงสามปี หรือปรับตั้งแต่สองล้านบาทถึงหกล้านบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าหมื่นบาท
ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๕๓ ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการหรือการดำเนินงานของผู้
ประกอบธุรกิจ อันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของผู้ประกอบธุรกิจจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่ง
ตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี
หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการหรือ
เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี

ผู้ใดได้มาหรือล่วงรู้ข้อเท็จจริงใดจากบุคคลตามวรรคหนึ่งเปิดเผยข้อเท็จจริงนั้น
ในประการที่น่าจะเสียหายแก่ผู้ใดผู้หนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็น
นิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติ

บุคคลในเรื่องนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำนั้นได้กระทำโดยตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมหรือตนได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้นแล้ว

มาตรา ๕๕ ความผิดตามมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๔ ผู้เสียหายไม่มีสิทธิฟ้องคดีอาญาด้วยตนเอง แต่มีสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๖ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ให้คณะกรรมการมีอำนาจเปรียบเทียบได้ ในการใช้อำนาจดังกล่าวคณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ เลขาธิการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำแทนได้

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจมีความจำเป็นและได้กระทำการตามที่ได้ระบุไว้ในมาตรา ๒๗ (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) หรือ (๑๐) อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขออนุญาตภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการตามมาตรา ๒๗ (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) หรือ (๑๐) ต่อไปจนกว่าจะได้รับแจ้งผลการพิจารณาคำขออนุญาตดังกล่าว

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการยกเลิกกฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งมีบทบัญญัติทั้งในส่วนการกำหนดราคาสินค้าและการป้องกันการผูกขาดรวมอยู่ในฉบับเดียวกัน สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกันการผูกขาดและตราเป็นกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าขึ้นไว้ โดยเฉพาะเพื่อให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาด ลด หรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจอย่างเป็นระบบ อันจะเป็นการส่งเสริมให้การประกอบธุรกิจเป็นไปอย่างเสรีและป้องกันมิให้เกิดการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการประกอบธุรกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พัชรินทร์/เนติมา จัดทำ

๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖

วาทีณี/ปรับปรุง

๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

พระราชบัญญัติ
การทำงานของคนต่างด้าว
พ.ศ. ๒๕๒๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๑
เป็นปีที่ ๓๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๒๑”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่การปฏิบัติหน้าที่ในราชอาณาจักรของคนต่างด้าว เฉพาะในฐานะดังต่อไปนี้

- (๑) บุคคลในคณะผู้แทนทางทูต
- (๒) บุคคลในคณะผู้แทนทางกงสุล
- (๓) ผู้แทนของประเทศสมาชิกและพนักงานขององค์การสหประชาชาติและทบวงการชำนัญพิเศษ

(๔) คนรับใช้ส่วนตัวซึ่งเดินทางจากต่างประเทศเพื่อมาทำงานประจำอยู่กับบุคคลใน (๑) หรือ (๒) หรือ (๓)

(๕) บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจตามความตกลงที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๕/ตอนที่ ๗๓/ ฉบับพิเศษ หน้า ๑๔/๒๑ กรกฎาคม ๒๕๒๑

(๖) บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจเพื่อประโยชน์ในทางการศึกษาวัฒนธรรม ศิลป การกีฬา หรือกิจการอื่น ทั้งนี้ ตามที่จะได้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

(๗) บุคคลซึ่งรัฐบาลอนุญาตให้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจอย่างหนึ่งอย่างใด

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

“ทำงาน” หมายความว่า การทำงานโดยใช้กำลังกายหรือความรู้ด้วยประสงค์ ค่าจ้างหรือประโยชน์อื่นใดหรือไม่ก็ตาม

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตทำงาน

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า คนต่างด้าวซึ่งได้รับใบอนุญาต

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าว

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนการทำงานของคนต่างด้าว

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมแรงงาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๒ งานใดที่ห้ามคนต่างด้าวทำในท้องที่ใดเมื่อใด โดยห้ามเด็ดขาด หรือห้ามโดยมีเงื่อนไขอย่างใดเพียงใดให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ งานใดที่มีได้ห้ามไว้ในพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา ๖ คนต่างด้าวจะทำได้ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย เว้นแต่คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเพื่อทำงานอันจำเป็นและเร่งด่วนมีระยะเวลาการทำงานไม่เกินสิบห้าวัน แต่คนต่างด้าวนั้นจะทำงานนั้นได้เมื่อได้มีหนังสือแจ้งให้อธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายทราบ ตามแบบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๘ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง บุคคลใดประสงค์จะให้คนต่างด้าวเข้ามาทำงานในกิจการของตนในราชอาณาจักรจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตแทนคนต่างด้าวนั้นต่ออธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายก็ได้

อธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย จะออกใบอนุญาตให้แก่คนต่างด้าวตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อคนต่างด้าวนั้นเข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว

มาตรา ๙ ในการอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ อธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดเพื่อให้คนต่างด้าวปฏิบัติได้ ในกรณีเช่นนั้น ต้องให้คนต่างด้าวให้คำรับรองก่อนว่าจะสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้นได้ และถ้า เป็นกรณีตามมาตรา ๘ คนต่างด้าวนั้นต้องให้คำรับรองก่อนเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร

มาตรา ๑๐ คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานในราชอาณาจักร ตาม กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนหรือตามกฎหมายอื่น ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่ออธิบดี หรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คนต่างด้าวนั้นเข้ามาใน ราชอาณาจักร แต่ถ้าคนต่างด้าวนั้นอยู่ในราชอาณาจักรแล้ว ระยะเวลาสามสิบวัน ให้นับแต่วันที่ ทราบการได้รับอนุญาตให้ทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนหรือตามกฎหมายอื่น ในระหว่างรอรับใบอนุญาต ให้ผู้ยื่นคำขอทำงานไปพลางก่อนได้

เมื่ออธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายได้รับคำขอแล้วให้ออกใบอนุญาต ให้โดยมิชักช้า

มาตรา ๑๑ คนต่างด้าวซึ่งจะขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๗ ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็น การชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองโดยมิใช่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาในฐานะนักท่องเที่ยว หรือผู้เดินทางผ่าน

(๒) ไม่เป็นบุคคลที่ขาดคุณสมบัติ หรือต้องห้ามตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๒ คนต่างด้าวดังต่อไปนี้จะทำงานใดได้เฉพาะที่รัฐมนตรีกำหนดโดย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในประกาศดังกล่าวรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดไว้ก็ได้ตามที่ เห็นสมควร

(๑) คนต่างด้าวที่ถูกเนรเทศตามกฎหมายว่าด้วยการเนรเทศ ซึ่งได้รับการผ่อนผัน ให้ไปประกอบอาชีพ ณ ที่แห่งใดแทนการเนรเทศหรืออยู่ในระหว่างรอการเนรเทศ

(๒) คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่า ด้วยคนเข้าเมือง และอยู่ในระหว่างรอการส่งกลับออกนอกราชอาณาจักร

(๓) คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยตามประกาศของ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือตามกฎหมายอื่น

(๔) คนต่างด้าวโดยผลของการถูกถอนสัญชาติตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือตามกฎหมายอื่น

คนต่างด้าวจะทำงานใดที่รัฐมนตรีกำหนดตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อได้รับ ใบอนุญาตจากอธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย

มาตรา ๑๓ ใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออกเว้นแต่

(๑) ใบอนุญาตที่ออกให้แก่คนต่างด้าวตามมาตรา ๑๐ ให้มีอายุเท่าระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานตามกฎหมายนั้น ๆ

(๒) ใบอนุญาตที่ออกให้แก่คนต่างด้าวตามมาตรา ๑๒ ให้มีอายุตามที่อธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายกำหนดแต่ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันออก

(๓) ใบอนุญาตที่ออกให้แก่คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้มีอายุเท่าระยะเวลาที่คนต่างด้าวได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรในขณะออกใบอนุญาต

(๔) ใบอนุญาตที่ออกให้แก่คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองโดยไม่มีกำหนดเวลาแน่นอนให้มีอายุสามสิบวันนับแต่วันออก

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๐ ได้รับการขยายระยะเวลาการทำงานตามกฎหมายนั้น ๆ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการขยายระยะเวลาและให้นายทะเบียนจัดแจ้งการขยายระยะเวลานั้นลงในใบอนุญาต

มาตรา ๑๕ ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุและผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะทำงานนั้นต่อไปให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตต่อนายทะเบียน ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตทำงานไปพลางก่อนได้จนกว่านายทะเบียนจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุ

การต่ออายุใบอนุญาตให้ต่อได้ครั้งละหนึ่งปี เว้นแต่

(๑) การต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๓ (๓) ให้ต่ออายุได้อีกไม่เกินระยะเวลาที่ผู้รับใบอนุญาตนั้น ได้รับการขยายระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักร

(๒) การต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๓ (๔) ให้ต่ออายุได้อีกครั้งละสามสิบวันเว้นแต่คนต่างด้าวนั้นได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต่อไปโดยมีกำหนดเวลาที่แน่นอนเกินสามสิบวัน ให้ต่ออายุใบอนุญาตได้เท่าระยะเวลาที่รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร แต่ไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา ๑๖ รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดแบบ หลักเกณฑ์และวิธีการในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตตามมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๒

(๒) การขอต่ออายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๕

(๓) การขอรับใบแทนและการออกใบแทนใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙

(๔) การขออนุญาตและการอนุญาตให้เปลี่ยนการทำงานหรือเปลี่ยนท้องที่หรือสถานที่ในการทำงานตามมาตรา ๒๑

(๕) การออกบัตรประจำตัวตามมาตรา ๓๑

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่ไม้ออกใบอนุญาตหรือไม้อนุญาตตามมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๒ หรือไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๕ หรือไม้อนุญาตให้ทำงานอื่นหรือเปลี่ยนท้องที่หรือสถานที่ในการทำงานตามมาตรา ๒๑ ผู้ขอมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีโดยทำเป็นหนังสือยื่นต่ออธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย หรือนายทะเบียน แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งไม้อนุญาต เมื่อได้รับอุทธรณ์แล้ว ให้ผู้รับอุทธรณ์นำส่งคณะกรรมการภายในสิบห้าวัน ให้คณะกรรมการพิจารณาเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันและให้รัฐมนตรีวินิจฉัยคำอุทธรณ์ภายในสามสิบวัน คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีอุทธรณ์คำสั่งไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๕ ที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ผู้อุทธรณ์มีสิทธิทำงานไปพลางก่อนได้ จนกว่าจะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรี

มาตรา ๑๘ ผู้รับใบอนุญาตต้องมีใบอนุญาตอยู่กับตัวหรืออยู่ ณ ที่ทำงานในระหว่างทำงาน เพื่อแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายทะเบียนได้เสมอ

มาตรา ๑๙ ถ้าใบอนุญาตชำรุดในสาระสำคัญหรือสูญหาย ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการชำรุดหรือสูญหาย

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่คนต่างด้าวเลิกทำงานตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตให้ส่งมอบใบอนุญาตคืนให้แก่นายทะเบียนในท้องที่จังหวัดที่ตั้งสถานที่ทำงานภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่เลิกทำงานนั้น

มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตทำงานอื่นใดนอกจากงานที่ระบุไว้ในใบอนุญาตหรือเปลี่ยนท้องที่หรือสถานที่ในการทำงานให้แตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้บุคคลใดรับคนต่างด้าวซึ่งไม่มีใบอนุญาตเข้าทำงานหรือรับคนต่างด้าวเข้าทำงานที่มีลักษณะหรือเงื่อนไขในการทำงานแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๒๓ บุคคลใดรับคนต่างด้าวเข้าทำงานหรือให้คนต่างด้าวย้ายไปทำงานในท้องที่อื่นนอกจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาต หรือมีคนต่างด้าวออกจากงาน ให้บุคคลนั้นแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคนต่างด้าวเข้าทำงานหรือวันที่คนต่างด้าวนั้นย้ายหรือออกจากงานแล้วแต่กรณี

การแจ้งตามวรรคหนึ่งให้ทำตามแบบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าว” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมหาดไทยมอบหมายเป็นประธาน ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมตำรวจ ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ* ผู้แทนกรมอัยการ ผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า* ผู้แทนกรมการค้าภายใน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินสามคนเป็นกรรมการ และผู้แทนกรมแรงงานเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๒๕ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๒๖ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงคราวออกตามวาระเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้ว ยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วนั้น

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการมีหน้าที่วินิจฉัย ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีดังต่อไปนี้

- (๑) การออกพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๔ (๖) และมาตรา ๖
- (๒) การกำหนดงานที่รัฐมนตรีจะประกาศตามมาตรา ๑๒
- (๓) การออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๖
- (๔) การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งตามมาตรา ๑๗
- (๕) เรื่องอื่นๆ ที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๘ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการด้วยกันคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๙ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อให้ทำการหรือพิจารณาเรื่องใดอันอยู่ในขอบเขตแห่งหน้าที่ของคณะกรรมการ

ให้นำความในมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับแก่การประชุมคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ อธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย นายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ

(๑) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริงรวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือหลักฐาน

(๒) เข้าไปในสถานที่ใดที่มีเหตุอันสมควรสงสัยว่ามีคนต่างด้าวทำงานในระหว่างเวลาที่เชื่อได้ว่าจะมีการทำงาน เพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริง หรือเรียกเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ จากบุคคลที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในสถานที่ดังกล่าวได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๒) ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าว หรือบุคคลผู้รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในสถานที่ดังกล่าวอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๓๑ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัว

ในการปฏิบัติหน้าที่ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ

มาตรา ๓๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย นายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๓ คนต่างด้าวผู้ใดทำงานโดยฝ่าฝืนพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๔ คนต่างด้าวผู้ใดทำงานโดยฝ่าฝืนมาตรา ๗ หรือฝ่าฝืนเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๙ หรือทำงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาตหรือฝ่าฝืนเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕ คนต่างด้าวผู้ใดทำงานโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๓๖ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๓๗ คนต่างด้าวผู้ใดทำงานเมื่อใบอนุญาตสิ้นอายุแล้วโดยมิได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุหรือได้ยื่นคำขอแล้วแต่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๕ และคนต่างด้าวผู้นั้นมิได้อุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนหรือได้อุทธรณ์แล้วแต่รัฐมนตรีมีคำวินิจฉัยไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๘ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๙ ผู้ใดรับคนต่างด้าวเข้าทำงานโดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๔๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือสอบถามหรือหนังสือเรียกหรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริงหรือไม่ส่งเอกสาร หรือหลักฐาน หรือขัดขวาง หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่อธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย หรือนายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท

มาตรา ๔๒ บุคคลใดมีคนต่างด้าวทำงานในธุรกิจของตนก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ใช้บังคับและยังมิได้แจ้งรายการเกี่ยวกับคนต่างด้าวที่ทำงานอยู่กับตนตามข้อ ๓๕ แห่งประกาศของคณะปฏิวัตินี้ตั้งกล่าวจนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บุคคลนั้นแจ้งรายการดังกล่าวตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๓ ใบอนุญาตที่ออกให้ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้ใช้ได้ต่อไปตราบเท่าที่ใบอนุญาตยังไม่สิ้นอายุ และผู้รับใบอนุญาตยังทำงานที่ได้รับอนุญาตนั้น

มาตรา ๔๔ คนต่างด้าวซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และทำงานอยู่แล้วก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ใช้บังคับ และได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่ออธิบดี หรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายตามข้อ ๓๕ วรรคหนึ่ง แห่งประกาศของคณะปฏิวัตินี้ดังกล่าว และอธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายได้ออกใบอนุญาตแล้วแต่คนต่างด้าวผู้นั้นยังมีได้ไปรับใบอนุญาตและยังคงทำงานอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ไปรับใบอนุญาตภายในหกสิบวันนับแต่

วันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ หากไม่ไปขอรับใบอนุญาตภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าใบอนุญาตนั้นสิ้นผลเมื่อครบกำหนดเวลาเช่นว่านั้น

มาตรา ๔๕ คนต่างด้าวตามมาตรา ๑๒ ซึ่งทำงานโดยอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ทำงานนั้นต่อไปได้จนกว่าจะมีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๒

เมื่อมีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๒ แล้ว ในกรณีที่งานที่คนต่างด้าวดังกล่าวทำอยู่เป็นงานที่รัฐมนตรีได้ประกาศให้ทำได้ ให้ทำงานนั้นได้ต่อไปแต่ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศของรัฐมนตรีดังกล่าวใช้บังคับ ในกรณีที่งานที่คนต่างด้าวดังกล่าวทำอยู่นั้น มิใช่เป็นงานที่รัฐมนตรีได้ประกาศให้ทำได้ ให้ทำงานนั้นต่อไปได้อีกหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๖ บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง และประกาศหรือคำสั่งของรัฐมนตรีหรืออธิบดี หรือใบอนุญาตซึ่งได้ออกหรือสั่งโดยอาศัยอำนาจตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปและให้ถือเสมือนเป็นพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง และประกาศหรือคำสั่งของรัฐมนตรีหรืออธิบดีหรือใบอนุญาตที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม^๒

(๑) ใบอนุญาต	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๒) การต่ออายุใบอนุญาตทำงานหรือ การขยายระยะเวลาทำงาน	ครั้งละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๓) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๓,๐๐๐	บาท
(๔) การอนุญาตให้ทำงานอื่นหรือ เปลี่ยนท้องที่หรือสถานที่ในการทำงาน	ครั้งละ	๕,๐๐๐	บาท
(๕) ค่ายื่นคำขอ	ฉบับละ	๑๐๐	บาท

ในการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมจะกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงสาขาอาชีพของคนต่างตัวได้

^๒ อัตราค่าธรรมเนียม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างตัว (ฉบับที่

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ มีหลักการใช้บังคับเฉพาะคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเท่านั้น ส่วนคนต่างด้าวบางประเภทที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่มีหลักฐานการได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เช่น ญวนอพยพ เป็นต้น ไม่อยู่ในข่ายบังคับของกฎหมายนี้ และปัจจุบันบุคคลเหล่านี้ได้มาประกอบอาชีพหรือทำงานในท้องที่จังหวัดต่างๆ โดยเสรี ทำให้ดูเหมือนว่าเป็นผู้มีอิทธิพลเหนือคนต่างด้าวอื่นๆ ที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่โดยถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง จึงจำเป็นต้องเพิ่มบทบัญญัติเพื่อใช้บังคับแก่คนต่างด้าวเหล่านี้ด้วย นอกจากนี้ถ้อยคำในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๒ หลายแห่งไม่ชัดเจน ทำให้เป็นปัญหาขัดข้องในทางปฏิบัติอยู่หลายเรื่อง เนื่องจากได้ออกมาใช้บังคับโดยกระทันหันตามภาวะความจำเป็นในสมัยนั้น จึงจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงเสียใหม่ให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ในปัจจุบัน

สุนันทา/แก้ไข

๑๗/๑๒/๕๕

A+B (C)

พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕^๓

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่อัตราค่าธรรมเนียมทนายพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๒๑ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและค่าของเงินตราที่เปลี่ยนแปลงไปสมควรปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมทนายพระราชบัญญัตินี้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พรพิมล/แก้ไข

๑๑ มี.ค. ๒๕๕๕

A+B (C)

รูปณี จัดทำ

๓ มี.ค. ๕๖

*พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕ พ.ศ. ๒๕๕๕^๔

^๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘/ตอนที่ ๘๗ ก/หน้า๑/๓๐ กันยายน ๒๕๕๕

^๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙/ตอนที่ ๑๐๒ ก/หน้า ๖๖/๘ ตุลาคม ๒๕๕๕

มาตรา ๑๙ ในพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๒๑ ให้แก้ไข คำว่า “ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์” เป็น “ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ” และคำว่า “ผู้แทนกรมทะเบียนการค้า” เป็น “ผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า”

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่โดยมีภารกิจใหม่ ซึ่งได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม นั้นแล้ว และเนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ บัญญัติให้โอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วน ราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ โดยให้มีการแก้ไขบทบัญญัติต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับ อำนาจหน้าที่ที่โอนไปด้วย ฉะนั้น เพื่ออนุรักษ์ให้เป็นไปตามหลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติ และพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับการโอน ส่วนราชการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความชัดเจนในการใช้กฎหมายโดยไม่ต้องไปค้นหาในกฎหมาย โอนอำนาจหน้าที่ว่าตามกฎหมายใดได้มีการโอนภารกิจของส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบตาม กฎหมายนั้นไปเป็นของหน่วยงานใดหรือผู้ใดแล้ว โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการ เปลี่ยนชื่อส่วนราชการ รัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการให้ตรงกับ การโอนอำนาจหน้าที่ และเพิ่มผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการให้ตรงตามภารกิจที่มีการตัด โอนจากส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่รวมทั้งตัดส่วนราชการเดิมที่มีการยุบเลิกแล้ว ซึ่งเป็นการแก้ไขให้ตรงตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องตราพระ ราชกฤษฎีกานี้

สุนันทา/นวพร/พัลลภ จัดทำ

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๖

สุมลรัตน์/แก้ไข

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๗

วาทีณี/ปรับปรุง

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๙

พระราชบัญญัติ
การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว
พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒
เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

(๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ พ.ศ. ๒๕๒๑

(๓) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนต่างด้าว” หมายความว่า

(๑) บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

(๒) นิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย

(๓) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย และมีลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) นิติบุคคลซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น

(ข) ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน ซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นบุคคลตาม (๑)

(ค) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น

เพื่อประโยชน์แห่งคำนิยามนี้ให้ถือว่าหุ้นของบริษัทจำกัดที่มีใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือเป็นหุ้นของคนต่างด้าว เว้นแต่จะได้มีกฎกระทรวงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

“ทุน” หมายความว่า ทุนจดทะเบียนของบริษัทจำกัด หรือทุนชำระแล้วของบริษัทมหาชนจำกัดหรือเงินที่ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือสมาชิกรับมาลงหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลนั้น

“ทุนขั้นต่ำ” หมายความว่า ทุนของคนต่างด้าวในกรณีที่คนต่างด้าวเป็นนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย และในกรณีที่คนต่างด้าวเป็นนิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทยหรือเป็นบุคคลธรรมดาให้หมายถึงเงินตราต่างประเทศที่คนต่างด้าวนำมาใช้เมื่อเริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทย

“ธุรกิจ” หมายความว่า การประกอบกิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม พาณิชยกรรม การบริการ หรือกิจการอย่างอื่น อันเป็นการค้า

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตประกอบธุรกิจ

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า คนต่างด้าวที่ได้รับใบอนุญาต

“หนังสือรับรอง” หมายความว่า หนังสือรับรองการประกอบธุรกิจ

“ผู้รับหนังสือรับรอง” หมายความว่า คนต่างด้าวที่ได้รับหนังสือรับรอง

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า*

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ การอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงผลดีและผลเสียต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของประเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพลังงานและการรักษาสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภค ขนาดของกิจการ การจ้างแรงงาน การถ่ายทอดเทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา

มาตรา ๖ คนต่างด้าวต่อไปนี้ ห้ามประกอบธุรกิจในราชอาณาจักร

(๑) คนต่างด้าวที่ถูกเนรเทศหรือการเนรเทศตามกฎหมาย

(๒) คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๗ คนต่างด้าวต่อไปนี้ จะประกอบธุรกิจได้เมื่อได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี และจะประกอบธุรกิจได้เฉพาะประเภทธุรกิจและในท้องที่ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรีโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในประกาศดังกล่าวรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดไว้ก็ได้ตามที่เห็นสมควร

(๑) คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักร แต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติหรือตามกฎหมายอื่น

(๒) คนต่างด้าวโดยผลของการถูกถอนสัญชาติตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติหรือตามกฎหมายอื่น

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และระยะเวลาการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่อธิบดีไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวตามวรรคหนึ่งประกอบธุรกิจ คนต่างด้าวนั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ และให้นำความในมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๒

(๑) ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบกิจการด้วยเหตุผลพิเศษตามที่กำหนดไว้ในบัญชีหนึ่ง

(๒) ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือความมั่นคงของประเทศธุรกิจที่มีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และหัตถกรรมพื้นบ้านหรือธุรกิจที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีสอง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี

(๓) ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าว ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีสาม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๙ การปรับปรุงหรือแก้ไขประเภทธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้ทำเป็นพระราชกฤษฎีกา เว้นแต่ธุรกิจตามบัญชีหนึ่งหรือตามบัญชีสอง หมวด ๑ ให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ

ให้คณะกรรมการพิจารณาทบทวนประเภทธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ อย่างน้อยครั้งหนึ่งในทุกรอบระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้วทำ ความเห็นเสนอรัฐมนตรี

คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจที่มีได้กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้อยู่ก่อน การปรับปรุงหรือแก้ไขประเภทธุรกิจตามวรรคหนึ่ง หากต่อมาธุรกิจนั้นเป็นธุรกิจที่ต้องขออนุญาต ตามพระราชบัญญัตินี้และคนต่างด้าวนั้นประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ให้ดำเนินการแจ้งต่อ อธิบดีเพื่อขอหนังสือรับรองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๑๑

ในระหว่างระยะเวลาที่ปฏิบัติตามวรรคสามและยังมิได้รับหนังสือรับรอง มิให้ถือว่าคนต่างด้าวนั้นเป็นผู้ประกอบธุรกิจโดยมิได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ บทบัญญัติมาตรา ๕ มาตรา ๘ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ มิใช่บังคับแก่คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยได้รับอนุญาต จากรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นการเฉพาะกาล

คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยสนธิสัญญาที่ ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีความผูกพันตามพันธกรณี ให้ได้รับยกเว้นจากการบังคับใช้บทบัญญัติ แห่งมาตราต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง และให้เป็นไปตามบทบัญญัติและเงื่อนไขของ สนธิสัญญานั้น ซึ่งอาจรวมถึงการให้สิทธิคนไทยและวิสาหกิจของคนไทยเข้าไปประกอบธุรกิจใน ประเทศสัญชาติของคนต่างด้าวนั้นเป็นการต่างตอบแทนด้วย

มาตรา ๑๑ คนต่างด้าวตามมาตรา ๑๐ หากประสงค์จะประกอบธุรกิจตามบัญชี ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แจ้งต่ออธิบดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อขอ หนังสือรับรองและให้อธิบดีออกหนังสือรับรองให้คนต่างด้าวนั้นโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากคนต่างด้าว เว้นแต่อธิบดีเห็นว่าการแจ้งมิได้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือกรณีไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๐ ให้อธิบดีแจ้ง แก่คนต่างด้าวนั้นทราบโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากคนต่าง ด้าว

หนังสือรับรองต้องระบุเงื่อนไขตามที่รัฐบาลกำหนดหรือตามที่กำหนดใน สนธิสัญญาด้วย

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ธุรกิจของคนต่างด้าวซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนตาม กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน หรือได้รับอนุญาตเป็นหนังสือให้ประกอบอุตสาหกรรมหรือ ประกอบการค้าเพื่อส่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยหรือตาม

กฎหมายอื่น เป็นธุรกิจตามบัญชีสองหรือบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้คนต่างด้าวดังกล่าว แจงต่ออธิบดีเพื่อขอหนังสือรับรอง เมื่ออธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบ ความถูกต้องของบัตรส่งเสริมการลงทุนหรือหนังสืออนุญาตดังกล่าวแล้ว ให้อธิบดีออกหนังสือ รับรองโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนหรือ หนังสืออนุญาต แล้วแต่กรณี ในกรณีนี้ให้คนต่างด้าวดังกล่าวนั้น ได้รับยกเว้นจากการบังคับใช้ พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๒ ตลอด ระยะเวลาที่ธุรกิจนั้นได้รับการส่งเสริมการลงทุนหรือได้รับอนุญาตให้ประกอบอุตสาหกรรมหรือ ประกอบการค้าเพื่อส่งออก แล้วแต่กรณี

การออกหนังสือรับรองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นกำหนดเรื่องการถือหุ้น การเป็นหุ้นส่วนหรือ การลงทุนของคนต่างด้าว การอนุญาตหรือการห้ามคนต่างด้าวในการประกอบธุรกิจบางประเภท หรือกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวไว้เป็นประการใด ให้ใช้บังคับ ตามกฎหมายดังกล่าวและมีให้นำความในพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับในส่วนที่มีกฎหมายอื่น กำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว

มาตรา ๑๔ ทุนขั้นต่ำที่คนต่างด้าวใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทย ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่น้อยกว่าสองล้านบาท

ในกรณีการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในวรรคแรกเป็นธุรกิจที่ต้องได้รับ อนุญาตตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทุนขั้นต่ำที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับแต่ละธุรกิจต้อง ไม่น้อยกว่าสามล้านบาท

กฎกระทรวงที่ออกตามบทบัญญัติมาตรานี้ อาจกำหนดระยะเวลาทุนขั้นต่ำที่ต้อง นำหรือส่งเข้ามาในประเทศไทยไว้ด้วยก็ได้

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับกับกรณีที่คนต่างด้าวนำเงินหรือทรัพย์สินอันเกิดจาก รายได้ที่ได้มาจากการประกอบธุรกิจเดิมที่เริ่มดำเนินการมาก่อนแล้วในประเทศไทยไปเริ่ม ประกอบธุรกิจรายอื่นหรือนำไปลงทุนหรือลงทุนในกิจการหรือในนิติบุคคลอื่น

มาตรา ๑๕ คนต่างด้าวจะประกอบธุรกิจตามบัญชีสองได้จะต้องมีคนไทยหรือ นิติบุคคลที่มีใช้คนต่างด้าวตามพระราชบัญญัตินี้ถือหุ้นอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของทุนของคน ต่างด้าวที่เป็นนิติบุคคลนั้น เว้นแต่จะมีเหตุสมควร รัฐมนตรีโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรีอาจ ผ่อนผันสัดส่วนในเรื่องดังกล่าวให้น้อยลงได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้า และต้องมี กรรมการที่เป็นคนไทยไม่น้อยกว่าสองในห้าของจำนวนกรรมการทั้งหมด

มาตรา ๑๖ คนต่างด้าวซึ่งจะขอรับใบอนุญาตได้ต้องมีคุณสมบัติและไม่มี ลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (๒) มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรหรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาหรือถูกเปรียบเทียบปรับในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต
- (๖) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดฐานฉ้อโกง โกงเจ้าหนี้ ยักยอก ความผิดเกี่ยวกับการค้าตามประมวลกฎหมายอาญาหรือในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนหรือในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต
- (๗) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ในระยะเวลาห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาต กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นที่เป็นคนต่างด้าวต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวในวรรคหนึ่งด้วย

มาตรา ๑๗ ในการขออนุญาตประกอบธุรกิจ ให้คนต่างด้าวยื่นคำขออนุญาตประกอบธุรกิจต่อรัฐมนตรีหรืออธิบดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้คณะรัฐมนตรีในกรณีธุรกิจตามบัญชีสอง หรืออธิบดีในกรณีธุรกิจตามบัญชีสามพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาต แล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ยื่นคำขอ ในกรณีการพิจารณาอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีเหตุจำเป็น ซึ่งคณะรัฐมนตรีไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวได้ ให้ขยายระยะเวลาการพิจารณาออกไปอีกได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันครบกำหนดเวลาดังกล่าว

เมื่อคณะรัฐมนตรีให้การอนุมัติหรืออธิบดีอนุญาตตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รัฐมนตรีหรืออธิบดีออกใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหรืออธิบดีอนุญาต

ในการอนุญาต รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หรือตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๕ สำหรับกรณีธุรกิจตามบัญชีสอง หรืออธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๕ สำหรับกรณีธุรกิจตามบัญชีสาม ก็ได้

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีไม่อนุมัติให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามบัญชีสองให้รัฐมนตรีแจ้งการไม่อนุมัติให้คนต่างด้าวนั้นทราบเป็นหนังสือภายในสามสิบวัน และให้ระบุเหตุที่ไม่ให้การอนุมัตินั้นไว้โดยชัดแจ้ง

ในกรณีที่อธิบดีไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามบัญชีสาม ให้อธิบดีแจ้งการไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวนั้นทราบเป็นหนังสือภายในสิบห้าวัน และให้ระบุเหตุที่ไม่ให้การอนุญาตนั้นไว้โดยชัดแจ้ง คนต่างด้าวนั้นมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตต่อรัฐมนตรีได้ และให้นำความในมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไขหนึ่งเงื่อนไขใดให้คนต่างด้าวผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) อัตราส่วนทุนกับเงินกู้ที่จะใช้ในการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต
- (๒) จำนวนกรรมการที่เป็นคนต่างด้าวซึ่งจะต้องมีภูมิลำเนาหรือที่อยู่ใน

ราชอาณาจักร

- (๓) จำนวนและระยะเวลาการดำรงไว้ซึ่งทุนขั้นต่ำภายในประเทศ
- (๔) เทคโนโลยีหรือทรัพย์สิน
- (๕) เงื่อนไขอื่นที่จำเป็น

มาตรา ๑๙ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับหนังสือรับรองผู้ใด

- (๑) ผ่าฝืนเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง
- (๒) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๗

วรรคสาม

- (๓) ผ่าฝืนมาตรา ๑๕
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖
- (๕) กระทำความผิดตามมาตรา ๓๕

ในกรณีตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับหนังสือรับรองปฏิบัติตามเงื่อนไขตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๑ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๗ วรรคสาม หรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามมาตรา ๑๕ แล้วแต่กรณี ภายในเวลาที่อธิบดีเห็นสมควร ถ้าผู้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองไม่ปฏิบัติตามที่อธิบดีมีหนังสือแจ้งดังกล่าวโดยไม่มีเหตุสมควร ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งพักการใช้ใบอนุญาตชั่วคราวหรือสั่งระงับการประกอบธุรกิจชั่วคราวได้ในระยะเวลาที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันมีคำสั่ง เมื่อครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้วคนต่างด้าวยังมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วน ให้อธิบดีพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองดังกล่าวหรือเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาตแล้วแต่กรณี

ในกรณีตาม (๔) และ (๕) ให้อธิบดีพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่อธิบดีสั่งพักการใช้ใบอนุญาตชั่วคราวหรือสั่งระงับการประกอบธุรกิจชั่วคราว หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือหนังสือรับรอง ตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง

ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับหนังสือรับรองมีสิทธิอุทธรณ์โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

การอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งอธิบดี เว้นแต่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการจะสั่งทุเลาให้

รัฐมนตรีต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ยื่นอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๗ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ ใบอนุญาตให้ใช้ได้ตลอดไปจนกว่าผู้รับใบอนุญาตจะเลิกประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต สำหรับหนังสือรับรองให้ใช้ได้เท่าระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยหรือตามที่สนธิสัญญากำหนดให้ประกอบธุรกิจนั้นหรือตลอดระยะเวลาที่ธุรกิจนั้นได้รับการส่งเสริมการลงทุนหรือได้รับอนุญาตให้ประกอบอุตสาหกรรมหรือประกอบการค้าเพื่อการส่งออก แล้วแต่กรณี เว้นแต่ผู้ได้รับหนังสือรับรองเลิกประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวก็ให้หนังสือรับรองใช้ได้เพียงนั้น

ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับหนังสือรับรองต้องแสดงใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองดังกล่าวไว้ ณ สถานที่ประกอบธุรกิจของตนในที่เปิดเผย

ถ้าใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองชำรุดหรือสูญหาย ให้ยื่นคำขอรับใบแทนต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการชำรุดหรือสูญหาย

การขอและการออกใบแทนใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด แต่ระยะเวลาในการออกใบแทนต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ และให้ถือว่าใบแทนนั้นเป็นเอกสารที่ใช้แทนใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองได้จนกว่าจะได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองใหม่

มาตรา ๒๒ เมื่อผู้รับใบอนุญาต ผู้รับหนังสือรับรองเลิกประกอบธุรกิจ หรือย้ายสำนักงานหรือสถานที่ประกอบธุรกิจ ให้แจ้งการเลิกหรือย้ายต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลิกหรือวันย้ายนั้นตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ ให้มีคณะกรรมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงคมนาคม ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงแรงงาน* ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี* ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ผู้แทนสมาคมธนาคารไทยและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า* เป็นกรรมการและเลขานุการ

ผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในด้านเศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม การค้า การลงทุน การบริหารธุรกิจ หรือการอุตสาหกรรมและต้องไม่เป็นที่ปรึกษาพรรคการเมืองหรือดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ผู้แทนตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่เป็นผู้แทนของส่วนราชการ ผู้แทนนั้นจะต้องมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า และในกรณีที่เป็นผู้แทนของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือผู้แทนของสมาคมธนาคารไทย ผู้แทนนั้นจะต้องมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่ากรรมการของสภาหรือสมาคมนั้น

มาตรา ๒๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ หรือในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๒๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย ไม่สุจริตหรือบกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๗) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คำปรึกษา เสนอแนะ หรือให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีในเรื่องการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้หรือการกำหนดประเภทธุรกิจและท้องที่ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวตามมาตรา ๗ หรือการขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๘ (๒)

(๒) ศึกษา รวบรวม และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในราชอาณาจักรรวมถึงผลกระทบและความเหมาะสมในเรื่องดังกล่าวเสนอต่อรัฐมนตรีเป็นครั้งคราว แต่ต้องไม่น้อยกว่าปีละหนึ่งครั้ง

(๓) ให้คำปรึกษา เสนอแนะ หรือให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีในเรื่องอื่น ๆ ตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๗ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย และให้นำมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๒๙ ให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า* กระทรวงพาณิชย์ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานตามมติของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๒) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในราชอาณาจักร เพื่อประโยชน์ในการศึกษา รวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานเสนอต่อรัฐมนตรี

(๓) ปฏิบัติงานธุรการทั่วไปของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๐ ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ

(๑) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง รวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่มีความจำเป็นต่อการตรวจสอบข้อเท็จจริง

(๒) เข้าไปในสถานที่ที่คนต่างด้าวประกอบธุรกิจในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้โดยต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากอธิบดีก่อน เว้นแต่กรณีมีเหตุฉุกเฉินจำเป็นอย่างยิ่ง ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกตรวจสอบเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ ที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากบุคคลที่อยู่ในสถานที่ดังกล่าวได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๒) ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

ต้องไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการข่มขู่หรือเป็นการตรวจค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและต้องมีหนังสือบอกกล่าวแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันทำการ เว้นแต่กรณีมีเหตุฉุกเฉินจำเป็นอย่างยิ่ง และเมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่แล้ว ให้รายงานรัฐมนตรีทราบผลการปฏิบัติหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษรโดยเร็ว

มาตรา ๓๑ ผู้ใดขอตรวจหรือขอคัดสำเนาเอกสารหรือขอให้นายทะเบียนคัดสำเนาหรือถ่ายเอกสารพร้อมทั้งคำรับรองหรือขอให้ออกหนังสือรับรองข้อความที่นายทะเบียนเก็บรักษาไว้ให้นายทะเบียนดำเนินการอนุญาตโดยเร็ว เว้นแต่เอกสารนั้นมีลักษณะต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการหรือกฎหมายอื่น โดยผู้ขอต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๒ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงในการปฏิบัติกรตามหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

มาตรา ๓๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ อธิบดี นายทะเบียน และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๔ คนต่างด้าวซึ่งได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองผู้ใดถูกสั่งพักใช้หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือถูกสั่งระงับการประกอบธุรกิจตามหนังสือรับรองและหมดสิทธิอุทธรณ์ หรือรัฐมนตรีมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดท้ายให้พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตหรือให้ระงับการประกอบธุรกิจแล้ว แต่คนต่างด้าวนั้นยังคงประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๓๕ คนต่างด้าวซึ่งได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจใดตามพระราชบัญญัตินี้ หากร่วมทำธุรกิจอันเป็นของคนต่างด้าวรายอื่นซึ่งมิได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้ หรือประกอบธุรกิจที่คนต่างด้าวรายอื่นนั้นเป็นเจ้าของร่วมโดยแสดงออกว่าเป็นธุรกิจของตนแต่ผู้เดียวเพื่อให้คนต่างด้าวรายอื่นนั้นหลีกเลี่ยงหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเลิกการร่วมทำธุรกิจหรือการประกอบธุรกิจนั้นเสีย หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลต้องระวางโทษปรับวันละหนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๓๖ ผู้มีสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่มีใช้คนต่างด้าวตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนหรือร่วมประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว อันเป็นธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยคนต่างด้าวนั้นมิได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจดังกล่าว หรือ

ร่วมประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวโดยแสดงออกว่าเป็นธุรกิจของตนแต่ผู้เดียวหรือถือหุ้นแทนคนต่างด้าวในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลใด ๆ เพื่อให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจโดยหลีกเลี่ยงหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งคนต่างด้าวซึ่งยินยอมให้ผู้มีสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่มีใช้คนต่างด้าวตามพระราชบัญญัตินี้กระทำการดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งให้เลิกการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุน หรือสั่งให้เลิกการร่วมประกอบธุรกิจ หรือสั่งให้เลิกการถือหุ้น หรือการเป็นหุ้นส่วนนั้นเสีย แล้วแต่กรณี หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลต้องระวางโทษปรับวันละหนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๓๗ คนต่างด้าวผู้ใดประกอบธุรกิจโดยฝ่าฝืนมาตรา ๖ มาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเลิกการประกอบธุรกิจ หรือเลิกกิจการ หรือสั่งเลิกการเป็นผู้ถือหุ้น หรือเป็นหุ้นส่วน แล้วแต่กรณี หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลต้องระวางโทษปรับวันละหนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๓๘ คนต่างด้าวผู้ใดประกอบธุรกิจโดยฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๔ หรือฝ่าฝืนเงื่อนไขตามมาตรา ๑๔ (๓) ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาทและปรับวันละหนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๓๙ ผู้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ วรรคสอง หรือวรรคสามหรือฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๔๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือสอบถามหรือหนังสือเรียกของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐาน เมื่อนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามหรือเรียกตรวจสอบหรือไม่ให้ความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๐ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๓๗ กรรมการ หุ้นส่วน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลซึ่งรู้เห็นเป็นใจกับการกระทำความผิดนั้น หรือมิได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๒ ในกรณีความผิดตามมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายได้เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันเปรียบเทียบให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน

มาตรา ๔๓ บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ และคำสั่งซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะได้มีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศและคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๔ คนต่างด้าวซึ่งได้รับสิทธิหรือได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้ได้รับสิทธิหรือได้รับอนุญาตในการประกอบธุรกิจนั้นต่อไปตามเงื่อนไขและระยะเวลาของการได้รับสิทธิหรือได้รับอนุญาตดังกล่าว

มาตรา ๔๕ คนต่างด้าวซึ่งประกอบธุรกิจประเภทที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งธุรกิจดังกล่าวเป็นธุรกิจที่ไม่ได้กำหนดไว้ในบัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ หากประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ให้ดำเนินการแจ้งต่ออธิบดีเพื่อขอหนังสือรับรองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๑๑ ทั้งนี้ ภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และในระหว่างที่ยังไม่ได้รับหนังสือรับรองมิให้ถือว่าคนต่างด้าวนั้นเป็นผู้ประกอบธุรกิจโดยมิได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

๑. ค่าขอใบอนุญาต		
(ก) ค่าขอใบอนุญาตตามมาตรา	๗๑,๐๐๐	บาท
(ข) ค่าขอใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗๒,๐๐๐บาท		
(ค) ค่าขอหนังสือรับรองตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา	๑๒๒,๐๐๐	บาท
๒. ใบอนุญาต		
(ก) ใบอนุญาตตามมาตรา	๗๕,๐๐๐	บาท
(ข) ใบอนุญาตสำหรับธุรกิจบัญชีสอง		
(๑) บุคคลธรรมดา	๕๐,๐๐๐	บาท
(๒) นิติบุคคล	พันธะสิบบาทของทุนจดทะเบียน ทั้งนี้ไม่ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท และ ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท เศษของ พันบาทให้คิดเท่ากับหนึ่งพันบาท	
(ค) ใบอนุญาตสำหรับธุรกิจบัญชีสาม		
(๑) บุคคลธรรมดา	๒๐,๐๐๐	บาท
(๒) นิติบุคคล	พันธะห้าบาทของทุนจดทะเบียน ทั้งนี้ไม่ต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท และไม่เกิน ๒๕๐,๐๐๐ บาท เศษ ของพันบาทให้คิดเท่ากับหนึ่งพัน บาท	
๓. หนังสือรับรอง	๒๐,๐๐๐	บาท
๔. ใบแทนใบอนุญาต หรือใบแทนหนังสือรับรอง	๕,๐๐๐	บาท
๕. อุทธรณ์		
(ก) อุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตตามมาตรา	๗๑,๐๐๐	บาท
(ข) อุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตตามมาตรา	๑๗๒,๐๐๐	บาท
(ค) อุทธรณ์คำสั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือหนังสือรับรอง ตามมาตรา๒๐	๒,๐๐๐	บาท
๖. การแจ้งเลิก หรือย้ายสำนักงานหรือสถานที่ ประกอบธุรกิจ		
	๑,๐๐๐	บาท
๗. การขอแก้ไขรายการทะเบียน ใบอนุญาต หรือหนังสือรับรอง		
	๑,๐๐๐	บาท
๘. การตรวจหรือคัดสำเนาเอกสาร	รายละเอียด	๒๐๐ บาท
๙. การขอให้คัดสำเนาหรือขอให้ถ่ายเอกสาร		

พร้อมทั้งคำรับรอง	หน้าละ	๑๐๐	บาท
๑๐. การออกหนังสือรับรองข้อความในทะเบียน	เรื่องละ	๑๐๐	บาท

บัญชีท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒

บัญชีหนึ่ง

ธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบกิจการด้วยเหตุผลพิเศษ

- วิทย์โทรทัศน์
- (๑) การทำกิจการหนังสือพิมพ์ การทำกิจการสถานีวิทยุกระจายเสียงหรือสถานีวิทยุโทรทัศน์
 - (๒) การทำนา ทำไร่ หรือทำสวน
 - (๓) การเลี้ยงสัตว์
 - (๔) การทำป่าไม้และการแปรรูปไม้จากป่าธรรมชาติ
 - (๕) การทำการประมงเฉพาะการจับสัตว์น้ำในน่านน้ำไทยและในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศไทย
 - (๖) การสกัดสมุนไพรไทย
 - (๗) การค้าและการขายทอดตลาดโบราณวัตถุของไทยหรือที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของประเทศ
 - (๘) การทำหรือหล่อพระพุทธรูป และการทำบาตร
 - (๙) การค้าที่ดิน

บัญชีสอง

ธุรกิจที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือความมั่นคงของประเทศหรือมีผลกระทบต่อ ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ทัศนกรรมพื้นบ้าน หรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมวด ๑ ธุรกิจที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือความมั่นคงของประเทศ

(๑) การผลิต การจำหน่าย และการซ่อมบำรุง

(ก) อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ดินปืน วัตถุระเบิด

(ข) ส่วนประกอบของอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิด

(ค) อาวุธยุทโธปกรณ์ เรือ อากาศยาน หรือยานพาหนะทางการทหาร

(ง) อุปกรณ์หรือส่วนประกอบของอุปกรณ์สงครามทุกประเภท

(๒) การขนส่งทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศในประเทศ รวมถึงกิจการการบิน

ในประเทศ

หมวด ๒ ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และทัศนกรรม

พื้นบ้าน

(๑) การค้าของเก่า หรือศิลปวัตถุ ซึ่งเป็นงานศิลปกรรม ทัศนกรรมของไทย

(๒) การผลิตเครื่องไม้แกะสลัก

(๓) การเลี้ยงไหม การผลิตเส้นไหมไทย การทอผ้าไหมไทย หรือการพิมพ์

ลวดลายผ้าไหมไทย

(๔) การผลิตเครื่องดนตรีไทย

(๕) การผลิตเครื่องทอง เครื่องเงิน เครื่องถม เครื่องทองลงหิน หรือเครื่องเขิน

(๖) การผลิตถ้วยชามหรือเครื่องปั้นดินเผาที่เป็นศิลปวัฒนธรรมไทย

หมวด ๓ ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม

(๑) การผลิตน้ำตาลจากอ้อย

(๒) การทำนาเกลือ รวมทั้งการทำเกลือสินเธาว์

(๓) การทำเกลือหิน

(๔) การทำเหมือง รวมทั้งการระเบิดหรือย่อยหิน

(๕) การแปรรูปไม้เพื่อทำเครื่องเรือนและเครื่องใช้สอย

บัญชีสาม

ธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่าง
 ต้าว

- (๑) การสีข้าว และการผลิตแป้งจากข้าวและพืชไร่
- (๒) การทำการประมง เฉพาะการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- (๓) การทำป่าไม้จากป่าปลูก
- (๔) การผลิตไม้อัด แผ่นไมวีเนียร์ ชิปบอร์ด หรือฮาร์ดบอร์ด
- (๕) การผลิตปูนขาว
- (๖) การทำกิจการบริการทางบัญชี
- (๗) การทำกิจการบริการทางกฎหมาย
- (๘) การทำกิจการบริการทางสถาปัตยกรรม
- (๙) การทำกิจการบริการทางวิศวกรรม
- (๑๐) การก่อสร้าง ยกเว้น

(ก) การก่อสร้างสิ่งซึ่งเป็นการให้บริการพื้นฐานแก่ประชาชนด้านการ
 สาธารณูปโภคหรือการคมนาคมที่ต้องใช้เครื่องมือ เครื่องจักร เทคโนโลยีหรือความชำนาญในการ
 ก่อสร้างเป็นพิเศษ โดยมีทุนขั้นต่ำของคนต่างต้าวตั้งแต่ห้าร้อยล้านบาทขึ้นไป

(ข) การก่อสร้างประเภทอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

- (๑๑) การทำกิจการนายหน้าหรือตัวแทน ยกเว้น

(ก) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายหลักทรัพย์หรือการบริการที่
 เกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าซึ่งสินค้าเกษตรหรือตราสารทางการเงินหรือหลักทรัพย์

(ข) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายหรือจัดหาสินค้าหรือบริการที่
 จำเป็นต่อการผลิตหรือการให้บริการของวิสาหกิจในเครือเดียวกัน

(ค) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขาย จัดซื้อหรือจัดจำหน่ายหรือจัดหา
 ตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อการจำหน่ายซึ่งสินค้าที่ผลิตในประเทศหรือนำเข้ามาจาก
 ต่างประเทศอันมีลักษณะ เป็นการประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ โดยมีทุนขั้นต่ำของคนต่างต้าว
 ตั้งแต่หนึ่งร้อยล้านบาทขึ้นไป

(ง) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนประเภทอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

- (๑๒) การขายทอดตลาด ยกเว้น

(ก) การขายทอดตลาดที่มีลักษณะเป็นการประมูลซื้อขายระหว่างประเทศที่
 มิใช่การประมูลซื้อขายของเก่า วัตถุโบราณ หรือศิลปวัตถุซึ่งเป็งานศิลปกรรม หัตถกรรม หรือ
 โบราณวัตถุของไทย หรือที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของประเทศ

(ข) การขายทอดตลาดประเภทอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๑๓) การค้าภายในเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลทางการเกษตรพื้นเมืองที่ยัง
 ไม่มีกฎหมายห้ามไว้

(๑๔) การค้าปลีกสินค้าทุกประเภทที่มีทุนขั้นต่ำรวมทั้งสิ้นน้อยกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท หรือที่มีทุนขั้นต่ำของแต่ละร้านค้าน้อยกว่ายี่สิบล้านบาท

(๑๕) การค้าส่งสินค้าทุกประเภทที่มีทุนขั้นต่ำของแต่ละร้านค้าน้อยกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท

(๑๖) การทำกิจการโฆษณา

(๑๗) การทำกิจการโรงแรม เว้นแต่บริการจัดการโรงแรม

(๑๘) การนำเที่ยว

(๑๙) การขายอาหารหรือเครื่องดื่ม

(๒๐) การทำกิจการเพาะขยายหรือปรับปรุงพันธุ์พืช

(๒๑) การทำธุรกิจบริการอื่น ยกเว้นธุรกิจบริการที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๕๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้ออกใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว และมีหลักการบางประการไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ การลงทุน และการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวเสียใหม่ เพื่อส่งเสริมให้มีการแข่งขันในการประกอบธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับประเทศไทยโดยส่วนรวม ทั้งยังเป็นการดำเนินการให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สุนันทา/นวพร จัดทำ

๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖

* พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕ พ.ศ. ๒๕๕๕^๑

มาตรา ๒๓ ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้แก้ไขคำว่า “กรมทะเบียนการค้า” เป็น “กรมพัฒนาธุรกิจการค้า” คำว่า “อธิบดีกรมทะเบียนการค้า” เป็น “อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า” คำว่า “ผู้แทนกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม” เป็น “ผู้แทนกระทรวงแรงงาน” และคำว่า “ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม” เป็น “ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี”

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่โดยมีภารกิจใหม่ ซึ่งได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม นั้นแล้ว และเนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้โอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ โดยให้มีการแก้ไขบทบัญญัติต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่โอนไปด้วย ฉะนั้น เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามหลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับการโอนส่วนราชการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความชัดเจนในการใช้กฎหมายโดยไม่ต้องไปค้นหาในกฎหมายโอนอำนาจหน้าที่ว่าตามกฎหมายใดได้มีการโอนภารกิจของส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้นไปเป็นของหน่วยงานใดหรือผู้ใดแล้ว โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการเปลี่ยนชื่อส่วนราชการ รัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการให้ตรงกับภารกิจที่โอนอำนาจหน้าที่ และเพิ่มผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการให้ตรงตามภารกิจที่มีการตัดโอนจากส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่รวมทั้งตัดส่วนราชการเดิมที่มีการยุบเลิกแล้ว

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙/ตอนที่ ๑๐๒ ก/หน้า ๖๖/๘ ตุลาคม ๒๕๕๕

ซึ่งเป็นการแก้ไขให้ตรงตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

สุนันทา/นวพร/พัลลภ จัดทำ

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖

วาทีณี/ปรับปรุง

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙

พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม
พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐
เป็นปีที่ ๕๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อสัญญา” หมายความว่า ข้อตกลง ความตกลง และความยินยอมรวมทั้งประกาศ และคำแจ้งความเพื่อยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดชอบ

“ผู้บริโภค” หมายความว่า ผู้เข้าทำสัญญาในฐานะผู้ซื้อ ผู้เช่า ผู้เช่าซื้อ ผู้กู้ ผู้เอาประกันภัย หรือผู้เข้าทำสัญญาอื่นใดเพื่อให้ได้มา ซึ่งทรัพย์สิน บริการ หรือประโยชน์อื่นใดโดยมีค่าตอบแทน ทั้งนี้ การเข้าทำสัญญานั้นต้องเป็นไปโดยมิใช่เพื่อการค้า ทรัพย์สิน บริการ หรือประโยชน์อื่นใดนั้น และให้หมายความรวมถึงผู้เข้าทำสัญญาในฐานะผู้ค้าประกันของบุคคลดังกล่าวซึ่งมิได้กระทำเพื่อการค้าด้วย

“ผู้ประกอบการการค้าหรือวิชาชีพ” หมายความว่า ผู้เข้าทำสัญญาในฐานะผู้ขาย ผู้ให้เช่า ผู้ให้เช่าซื้อ ผู้ให้กู้ ผู้รับประกันภัย หรือผู้เข้าทำสัญญาอื่นใดเพื่อจัดให้ซึ่งทรัพย์สิน บริการ หรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ การเข้าทำสัญญานั้นต้องเป็นไปเพื่อการค้า ทรัพย์สิน บริการ หรือประโยชน์อื่นใดนั้นเป็นทางค้าปกติของตน

“สัญญาสำเร็จรูป” หมายความว่า สัญญาที่ทำเป็นลายลักษณ์อักษรโดยมีการกำหนดข้อสัญญาที่เป็นสาระสำคัญไว้ล่วงหน้า ไม่ว่าจะทำในรูปแบบใด ซึ่งคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดนำมาใช้ในการประกอบกิจการของตน

มาตรา ๔ ข้อตกลงในสัญญาระหว่างผู้บริโภคร่วมกับผู้ประกอบธุรกิจการค้า หรือวิชาชีพ หรือในสัญญาสำเร็จรูป หรือในสัญญาขายฝากที่ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจการค้า หรือวิชาชีพ หรือผู้กำหนดสัญญาสำเร็จรูป หรือผู้ซื้อฝากได้เปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเกินสมควร เป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม และให้มีผลบังคับได้เพียงเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณีเท่านั้น

ในกรณีที่มีข้อสงสัย ให้ตีความสัญญาสำเร็จรูปไปในทางที่เป็นคุณแก่ฝ่ายซึ่งมิได้เป็นผู้กำหนดสัญญาสำเร็จรูปนั้น

ข้อตกลงที่มีลักษณะหรือมีผลให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งปฏิบัติหรือรับภาระเกินกว่าที่วิญญูชนจะพึงคาดหมายได้ตามปกติ เป็นข้อตกลงที่อาจถือได้ว่าทำให้ได้เปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เช่น

- (๑) ข้อตกลงยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดที่เกิดจากการผิดสัญญา
- (๒) ข้อตกลงให้ต้องรับผิดหรือรับภาระมากกว่าที่กฎหมายกำหนด
- (๓) ข้อตกลงให้สัญญาสิ้นสุดลงโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือให้สิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยอีกฝ่ายหนึ่งมิได้ผิดสัญญาในข้อสาระสำคัญ
- (๔) ข้อตกลงให้สิทธิที่จะไม่ปฏิบัติตามสัญญาข้อหนึ่งข้อใด หรือปฏิบัติตามสัญญาในระยะเวลาที่ล่าช้าได้โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
- (๕) ข้อตกลงให้สิทธิคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเรียกร้องหรือกำหนดให้อีกฝ่ายหนึ่งต้องรับภาระเพิ่มขึ้นมากกว่าภาระที่เป็นอยู่ในเวลาทำสัญญา
- (๖) ข้อตกลงในสัญญาขายฝากที่ผู้ซื้อฝากกำหนดราคาสินได้สูงกว่าราคาขายบวกอัตราดอกเบี้ยเกินกว่าร้อยละสิบห้าต่อปี
- (๗) ข้อตกลงในสัญญาเช่าซื้อที่กำหนดราคาเช่าซื้อ หรือกำหนดให้ผู้เช่าซื้อต้องรับภาระสูงเกินกว่าที่ควร
- (๘) ข้อตกลงในสัญญาบัตรเครดิตที่กำหนดให้ผู้บริโภคต้องชำระดอกเบี้ย เบี้ยปรับ ค่าใช้จ่ายหรือประโยชน์อื่นใดสูงเกินกว่าที่ควรในกรณีที่เกิดผิดนัดหรือที่เกี่ยวข้องกับการผิดนัดชำระหนี้
- (๙) ข้อตกลงที่กำหนดวิธีคิดดอกเบี้ยทบต้นที่ทำให้ผู้บริโภคต้องรับภาระสูงเกินกว่าที่ควร

ในการพิจารณาข้อตกลงที่ทำให้ได้เปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งตามวรรคสาม จะเป็นการได้เปรียบเกินสมควรหรือไม่ ให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้โดยอนุโลม

มาตรา ๕ ข้อตกลงจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพในการประกอบอาชีพการงาน หรือการทำนิติกรรมที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการค้าหรือวิชาชีพซึ่งไม่เป็นโมฆะ แต่เป็นข้อตกลงที่ทำให้

ผู้ถูกจำกัดสิทธิ หรือเสรีภาพต้องรับภาระมากกว่าที่จะพึงคาดหมายได้ตามปกติ ให้มีผลบังคับได้
เพียงเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณีเท่านั้น

ในการวินิจฉัยว่าข้อตกลงตามวรรคหนึ่งทำให้ผู้ถูกจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพต้อง
รับภาระมากกว่าที่จะพึงคาดหมายได้หรือไม่ ให้พิจารณาถึงขอบเขตในด้านพื้นที่และระยะเวลา
ของการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ รวมทั้งความสามารถและโอกาสในการประกอบอาชีพการงานหรือ
การทำนิติกรรมในรูปแบบอื่นหรือกับบุคคลอื่นของผู้ถูกจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ ประกอบกับทาง
ได้เสียทุกอย่างอันชอบด้วยกฎหมายของคู่สัญญาด้วย

มาตรา ๖ สัญญาระหว่างผู้บริโภคร่วมกับผู้ประกอบธุรกิจการค้าหรือวิชาชีพที่มีการ
ชำระหนี้ด้วยการส่งมอบทรัพย์สินให้แก่ผู้บริโภค จะมีข้อตกลงยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดของผู้
ประกอบธุรกิจการค้าหรือวิชาชีพเพื่อความชำรุดบกพร่องหรือเพื่อการรอนสิทธิไม่ได้ เว้นแต่
ผู้บริโภคได้รู้ถึงความชำรุดบกพร่องหรือเหตุแห่งการรอนสิทธิอยู่แล้วในขณะทำสัญญา ในกรณีนี้
ให้ข้อตกลงยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดนั้นมีผลบังคับได้เพียงเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่
กรณีเท่านั้น

มาตรา ๗ ในสัญญาที่มีการให้สิ่งใดไว้เป็นมัดจำ หากมีกรณีที่จะต้องรับมัดจำถ้า
มัดจำนั้นสูงเกินส่วน ศาลจะลดลงให้รับได้เพียงเท่าความเสียหายที่แท้จริงก็ได้

มาตรา ๘ ข้อตกลง ประกาศ หรือคำแจ้งความที่ได้ทำไว้ล่วงหน้า เพื่อยกเว้นหรือ
จำกัดความรับผิดเพื่อละเมิดหรือผิดสัญญาในความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัยของผู้
อื่นเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของผู้ตกลง ผู้ประกาศ ผู้แจ้งความ หรือของ
บุคคลอื่นซึ่งผู้ตกลง ผู้ประกาศ หรือผู้แจ้งความต้องรับผิดด้วย จะนำมาอ้างเป็นข้อยกเว้นหรือ
จำกัดความรับผิดไม่ได้

ข้อตกลง ประกาศ หรือคำแจ้งความที่ได้ทำไว้ล่วงหน้าเพื่อยกเว้นหรือจำกัดความ
รับผิดในกรณีอื่นนอกจากที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ซึ่งไม่เป็นโมฆะ ให้มีผลบังคับได้เพียงเท่าที่เป็น
ธรรมและพอสมควรแก่กรณีเท่านั้น

มาตรา ๙ ความตกลงหรือความยินยอมของผู้เสียหายสำหรับการกระทำที่
ต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมาย หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน จะ
นำมาอ้างเป็นเหตุยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดเพื่อละเมิดมิได้

มาตรา ๑๐ ในการวินิจฉัยว่าข้อสัญญาจะมีผลบังคับเพียงใดจึงจะเป็นธรรมและ
พอสมควรแก่กรณีให้พิจารณาถึงพฤติการณ์ทั้งปวง รวมทั้ง

(๑) ความสุจริต อำนาจต่อรอง ฐานะทางเศรษฐกิจ ความรู้ความเข้าใจ ความ
สันทัดัดเจน ความคาดหมาย แนวทางที่เคยปฏิบัติ ทางเลือกอย่างอื่น และทางได้เสียทุกอย่างของ
คู่สัญญาตามสภาพที่เป็นจริง

(๒) ปกติประเพณีของสัญญาชนิดนั้น

- (๓) เวลาและสถานที่ในการทำสัญญาหรือในการปฏิบัติตามสัญญา
- (๔) การรับภาระที่หนักกว่ามากของคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับคู่สัญญา

อีกฝ่ายหนึ่ง

มาตรา ๑๑ ข้อสัญญาใดที่มีให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ข้อสัญญานั้นเป็นโมฆะ

มาตรา ๑๒ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่นิติกรรมหรือสัญญาที่ทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓ ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีตามพระราชบัญญัตินี้เมื่อคู่ความร้องขอ หรือศาลเห็นสมควร ศาลอาจขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาได้

มาตรา ๑๔ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่ศาลขอให้มาให้ความเห็นได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง และค่าเช่าที่พักตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากหลักกฎหมายเกี่ยวกับนิติกรรมหรือสัญญาที่ใช้บังคับอยู่มีพื้นฐานมาจากเสรีภาพของบุคคล ตามหลักของความศักดิ์สิทธิ์ของการแสดงเจตนา รัฐจะไม่เข้าแทรกแซงแม้ว่าคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งได้เปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เว้นแต่จะเป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน แต่ในปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ผู้ซึ่งมีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจเหนือกว่าถือโอกาสอาศัยหลักดังกล่าวเอาเปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจด้อยกว่าอย่างมากซึ่งทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมและไม่สงบสุขในสังคม สมควรที่รัฐจะกำหนดกรอบของการใช้หลักความศักดิ์สิทธิ์ของการแสดงเจตนาและเสรีภาพของบุคคล เพื่อแก้ไขความไม่เป็นธรรมและความไม่สงบสุขในสังคมดังกล่าว โดยกำหนดแนวทางให้แก่ศาลเพื่อใช้ในการพิจารณาว่าข้อสัญญาหรือข้อตกลงใดที่ไม่เป็นธรรม และให้อำนาจแก่ศาลที่จะสั่งให้ข้อสัญญาหรือข้อตกลงที่ไม่เป็นธรรมนั้นมีผลใช้บังคับเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

ศุภสรณ์ / อภิสิทธิ์ ผู้จัดทำ

๒๑/๐๓/๒๕๕๖

พระราชบัญญัติ

โรงงาน

พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕

เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒

(๒) พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘

(๓) พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่โรงงานของทางราชการที่ดำเนินการ
โดยทางราชการ เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ แต่ในการประกอบ
กิจการโรงงานดังกล่าวให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงานตาม
พระราชบัญญัตินี้ไปเป็นแนวทางในการดำเนินงาน

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“โรงงาน” หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรมีกำลัง
รวมตั้งแต่ห้าแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไปโดยใช้

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙/ตอนที่ ๔๔/หน้า ๖๒/๙ เมษายน ๒๕๓๕

เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม สำหรับทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ
ลำเลียง เก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใด ๆ ทั้งนี้ ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ตั้งโรงงาน” หมายความว่า การก่อสร้างอาคารเพื่อติดตั้งเครื่องจักรสำหรับ
ประกอบกิจการโรงงาน หรือนำเครื่องจักรสำหรับประกอบกิจการโรงงานมาติดตั้งในอาคารสถานที่
หรือยานพาหนะที่จะประกอบกิจการ

“ประกอบกิจการโรงงาน” หมายความว่า การทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง
ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียง เก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใด ๆ ตามลักษณะกิจการของโรงงานแต่ไม่
รวมถึงการทดลองเดินเครื่องจักร

“เครื่องจักร” หมายความว่า สิ่งประกอบด้วยชิ้นส่วนหลายชิ้นสำหรับใช้ก่อกำเนิด
พลังงาน เปลี่ยนหรือแปลงสภาพพลังงาน หรือส่งพลังงาน ทั้งนี้ ด้วยกำลังน้ำ ไอน้ำ ลม ก๊าซ ไฟฟ้า
หรือพลังงานอื่นอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน และหมายความรวมถึงเครื่องอุปกรณ์ ไพล
วิล পুলเล สายพาน เพลา เกียร์ หรือสิ่งอื่นที่ทำงานสนองกัน

“คนงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานในโรงงาน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงผู้ซึ่งทำงานฝ่าย
ธุรการ

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายตาม
ความเหมาะสม

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตาม
พระราชบัญญัตินี้

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตรา
ค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตาม
พระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้เมื่อได้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การประกอบกิจการโรงงาน

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้โรงงานตามประเภทชนิด
หรือขนาดใดเป็นโรงงานจำพวกที่ ๑ โรงงานจำพวกที่ ๒ หรือโรงงานจำพวกที่ ๓ แล้วแต่กรณี โดย
คำนึงถึงความจำเป็นในการควบคุมดูแล การป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญ การป้องกันความเสียหาย
และการป้องกันอันตรายตามระดับความรุนแรงของผลกระทบที่จะมีต่อประชาชนหรือสิ่งแวดล้อม
โดยแบ่งออกเป็นดังนี้

(๑) โรงงานจำพวกที่ ๑ ได้แก่โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่สามารถประกอบกิจการโรงงานได้ทันทีตามความประสงค์ของผู้ประกอบกิจการโรงงาน

(๒) โรงงานจำพวกที่ ๒ ได้แก่โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่เมื่อจะประกอบกิจการโรงงานต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบก่อน

(๓) โรงงานจำพวกที่ ๓ ได้แก่โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่การตั้งโรงงานจะต้องได้รับใบอนุญาตก่อนจึงจะดำเนินการได้

เมื่อมีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๒ (๑) ให้โรงงานที่กำหนดในประกาศดังกล่าวเป็นโรงงานจำพวกที่ ๓ ด้วย

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการประกอบกิจการโรงงานให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อให้โรงงานจำพวกใดจำพวกหนึ่งหรือทุกจำพวกตามมาตรา ๗ ต้องปฏิบัติตามในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับที่ตั้งของโรงงาน สภาพแวดล้อมของโรงงาน ลักษณะอาคารของโรงงานหรือลักษณะภายในของโรงงาน

(๒) กำหนดลักษณะ ประเภทหรือชนิดของเครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์หรือสิ่งที่ต้องนำมาใช้ในการประกอบกิจการโรงงาน

(๓) กำหนดให้มีคนงานซึ่งมีความรู้เฉพาะตามประเภท ชนิดหรือขนาดของโรงงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่หนึ่งหน้าที่ใดประจำโรงงาน

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ที่ต้องปฏิบัติ กรรมวิธีการผลิตและการจัดให้มีอุปกรณ์หรือเครื่องมืออื่นใด เพื่อป้องกันหรือระงับหรือบรรเทาอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนที่อาจเกิดแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน

(๕) กำหนดมาตรฐานและวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษหรือสิ่งใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงาน

(๖) กำหนดการจัดให้มีเอกสารที่จำเป็นประจำโรงงานเพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย

(๗) กำหนดข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงานที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องแจ้งให้ทราบเป็นครั้งคราวหรือตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

(๘) กำหนดการอื่นใดเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยในการดำเนินงาน เพื่อป้องกันหรือระงับหรือบรรเทาอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งจะกำหนดให้ยกเว้นโรงงานประเภท ชนิด หรือขนาดใดจากการต้องปฏิบัติตามเรื่องหนึ่งเรื่องใดก็ได้ และกฎกระทรวงดังกล่าวจะสมควรกำหนดให้เรื่องที่เป็นรายละเอียดทางด้านเทคนิคหรือเป็นเรื่องที่ต้องเปลี่ยนแปลงรวดเร็วตามสภาพสังคม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาก็ได้

มาตรา ๙ ในกรณีที่จะต้องมีการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ อาจมีการกำหนดให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการและจัดทำรายงานผลการตรวจสอบแทนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๑ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ และประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว

มาตรา ๑๑ ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๒ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ และประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว และเมื่อจะเริ่มประกอบกิจการโรงงานให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อน

แบบและรายละเอียดที่ต้องแจ้งและแบบใบรับแจ้ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบรับแจ้งเพื่อเป็นหลักฐานการแจ้งให้แก่ผู้แจ้งในวันที่ได้รับแจ้ง และให้ผู้แจ้งประกอบกิจการโรงงานได้ตั้งแต่วันที่ได้รับใบรับแจ้ง

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบในภายหลังว่าการแจ้งตามวรรคหนึ่งไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้แจ้งแก้ไขให้ถูกต้องหรือครบถ้วนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งดังกล่าว

การเลิกประกอบกิจการ การโอน การให้เช่าหรือการให้เช่าชื่อโรงงานจำพวกที่ ๒ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ดำเนินการดังกล่าว

มาตรา ๑๒ ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ ต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าวและประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๒

ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งโรงงานก่อนได้รับใบอนุญาต

การยื่นคำขอรับใบอนุญาตและขั้นตอนการพิจารณาและระยะเวลาในการพิจารณาออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตร้องขอหนังสือรับรองก่อนออกใบอนุญาต ถ้าการพิจารณาเบื้องต้นเพียงพอที่จะอนุมัติในหลักการได้ ให้ผู้อนุญาตออกหนังสือรับรองให้โดยสงวนส่วนที่พิจารณาไม่แล้วเสร็จได้ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการออกใบอนุญาตให้ผู้อนุญาตพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าวและประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๒ ถ้ากรณีใดยังมีได้มีหลักเกณฑ์กำหนดไว้ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของบุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงานหรือเป็นกรณีที่ต้องปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๒ ในกรณีนี้จะกำหนดเงื่อนไขที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานจะต้องปฏิบัติเป็นพิเศษไว้ในใบอนุญาตก็ได้

มาตรา ๑๓ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๒ ถ้าประสงค์จะเริ่มประกอบกิจการโรงงานในส่วนหนึ่งส่วนใด ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มประกอบกิจการโรงงาน

ถ้าจะมีการทดลองเดินเครื่องจักรก่อนการเริ่มประกอบกิจการโรงงานตามวรรคหนึ่ง ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งวัน เวลา และระยะเวลาการทดลองเดินเครื่องจักรให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ ไม่น้อยกว่าสิบห้าวันด้วย

หลักเกณฑ์และระยะเวลาที่อาจใช้เพื่อการทดลองเดินเครื่องจักร ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ ใบอนุญาตให้ใช้ได้จนถึงวันสิ้นปีปฏิทินแห่งปีที่ห้า นับแต่ปีที่เริ่มประกอบกิจการ เว้นแต่มีการย้ายโรงงานตามมาตรา ๒๗ หรือมีการเลิกประกอบกิจการโรงงาน ให้ถือว่าใบอนุญาตสิ้นอายุในวันที่ยื่นคำขอใบอนุญาตนใหม่ หรือวันที่เลิกประกอบกิจการโรงงาน

ถ้ามีเหตุอันสมควรเพื่อยุติการประกอบกิจการในอนาคตอันใกล้ ผู้อนุญาตโดยอนุมัติรัฐมนตรีจะออกใบอนุญาตให้มีอายุสั้นกว่าที่กำหนดในวรรคหนึ่งก็ได้ ใบอนุญาตที่ออกในกรณีนี้จะขอต่ออายุอีกไม่ได้

มาตรา ๑๕ การขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้วให้ถือว่าผู้ยื่นคำขออยู่ในฐานะผู้รับใบอนุญาตจนกว่าจะมีคำสั่งถึงที่สุดไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

ถ้าผลการตรวจสอบปรากฏว่าโรงงานและเครื่องจักรมีลักษณะถูกต้องตามมาตรา ๘ ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว และประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๒ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตต่ออายุใบอนุญาตให้ หากมีกรณีที่ไม่ถูกต้อง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้แก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อแก้ไขแล้วให้ต่ออายุใบอนุญาตได้ ถ้าหากไม่แก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดให้มีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตและการให้ต่ออายุใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ที่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตไม่ทันกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ถ้าประสงค์จะประกอบกิจการโรงงานต่อไป และได้มายื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว ให้ถือว่าได้ยื่นคำขอต่ออายุภายในระยะเวลาที่กำหนดและการประกอบกิจการโรงงานในระหว่างนั้นให้ถือเสมือนว่าเป็นการดำเนินการของผู้รับใบอนุญาต แต่เมื่อได้รับอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ผู้นั้นจะต้องเสียค่าปรับเพิ่มอีกร้อยละยี่สิบของค่าธรรมเนียมต่ออายุใบอนุญาต หากพ้นกำหนดหกสิบวันต้องดำเนินการเสมือนขออนุญาตใหม่

มาตรา ๑๖ คำสั่งไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขออนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๗ โรงงานใดที่ผู้ประกอบกิจการได้รับใบอนุญาตอยู่แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าใช้ขนาดของเครื่องจักรต่ำกว่าห้าแรงม้าหรือจำนวนคนงานต่ำกว่าเจ็ดคน ให้ถือว่าโรงงานนั้นยังเป็นโรงงานตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะได้แจ้งเลิกประกอบกิจการโรงงานหรือใบอนุญาตสิ้นอายุ

มาตรา ๑๘ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตขยายโรงงาน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้
อนุญาต

การขอขยายโรงงานและการให้ขยายโรงงานตลอดจนการอุทธรณ์คำสั่งไม่ให้ขยาย
โรงงาน ให้นำมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การขยายโรงงานได้แก่

(๑) การเพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรทำให้มีกำลังรวมเพิ่มขึ้น
ตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไปในกรณีเครื่องจักรเดิมมีกำลังรวมไม่เกินหนึ่งร้อยแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่า
ไม่เกินหนึ่งร้อยแรงม้า หรือเพิ่มขึ้นตั้งแต่ห้าสิบแรงม้าขึ้นไปในกรณีเครื่องจักรเดิมมีกำลังรวมเกินกว่า
หนึ่งร้อยแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าเกินกว่าหนึ่งร้อยแรงม้า

(๒) การเพิ่มหรือแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคารโรงงานทำให้ฐานรากเดิมของ
อาคารโรงงานฐานใดฐานหนึ่งต้องรับน้ำหนักเพิ่มขึ้นตั้งแต่ห้าร้อยกิโลกรัมขึ้นไป

ใบอนุญาตในส่วนที่ขยายให้มีอายุเท่ากับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๑๙ เมื่อผู้รับใบอนุญาตเพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรที่ใช้
ในการผลิต เครื่องจักรที่ใช้เป็นเครื่องต้นกำลัง หรือพลังงานของเครื่องจักรเป็นอย่างอื่นแต่ไม่ถึงขั้น
ขยายโรงงาน หรือเพิ่มเนื้อที่อาคารโรงงานออกไป หรือก่อสร้างอาคารโรงงานเพิ่มขึ้นใหม่เพื่อ
ประโยชน์แก่กิจการของโรงงานนั้นโดยตรง ทำให้เนื้อที่ของอาคารโรงงานเพิ่มขึ้นตั้งแต่ร้อยละห้าสิบ
ขึ้นไป ในกรณีเนื้อที่ของอาคารโรงงานมีไม่เกินสองร้อยตารางเมตรหรือเพิ่มขึ้นตั้งแต่หนึ่งร้อยตาราง
เมตรขึ้นไป ในกรณีเนื้อที่ของโรงงานมีเกินกว่าสองร้อยตารางเมตร ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อพนักงาน
เจ้าหน้าที่ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร หรือเพิ่มเนื้อที่
อาคารโรงงาน หรือก่อสร้างอาคารโรงงานนั้นเพิ่มขึ้น แล้วแต่กรณี และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และ
วิธีการเกี่ยวกับการเพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร หรือการเพิ่มเนื้อที่อาคารโรงงาน
หรือการก่อสร้างอาคารโรงงานเพิ่มขึ้นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ เจอนไซที่กำหนดในใบอนุญาตตามมาตรา ๑๒ วรรคห้า หากผู้อนุญาต
เห็นสมควรยกเลิก หรือเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเจอนไซให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติในการ
ประกอบกิจการโรงงาน ก็ให้มีหนังสือสั่งการให้ปฏิบัติได้

ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดต้องการยกเลิก หรือเปลี่ยนแปลงเจอนไซที่ต้องปฏิบัติในการ
ประกอบกิจการโรงงาน ให้ยื่นคำขอและชี้แจงเหตุผลต่อผู้อนุญาต ให้ผู้อนุญาตพิจารณาและมีหนังสือ
สั่งการโดยมิชักช้า

หากผู้รับใบอนุญาตไม่เห็นด้วยกับความเห็นของผู้อนุญาต ให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี
ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือสั่งการ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๑ ในกรณีผู้รับใบอนุญาตโอนการประกอบกิจการโรงงาน ให้เช่าหรือให้
เช่าซื้อโรงงาน หรือขายโรงงาน ให้ถือว่าผู้นั้นได้เลิกประกอบกิจการโรงงานตั้งแต่วันที่โอนการ
ประกอบกิจการโรงงาน ให้เช่าหรือให้เช่าซื้อโรงงาน หรือขายโรงงาน

ให้ผู้รับโอนการประกอบกิจการโรงงาน ผู้เช่าหรือผู้เช่าซื้อโรงงาน หรือผู้ซื้อโรงงาน นั้นขอรับใบอนุญาตภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ถือว่ามี การเลิกประกอบกิจการโรงงานตามวรรคหนึ่ง โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาต เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้วให้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้ ในระหว่างที่รอรับใบอนุญาต โดยให้ถือเสมือนว่าผู้ยื่นคำขอนั้นเป็นผู้รับใบอนุญาต

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการขอรับโอนใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๒ ในกรณีผู้รับใบอนุญาตตาย ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นคำขอต่อผู้อนุญาตเพื่อรับโอนใบอนุญาตภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตตาย หรือภายในระยะเวลาที่ผู้อนุญาตขยายเวลาให้ตามความจำเป็น ถ้ามิได้ยื่นคำขอภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ถือว่าใบอนุญาตสิ้นอายุ หากจะประกอบกิจการโรงงานต่อไปให้ดำเนินการขอรับใบอนุญาตใหม่

ในระหว่างระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเสมือนว่าทายาทหรือผู้จัดการมรดกซึ่งเข้าประกอบกิจการโรงงานเป็นผู้รับใบอนุญาต

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ให้นำความในสองวรรคก่อนมาใช้บังคับแก่ผู้อนุบาลโดยอนุโลม

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการขอรับโอนใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ ณ ที่เปิดเผยและเห็นได้ง่ายในโรงงานของตน

มาตรา ๒๔ เมื่อมีการเปลี่ยนชื่อโรงงานหรือชื่อผู้รับใบอนุญาต ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยน

มาตรา ๒๕ ในกรณีใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบถึงการสูญหายหรือถูกทำลาย

มาตรา ๒๖ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะย้ายเครื่องจักรบางส่วนที่ติดตั้งในโรงงานไปยังสถานที่อื่นเพื่อประกอบกิจการโรงงานเป็นการชั่วคราว ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อผู้อนุญาต พร้อมทั้งแผนผังและรายละเอียดอื่นแสดงเหตุผลประกอบการพิจารณาด้วย

ถ้าผู้อนุญาตเห็นสมควร ก็ให้ส่งอนุญาตให้ย้ายเครื่องจักรไปประกอบกิจการตามคำขอได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่มิคำสั่ง ในกรณีนี้จะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับวิธีการเพื่อความปลอดภัยให้ปฏิบัติด้วยก็ได้

ถ้าผู้รับใบอนุญาตมีความจำเป็นจะต้องประกอบกิจการนั้นเกินกว่าระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตตามวรรคสอง ก็ให้ขอขยายระยะเวลาต่อผู้อนุญาตก่อนระยะเวลานั้นสิ้นสุดลง ถ้าผู้อนุญาตเห็นสมควรก็ให้ส่งอนุญาตขยายระยะเวลาต่อไปได้ไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา ๒๗ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะย้ายโรงงานไปยังที่อื่น ให้ดำเนินการ
เสมือนการตั้งโรงงานใหม่

มาตรา ๒๘ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดเลิกประกอบกิจการโรงงาน ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อผู้
อนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลิกประกอบกิจการโรงงาน

ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะเปลี่ยนแปลงโรงงานจำพวกที่ ๓ เป็นโรงงานจำพวกที่
๑ หรือโรงงานจำพวกที่ ๒ แล้วแต่กรณี ให้แจ้งการเลิกประกอบกิจการโรงงานตามวรรคหนึ่ง และเมื่อ
จะประกอบกิจการโรงงานต่อไปให้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ สำหรับการ
ประกอบกิจการโรงงานจำพวกดังกล่าว

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่มีกฎกระทรวงตามมาตรา ๗ หรือประกาศของรัฐมนตรีตาม
มาตรา ๓๒ (๑) ทำให้โรงงานจำพวกที่ ๑ หรือโรงงานจำพวกที่ ๒ เปลี่ยนเป็นโรงงานจำพวกที่ ๓ ถ้าผู้
ประกอบกิจการโรงงานยื่นคำขอใบอนุญาตตามมาตรา ๑๒ ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่
กฎกระทรวงนั้นมีผลบังคับ ให้ผู้นั้นประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้โดยมีฐานะเสมือนเป็นผู้ได้รับ
ใบอนุญาตและให้ผู้อนุญาตออกใบอนุญาตโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๓๐ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ท้องที่
ใดท้องที่หนึ่งเป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรมได้

การประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๒ หรือโรงงานจำพวกที่ ๓ ภายในเขต
ประกอบการอุตสาหกรรมตามวรรคหนึ่ง หรือเขตนิคมอุตสาหกรรมซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วย
การนิคมอุตสาหกรรม ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบตามมาตรา ๑๑ หรือได้รับ
อนุญาตตามมาตรา ๑๒ แล้วแต่กรณี แต่การประกอบกิจการโรงงานดังกล่าวจะต้องปฏิบัติตาม
หลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวง
ดังกล่าว ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๒ (๑) และบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวกับการควบคุมการ
ประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือเสมือนเป็นผู้แจ้งหรือผู้รับใบอนุญาต แล้วแต่
กรณี

เมื่อได้กำหนดให้ท้องที่ใดเป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรมหรือจัดตั้งนิคม
อุตสาหกรรมขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแล้ว รัฐมนตรีอาจออกกฎกระทรวง
กำหนดให้บริเวณโดยรอบเขตประกอบการอุตสาหกรรมหรือนิคมอุตสาหกรรมภายในระยะที่กำหนด
เป็นเขตห้ามประกอบกิจการโรงงานโดยเด็ดขาดหรือจะอนุญาตให้ประกอบกิจการได้เฉพาะโรงงาน
บางประเภท ชนิดหรือขนาดใดก็ได้

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการให้มีประสิทธิภาพและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ถ้าการประกอบกิจการโรงงานใดมีกรณีที่เกี่ยวข้องอันจะต้องได้รับอนุญาต
จากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นอยู่ด้วย พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการตาม
พระราชบัญญัตินี้และพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมายในเรื่องนั้น ๆ อาจกำหนด
วิธีการในการดำเนินการเพื่อพิจารณาอนุญาตร่วมกันก็ได้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งจะกำหนดให้กระทำโดยมีการยื่นคำขอร่วมกัน หรือจะให้ผลเป็นการยกเว้นแบบเอกสารที่ต้องใช้ รายการและข้อมูลที่ต้องแสดง สถานที่ต้องยื่นคำขอหรือเอกสาร และขั้นตอนในการพิจารณาอนุญาตที่ซ้ำซ้อนหรือคล้ายคลึงกัน หรืออาจก่อให้เกิดอุปสรรคแก่การพิจารณาอนุญาตร่วมกันโดยไม่จำเป็นเสียก็ได้ และในกรณีที่สมควรจะกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการใดให้ต้องปฏิบัติเพิ่มเติมแทนก็ได้ แต่การอนุญาตจะต้องเป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยกรณีนั้น

ในการพิจารณาอนุญาตร่วมกัน พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตรวจสอบ ผู้มีอำนาจพิจารณาส่วนหนึ่งส่วนใดในการอนุญาตหรือผู้มีอำนาจอนุญาตอาจมอบอำนาจของตนให้พนักงานเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการแทนได้ตามความเหมาะสม

การกำหนดและการมอบอำนาจตามวรรคสองและวรรคสาม เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้มีผลใช้บังคับได้

หมวด ๒

การกำกับและดูแลโรงงาน

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง ความปลอดภัยของประเทศหรือของสาธารณชน ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดจำนวนและขนาดของโรงงานแต่ละประเภทหรือชนิดที่จะให้ตั้งหรือขยาย หรือที่จะไม่ให้ตั้งหรือขยายในท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง
- (๒) กำหนดชนิด คุณภาพ อัตราส่วนของวัตถุดิบ แหล่งกำเนิดของวัตถุดิบและหรือปัจจัยหรือชนิดของพลังงานที่จะนำมาใช้หรือผลิตในโรงงาน
- (๓) กำหนดชนิดหรือคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในโรงงานที่จะให้ตั้งหรือขยาย
- (๔) กำหนดให้นำผลผลิตของโรงงานที่จะให้ตั้งหรือขยายไปใช้ในอุตสาหกรรมบางประเภท หรือให้ส่งผลผลิตออกนอกราชอาณาจักรทั้งหมดหรือบางส่วน

มาตรา ๓๓ ถ้าโรงงานจำพวกที่ ๒ หรือโรงงานจำพวกที่ ๓ หยุดดำเนินงานติดต่อกันเกินกว่าหนึ่งปี ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๒ หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ แล้วแต่กรณี ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันพ้นกำหนดหนึ่งปี

ถ้าบุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งประสงค์จะประกอบกิจการโรงงานต่อไป ให้แจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อนเริ่มประกอบกิจการและถ้าเป็นโรงงานจำพวกที่ ๓ จะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อนแล้วจึงประกอบกิจการโรงงานได้

ในการให้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ ต่อไปนั้น ให้นำมาตรา ๑๕ วรรคสอง และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๔ ในกรณีมีอุบัติเหตุในโรงงานเนื่องจากโรงงานหรือเครื่องจักรของโรงงาน ไม่ว่าจะเป็กรณีของโรงงานจำพวกใด ถ้าอุบัติเหตุนั้น

(๑) เป็นเหตุให้บุคคลถึงแก่ความตาย เจ็บป่วยหรือบาดเจ็บ ซึ่งภายหลังเจ็ดสิบสอง ชั่วโมงแล้วยังไม่สามารถทำงานในหน้าที่เดิมได้ ให้ผู้ประกอบการกิจการโรงงานแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในสามวันนับแต่วันตาย หรือวันครบกำหนดเจ็ดสิบสองชั่วโมง แล้วแต่กรณี

(๒) เป็นเหตุให้โรงงานต้องหยุดดำเนินงานเกินกว่าเจ็ดวัน ให้ผู้ประกอบการกิจการโรงงานแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในสิบวันนับแต่วันเกิดอุบัติเหตุ

เมื่อเกิดอุบัติเหตุในโรงงานใดตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจโรงงานและเครื่องจักรและพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๙ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๕ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในโรงงานหรืออาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่มีเหตุควรสงสัยว่าจะประกอบกิจการโรงงาน ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่ดังกล่าว เพื่อตรวจสอบสภาพโรงงาน อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะ สภาพเครื่องจักร หรือการกระทำใดที่อาจเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๒) นำตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่สงสัยเกี่ยวกับคุณภาพในปริมาณพอสมควรเพื่อตรวจสอบคุณภาพพร้อมกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(๓) ตรวจ ค้น กัก ยึดหรืออายัดผลิตภัณฑ์ ภาชนะบรรจุ สมุดบัญชี เอกสารหรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่มีเหตุสงสัยว่าการประกอบกิจการของโรงงานอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน หรือมีการกระทำผิดต่อพระราชบัญญัตินี้

(๔) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๓๖ เมื่อปรากฏว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำการเช่นนั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการไม่ต่ำกว่าระดับ ๔ มีอำนาจจับกุมผู้นั้นเพื่อส่งพนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไปตามกฎหมาย

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบว่า ผู้ประกอบการกิจการโรงงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือการประกอบกิจการโรงงานมีสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือแก้ไขหรือปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดได้

ในกรณีที่เห็นสมควร เมื่อได้รับอนุมัติจากปลัดกระทรวง หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจผูกมัดประทับตราเครื่องจักร เพื่อมิให้เครื่องจักรทำงานได้ในระหว่างการปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๘ การส่งคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือโรงงานของบุคคลซึ่งระบุไว้ในคำสั่ง ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของบุคคลนั้น หรือจะส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับก็ได้

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่นำส่งแล้วแต่บุคคลซึ่งระบุไว้ในคำสั่งปฏิเสธไม่ยอมรับคำสั่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจไปเป็นพยานเพื่อวางคำสั่งไว้ ณ ที่นั้น แต่ถ้าไม่พบบุคคลซึ่งระบุไว้ในคำสั่ง ณ ภูมิลำเนาหรือสถานที่ทำการของบุคคลนั้นจะส่งให้กับบุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วซึ่งอยู่หรือทำงาน ณ ที่นั้นก็ไม่ได้ และถ้าไม่พบบุคคลใดหรือพบแต่ไม่มีบุคคลโดยยอมรับไว้แทน ให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือโรงงานนั้นต่อหน้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ไปเป็นพยาน

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้วให้ถือว่าบุคคลซึ่งระบุไว้ในคำสั่งได้รับคำสั่งนั้นแล้ว แต่ถ้าเป็นการส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือโดยการปิดคำสั่ง ให้ถือว่าได้รับคำสั่งนั้นเมื่อครบกำหนดห้าวันทำการนับแต่วันที่พนักงานไปรษณีย์ได้ส่งหรือวันที่ได้ปิดคำสั่งนั้นไว้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ผู้ประกอบการโรงงานใดจงใจไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ โดยไม่มีเหตุอันควรหรือในกรณีที่ปรากฏว่าการประกอบกิจการของโรงงานใดอาจจะก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนอย่างร้ายแรงแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงานให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบการโรงงานนั้นหยุดประกอบกิจการโรงงานทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว และปรับปรุงแก้ไขโรงงานนั้นเสียใหม่หรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

ถ้าผู้ประกอบการโรงงานได้ปรับปรุงแก้ไขโรงงานหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายสั่งให้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้

ถ้าผู้ประกอบการโรงงานไม่ปรับปรุงแก้ไขโรงงานหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้อง ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจสั่งปิดโรงงานได้ และในกรณีที่ เป็นโรงงานจำพวกที่ ๓ ให้คำสั่งปิดโรงงานดังกล่าวมีผลเป็นการเพิกถอนใบอนุญาตด้วย

มาตรา ๔๐ คำสั่งให้หยุดประกอบกิจการหรือคำสั่งปิดโรงงาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปิดประกาศไว้ในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ โรงงานนั้นอย่างน้อยสามแห่ง ทั้งนี้ ให้มีข้อความแจ้งให้ทราบด้วยว่าห้ามมิให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงงาน คนงาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนทำงานในโรงงานเพื่อให้โรงงานประกอบกิจการต่อไปได้อีกภายหลังมีคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการหรือคำสั่งปิดโรงงาน

มาตรา ๔๑ คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ หรือคำสั่งของปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้หยุดประกอบกิจการโรงงานตามมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง หรือคำสั่งปิดโรงงานตามมาตรา ๓๙ วรรคสาม ให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สิ้นสุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่เป็นการทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการโรงงานหรือคำสั่งให้ปิดโรงงาน เว้นแต่รัฐมนตรีจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่ผู้ประกอบการโรงงานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ ถ้ามีเหตุที่ทางราชการสมควรเข้าไปดำเนินการแทน ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือมอบหมายให้บุคคลใด ๆ เข้าจัดการแก้ไขเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งนั้นได้ ในกรณีเช่นนี้ ผู้ประกอบการโรงงานต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าจัดการนั้นตามจำนวนที่จ่ายจริงรวมกับเบี้ยปรับในอัตราร้อยละสามสิบต่อปีของเงินจำนวนดังกล่าว

ถ้าทางราชการได้เข้าไปจัดการแก้ไขปัญหามลพิษหรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโรงงาน ให้ขอรับเงินช่วยเหลือจากกองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินการได้ และเมื่อได้รับเงินตามวรรคหนึ่งจากผู้ประกอบการโรงงานแล้วให้ชุดใช้เงินช่วยเหลือที่ได้รับมาคืนแก่กองทุนสิ่งแวดล้อมดังกล่าวต่อไป

มาตรา ๔๓ ผู้ประกอบการโรงงานจำพวกที่ ๒ และโรงงานจำพวกที่ ๓ ต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปีตามหลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงตลอดเวลาที่ยังประกอบกิจการ ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนดให้เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละห้าต่อเดือน และถ้ายังไม่ยินยอมเสียค่าธรรมเนียมโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการประกอบกิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและเงินเพิ่มครบจำนวน และให้นำมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๔ ในการปฏิบัติตามหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๓

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๘) หรือประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๔๖ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ (๖) หรือ (๗) หรือประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๔๗ ผู้ใดจัดทำผลการตรวจสอบตามมาตรา ๔ อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๒ โดยไม่ได้แจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๙ ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๒ ผู้ใดแจ้งการประกอบกิจการไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ วรรคห้า หรือมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๕๐ ผู้ใดประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง หรือตั้งโรงงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่โรงงานตามวรรคหนึ่ง เป็นโรงงานประเภทหรือชนิดที่กำหนดจำนวนหรือขนาดที่จะให้ตั้งหรือไม่ให้ตั้งในท้องที่ใดตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๓๒ (๑) ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๕๒ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดขยายโรงงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขยายโรงงานตามมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่โรงงานตามวรรคหนึ่งเป็นโรงงานประเภทหรือชนิดที่กำหนดจำนวนหรือขนาดที่จะให้ขยายหรือไม่ให้ขยายในท้องที่ใดตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๓๒ (๑) ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๕๔ ผู้ประกอบกิจการโรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๕๕ ผู้ใดประกอบกิจการโรงงานในระหว่างที่ได้มีคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการโรงงานหรือภายหลังที่มีคำสั่งให้ปิดโรงงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ปรับอีกวันละห้าพันบาทจนกว่าจะหยุดประกอบกิจการ

สถาปนิกหรือวิศวกรผู้ใดยังฝ่าฝืนทำงานในโรงงานเฉพาะส่วนที่มีคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการหรือยังฝ่าฝืนทำงานในโรงงานที่มีคำสั่งปิดโรงงานแล้วเพื่อให้โรงงานประกอบกิจการต่อไป ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้ประกอบกิจการโรงงานตามวรรคหนึ่ง

ผู้ทำงานในโรงงานหรือคนงานผู้ใดยังฝ่าฝืนทำงานในโรงงานเฉพาะส่วนที่มีคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการหรือยังฝ่าฝืนทำงานในโรงงานที่มีคำสั่งปิดโรงงานแล้วให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้ร่วมกระทำหรือสนับสนุนการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี แต่ศาลจะลงโทษน้อยเพียงใดก็ได้โดยคำนึงถึงฐานะ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ความจงใจฝ่าฝืนกฎหมาย และความมีส่วนสำคัญในการกระทำ

มาตรา ๕๖ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือยังไม่ปฏิบัติตามให้ถูกต้อง

มาตรา ๕๘ ผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้เครื่องจักรที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ผูกมัดประทับตราไว้ตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง กลับทำงานได้อีก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๙ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่บุคคลซึ่งปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้เข้าจัดทำเพื่อให้การเป็นไปตามคำสั่งตามมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๐ ผู้ใดกระทำการใด ๆ ให้คำสั่งหยุดประกอบกิจการโรงงานหรือคำสั่งปิดโรงงานชั่วคราวหรือเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๑ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าสถาปนิกหรือวิศวกรที่ทำงานในโรงงานและมีหน้าที่รับผิดชอบในการงานส่วนที่มีกรณีการกระทำความผิดนั้นเกิดขึ้น มีส่วนร่วมหรือรู้เห็นในการกระทำความผิดกับผู้ประกอบกิจการโรงงานและต้องรับโทษเช่นเดียวกับผู้ประกอบกิจการโรงงาน เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วยกับการกระทำความผิดนั้น

นอกจากต้องรับโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ปลัดกระทรวงแจ้งชื่อและการกระทำของบุคคลเช่นว่านั้นให้คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรมตามควรแก่กรณีต่อไป

มาตรา ๖๒ ผู้ใดเคยถูกลงโทษเพราะเหตุกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ครั้งหนึ่ง ถ้าได้กระทำความผิดในบทบัญญัติเดียวกันกับที่เคยถูกลงโทษแล้วนั้นซ้ำอีก ให้ศาลพิจารณาเพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นอย่างน้อยอีกหนึ่งในสามของอัตราโทษจำคุกหรือเพิ่มโทษอีกกึ่งหนึ่งของอัตราโทษปรับสำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือนิติบุคคลอื่นกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ กรรมการ ผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการกระทำอันเป็นความผิดนั้น ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำนั้นได้กระทำโดยตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วย

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าบุคคลผู้ที่อาศัยอยู่ใกล้ชิดหรือติดต่อกับโรงงานที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น หรือบุคคลซึ่งความเป็นอยู่ถูกระทบกระเทือนเนื่องจากการกระทำความผิดเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๖๕ ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีในเขตกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคได้ตามความเหมาะสม

คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีแต่ละคณะให้รัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านกฎหมายจำนวนสามคน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แต่เมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

การพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ การประชุม และวิธีพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา ๕๐ วรรคสอง หรือมาตรา ๕๒ วรรคสอง ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรถูกฟ้องร้องหรือได้รับโทษถึงจำคุก และเมื่อผู้ต้องหาได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบปรับ ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนพบว่าผู้ใดกระทำความผิดตามวรรคสี่และผู้ผู้นั้นยินยอมให้เปรียบเทียบปรับ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้แก่คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๖ คำขออนุญาตใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ และการอนุญาตใด ๆ ที่ได้ให้ไว้และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของผู้อนุญาต หรือการปฏิบัติของผู้ขออนุญาตตามที่ได้รับอนุญาต แล้วแต่กรณี ให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาตหรือการอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม ในกรณีที่คำขอ

อนุญาตหรือการอนุญาตดังกล่าวมีข้อแตกต่างไปจากคำขออนุญาต หรือการอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น เพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๗ ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ออกให้แก่บุคคลใด ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนสิ้นอายุที่กำหนดไว้

ให้ถือว่าใบอนุญาตตั้งโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ผู้ได้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานดังกล่าวมีหน้าที่ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๘ บรรดากฎหมายกระทรวงและประกาศที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานให้คงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) คำขอ	ฉบับละ	๑๐๐	บาท
(๒) ใบอนุญาตหรือใบอนุญาตขยายโรงงาน	ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐	บาท
(๓) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท
(๔) การต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามอัตราใน (๒)			
(๕) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงาน	ปีละ	๓๐,๐๐๐	บาท

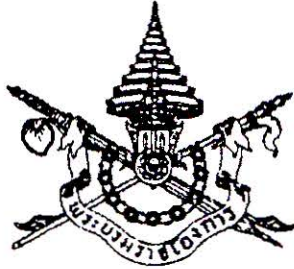
ในการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงขนาดและกิจการของโรงงานที่เกี่ยวข้องก็ได้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ มีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันและไม่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมการประกอบกิจการโรงงาน เนื่องจากกำหนดให้โรงงานทุกลักษณะต้องขออนุญาตเช่นเดียวกันทั้ง ๆ ที่ตามสภาพที่เป็นจริงโรงงานต่าง ๆ มีลักษณะที่แตกต่างกัน โรงงานบางประเภทไม่จำเป็นต้องควบคุมดูแลการตั้งโรงงาน เพียงแต่ดูแลการดำเนินงานเท่านั้น คงมีแต่โรงงานบางประเภทที่อาจเกิดอันตรายจากการประกอบกิจการได้เท่านั้นที่ควรควบคุมการจัดตั้งอย่างเคร่งครัด จึงสมควรปรับปรุงระบบการควบคุมดูแลให้สอดคล้องกับสภาพการประกอบกิจการด้วยการให้โรงงานบางลักษณะอาจประกอบกิจการได้ภายใต้ระบบการกำกับตามปกติ และโรงงานบางลักษณะจะต้องแจ้งให้ทราบก่อนจึงจะเริ่มประกอบกิจการได้ โดยคงมีแต่โรงงานบางลักษณะที่จำเป็นเท่านั้นที่จะยังคงใช้ระบบการอนุญาต และสมควรปรับปรุงวิธีการอนุญาตให้เหมาะสมยิ่งขึ้นด้วย นอกจากนี้ ได้กำหนดให้มีการประสานงานกันระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตตามกฎหมายให้พิจารณาลดการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนกันเพื่อความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ และสมควรปรับปรุงการควบคุมการประกอบกิจการโรงงานให้เป็นไปโดยได้ผลยิ่งขึ้นด้วยการให้มีการออกกฎเพื่อกำหนดขอบเขตการประกอบกิจการโรงงานให้ชัดเจน และกำหนดขั้นตอนการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกคำสั่งเพื่อบังคับให้โรงงานปฏิบัติตามกฎหมาย พร้อมกับปรับปรุงอัตราโทษและกำหนดให้มีการร่วมรับผิดชอบสำหรับผู้ทำงานในโรงงานนอกเหนือจากเจ้าของโรงงานเพื่อให้การควบคุมโรงงานเป็นไปอย่างได้ผลยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภิรมย์พร/แก้ไข

วศิน/ตรวจ

๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖

พระราชบัญญัติ

มาตรฐานสินค้าเกษตร

พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ

ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าเกษตร

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“มาตรฐาน” หมายความว่า มาตรฐานบังคับหรือมาตรฐานทั่วไป แล้วแต่กรณี

“สินค้าเกษตร” หมายความว่า ผลិតผลหรือผลิตภัณฑ์อันเกิดจากการกสิกรรม การประมง การปศุสัตว์ หรือการป่าไม้ และผลพลอยได้ของผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

“มาตรฐานบังคับ” หมายความว่า มาตรฐานที่มีกฎกระทรวงกำหนดให้สินค้าเกษตรต้องเป็นไปตามมาตรฐาน

“มาตรฐานทั่วไป” หมายความว่า มาตรฐานที่มีประกาศกำหนดเพื่อส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน

“ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตให้ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานตามกฎหมาย

“ผู้ผลิต” หมายความว่า

(๑) ผู้ซึ่งทำการกสิกรรม การประมง การปศุสัตว์ หรือการป่าไม้เพื่อการค้า

(๒) ผู้ประกอบการขนส่งสินค้าเกษตร คลังสินค้าเกษตร สะพานปลา ห้องเย็น โรงฆ่าสัตว์ หรือกิจการต่อเนื่องอื่นที่เกี่ยวกับสินค้าเกษตรตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) ผู้ซึ่งนำสินค้าเกษตรมาบรรจุหีบห่อ แปรรูป หรือกระทำด้วยวิธีการใด ๆ

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานตามกฎหมาย

(๒) มาตรฐานสินค้า ผลิตภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นใดที่มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะแล้ว

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นกับออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ เลขานุการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขานุการคณะกรรมการอาหารและยา เลขานุการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร อธิบดีกรมการข้าว อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมศุลกากร ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิทยาศาสตร์ เกษตรศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หรือนิติศาสตร์

มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมและดำเนินการมาตรฐานสำหรับสินค้าเกษตร

(๒) พิจารณาเสนอแนะต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับการกำหนด แก้ไข และยกเลิกมาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้

- (๓) พิจารณาเสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงและประกาศตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๑๘
- (๕) พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานตามมาตรา ๕๗
- (๖) ออกประกาศ และคำสั่งอื่นใดเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๗) พิจารณาข้อมูลทางวิชาการด้านวิทยาศาสตร์หรือเทคโนโลยี หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวกับ

มาตรฐาน

- (๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ

คณะกรรมการ

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด

ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

- (๖) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการบริหาร ที่ปรึกษาหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

ก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าหกสิบวันให้ดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่เพื่อดำรงตำแหน่งแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วนั้น

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งครบวาระแล้ว แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

มาตรา ๑๒ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การประชุมของคณะกรรมการ ให้ประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมแทน

ในกรณีที่ประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมของคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาหาข้อมูล และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ คณะกรรมการวิชาการ และคณะอนุกรรมการ

หมวด ๒

การกำหนดมาตรฐาน

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรกำหนดมาตรฐานสำหรับสินค้าเกษตรใด ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการเพื่อจัดทำร่างมาตรฐานสำหรับสินค้านั้น ให้คณะกรรมการพิจารณา

เมื่อคณะกรรมการวิชาการเสนอร่างมาตรฐานสำหรับสินค้าเกษตรตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพิจารณา หากคณะกรรมการเห็นด้วยกับรายละเอียดของร่างมาตรฐานสำหรับสินค้านั้นและเห็นสมควรกำหนดให้เป็นมาตรฐานบังคับหรือมาตรฐานทั่วไปตามที่คณะกรรมการวิชาการเสนอก็ให้คณะกรรมการเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาออกกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานสำหรับสินค้านั้นเป็นมาตรฐานบังคับหรือออกประกาศกำหนดมาตรฐานสำหรับสินค้านั้นเป็นมาตรฐานทั่วไป แล้วแต่กรณี

กฎกระทรวงที่ออกตามวรรคสองจะกำหนดให้สินค้าเกษตรใดอยู่ภายใต้มาตรฐานบังคับทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้

มาตรา ๑๖ ในการกำหนดมาตรฐานบังคับหรือมาตรฐานทั่วไปสำหรับสินค้าเกษตร จะกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้เป็นอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างก็ได้

(๑) วิธีการ กรรมวิธี หรือกระบวนการจัดการการผลิตหรือคุณลักษณะของสินค้าเกษตร ที่เกี่ยวกับคุณภาพและความปลอดภัยทางเคมี ชีวภาพ กายภาพ ความปลอดภัยด้านสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืช หรือลักษณะอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) หีบห่อ การบรรจุหีบห่อ การทำเครื่องหมายหรือฉลาก

(๓) การตรวจสอบ ประเมิน ทดสอบ ทดลอง วิเคราะห์ หรือวิจัยที่เกี่ยวกับ (๑) หรือ (๒)

(๔) ข้อกำหนดรายการอย่างอื่นที่เกี่ยวกับสินค้าเกษตรตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการวิชาการซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๑๕ จะให้มีคณะหนึ่งหรือหลายคณะก็ได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ คณะกรรมการวิชาการในแต่ละคณะให้มีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน

คณะกรรมการวิชาการมีหน้าที่จัดทำร่างมาตรฐานสำหรับสินค้าเกษตรหรือเสนอแนะคณะกรรมการในการแก้ไขหรือยกเลิกมาตรฐานสำหรับสินค้าเกษตร รวมทั้งปฏิบัติงานทางวิชาการอื่นที่เกี่ยวกับมาตรฐานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

กรรมการวิชาการต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐานตามประเภทหรือกลุ่มของสินค้าเกษตรที่ได้รับแต่งตั้ง

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการวิชาการ รวมทั้งการประชุมและการดำเนินงานอื่นของคณะกรรมการวิชาการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๘ ก่อนออกกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานบังคับ ให้สำนักงานจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของตัวแทนของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สำนักงานนำผลการแสดงความคิดเห็นนั้นเสนอคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณาเสนอแนะต่อรัฐมนตรีเพื่อออกกฎกระทรวงต่อไป

กฎกระทรวงตามวรรคสองต้องกำหนดวันใช้บังคับไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อสวัสดิภาพของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ หรือเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ คณะกรรมการอาจเสนอรัฐมนตรีเพื่อออกกฎกระทรวงกำหนดให้สินค้าเกษตรใดอยู่ภายใต้มาตรฐานบังคับโดยไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๘ ก็ได้

หมวด ๓

ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่มีกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานบังคับสำหรับสินค้าเกษตรใด ห้ามผู้ใดเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าซึ่งสินค้านั้น เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้า แล้วแต่กรณี ซึ่งสินค้านั้นจากสำนักงาน

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามวรรคสองจะกำหนดขนาดหรือลักษณะของกิจการของผู้ผลิตให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา ๒๑ ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าที่ขอรับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต

(๕) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตแต่เวลาได้ล่วงพ้นมาแล้ว

ไม่น้อยกว่าสองปี

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นนิติบุคคล ผู้แทนนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลอื่นใดซึ่งกระทำการแทนนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่งและต้องไม่เคยเป็นผู้แทนนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลอื่นใดซึ่งกระทำการแทนนิติบุคคลที่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตาม (๕)

มาตรา ๒๒ ใบอนุญาตให้ใช้กับผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าที่ระบุชื่อไว้ในใบอนุญาตเท่านั้นและให้มีอายุสามปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๓ ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ทำการของผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้านั้นที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหายหรือชำรุดเสียหายในสาระสำคัญ ให้ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้า แล้วแต่กรณี ขอรับใบแทนจากสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบการสูญหายหรือชำรุดเสียหายดังกล่าว

การขอใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๕ การย้ายสถานที่ทำการของผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงาน

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

มาตรา ๒๖ ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าซึ่งจะเลิกประกอบกิจการ ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้สำนักงานทราบล่วงหน้าก่อนเลิกประกอบกิจการไม่น้อยกว่าหกสิบวัน เมื่อเลิกประกอบกิจการแล้วให้ส่งคืนใบอนุญาตภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกประกอบกิจการ

หมวด ๔

การตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่มีกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานบังคับสำหรับสินค้าเกษตรใด ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้า แล้วแต่กรณี ซึ่งสินค้านั้น ต้องขอรับการตรวจสอบและได้ใบรับรองตาม มาตรฐานบังคับจากผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน

การตรวจสอบและรับรองและค่าบริการตรวจสอบและรับรองตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๘ ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานต้องรายงานผลการตรวจสอบให้ผู้ขอรับการ ตรวจสอบทราบเป็นหนังสือ ในกรณีที่สินค้านั้นที่ตรวจสอบเป็นไปตามมาตรฐานบังคับ ให้ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานออกใบรับรองสำหรับสินค้านั้นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๙ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการอาจประกาศการนำเข้าสินค้าเกษตร จากต่างประเทศที่มีมาตรฐานทัดเทียมกับมาตรฐานบังคับไม่ต้องได้รับใบรับรองตามมาตรา ๒๗ หากปรากฏว่าสินค้านั้นได้รับการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานจากประเทศนั้นที่มีข้อตกลง หรือความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการยอมรับผลการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานซึ่งกันและกัน

การแสดงหลักฐานการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานและการแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานกับสินค้าเกษตรที่นำเข้าตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๐ การนำเข้าสินค้าเกษตรจากประเทศที่มีมาตรฐานแตกต่างจากมาตรฐานบังคับ หากผู้นำเข้าประสงค์จะขอรับการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานตามมาตรฐานบังคับจากผู้ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานของต่างประเทศที่มีข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการยอมรับผลการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานซึ่งกันและกันก็ให้กระทำได้ แต่ผู้ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานของประเทศนั้นต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่มีประกาศกำหนดมาตรฐานทั่วไปสำหรับสินค้าเกษตรใดแล้ว ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้า แล้วแต่กรณี ซึ่งสินค้าเกษตรนั้นจะขอรับการตรวจสอบและขอใบรับรองตามมาตรฐานทั่วไปจากผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานก็ได้

การตรวจสอบและรับรองและค่าบริการตรวจสอบและรับรองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้นำมาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับกับการนำเข้าซึ่งสินค้าเกษตรตามมาตรฐานทั่วไปโดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่สินค้าเกษตรได้รับการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานแล้ว ต่อมาปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานดังกล่าว ให้สำนักงานมีอำนาจสั่งให้ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้า แล้วแต่กรณี ดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงสินค้าเกษตรให้เป็นไปตามมาตรฐานนั้นภายในระยะเวลาที่สำนักงานกำหนด หากไม่สามารถแก้ไขหรือปรับปรุงได้หรือหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขอนามัยของประชาชน พืช หรือสัตว์ ให้สำนักงานมีอำนาจสั่งให้ทำลาย หรือให้ส่งสินค้าเกษตรนั้นกลับคืนภายในระยะเวลาที่สำนักงานกำหนดโดยให้ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้า แล้วแต่กรณี เป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทำลายหรือการส่งกลับคืน ซึ่งสินค้าเกษตรนั้น

การสั่งให้ดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงและการสั่งให้ทำลายหรือส่งสินค้าเกษตรกลับคืนตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวด ๕

การประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ใดเป็นผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน เว้นแต่จะเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานจากสำนักงาน

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๔ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) เป็นบริษัทโดยมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๒) มีห้องปฏิบัติการที่มีขีดความสามารถและคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๓) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต

(๔) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตแต่เวลาได้ล่วงพ้นมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๕) คุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ผู้แทนบริษัท กรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลอื่นใดซึ่งกระทำการแทนบริษัทซึ่งเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตต้องไม่เคยเป็นผู้แทนบริษัท กรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลอื่นใดซึ่งกระทำการแทนบริษัทที่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตาม (๔)

มาตรา ๓๕ ใบอนุญาตให้ใช้กับผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานที่ระบุชื่อไว้ในใบอนุญาตเท่านั้น และให้มีอายุสามปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๖ ให้ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ทำการของผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหายหรือชำรุดเสียหายในสาระสำคัญ ให้ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานขอรับใบแทนจากสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบการสูญหายหรือชำรุดเสียหายดังกล่าว

การขอใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๘ การย้ายสถานที่ทำการของผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานที่ระบุไว้ในใบอนุญาตต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงาน

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๙ ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานซึ่งจะเลิกประกอบกิจการต้องแจ้งเป็นหนังสือให้สำนักงานทราบล่วงหน้าก่อนเลิกประกอบกิจการไม่น้อยกว่าหกสิบวัน เมื่อเลิกประกอบกิจการแล้ว ให้ส่งคืนใบอนุญาตภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกประกอบกิจการ

มาตรา ๔๐ ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานต้อง

(๑) ไม่เปิดเผยข้อเท็จจริงที่ได้มาหรือล่วงรู้มาจากการปฏิบัติการตรวจสอบมาตรฐาน โดยประการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อการค้าของผู้ขอให้ตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามหน้าที่หรือตามกฎหมายหรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี

(๒) ไม่มีส่วนได้เสียในผลประโยชน์กับผู้ขอให้ตรวจสอบมาตรฐาน

(๓) แจ้งให้ผู้ขอให้ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานทราบ และดำเนินการแก้ไขความบกพร่องหรือผิดพลาดนั้นทันที ในกรณีที่ตรวจพบความบกพร่องหรือผิดพลาดในผลการตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน

(๔) แจ้งให้สำนักงานทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ตรวจพบความบกพร่องหรือผิดพลาดในผลการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานตาม (๓)

หมวด ๖

การควบคุม

มาตรา ๔๑ ให้ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตรวจสอบและรับรองมาตรฐานต่อสำนักงานทุกกรอบสามเดือนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สำนักงานประกาศกำหนด

มาตรา ๔๒ ให้ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานเก็บรักษาผลการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้องไว้เป็นเวลาสามปีเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบได้

การเก็บรักษาผลการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้องตามวรรคหนึ่งจะเก็บรักษาในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

มาตรา ๔๓ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำการหรือห้องปฏิบัติการของผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน หรือสถานที่ทำการ สถานที่เก็บสินค้าเกษตร หรือยานพาหนะของผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในสถานที่ทำการหรือห้องปฏิบัติการของผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานไม่ว่าเวลาใด เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อตรวจสอบการดำเนินงาน ตลอดจนเครื่องมือ อุปกรณ์ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบมาตรฐาน

(๓) เข้าไปในสถานที่ทำการ สถานที่เก็บสินค้าเกษตร หรือยานพาหนะของผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า ผู้จำหน่าย หรือผู้มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งสินค้าเกษตรที่ได้รับใบรับรองมาตรฐานไม่ว่าเวลาใด เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อตรวจสอบว่าสินค้าเกษตรเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่ หรือมีมาตรฐานถูกต้องตามรายงานผลการตรวจสอบมาตรฐาน หรือใบรับรองมาตรฐานหรือไม่ หรือเพื่อตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบมาตรฐาน

(๔) สุ่มตัวอย่างสินค้าเกษตรจากผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน หรือสั่งให้ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าจัดส่งตัวอย่างของสินค้าเกษตรที่ได้รับใบรับรองมาตรฐานในปริมาณที่สมควร เพื่อนำมาตรวจสอบ

(๕) สั่งให้ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน ผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า หรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาชี้แจง ให้ถ้อยคำ หรือหลักฐานหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องหรือแก้ไขความบกพร่อง หรือผิดพลาดที่ตรวจพบ

(๖) ยึดหรืออายัดสินค้าเกษตร เอกสาร วัตถุ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด หรือเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือสิ่งใดที่มีการใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นเท็จ หรือที่ใช้ผลการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานที่บกพร่องหรือผิดพลาดตามมาตรา ๔๐ (๓) หรือที่ผลการตรวจสอบและรับรองไม่เป็นไปตามมาตรฐานตาม (๔)

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และในกรณีตาม (๒) หรือ (๓) หากมีลักษณะเป็นการค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต้องมีหมายค้น เว้นแต่มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหากเน้นซ้ำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้ เอกสารหรือหลักฐานดังกล่าวจะถูกขักย้าย ชุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม ให้ดำเนินการค้น ยึดหรืออายัดเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดได้โดยไม่ต้องมีหมายค้นแต่ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการค้นแต่จะเริ่มการค้นในเวลากลางคืนมิได้เว้นแต่เป็นเวลาทำการของสถานที่นั้น

มาตรา ๔๔ สินค้าเกษตรที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๔๓ (๖) นั้น ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าไม่ได้รับใบรับรองตามมาตรฐานทั่วไปแต่ได้ใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานทั่วไปอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๖ คณะกรรมการอาจสั่งให้แก้ไขหรือปรับปรุงสินค้าเกษตรให้เป็นไปตามมาตรฐานทั่วไปหรือสั่งให้ทำลายเครื่องหมายมาตรฐานทั่วไปหรือทำให้เครื่องหมายมาตรฐานทั่วไปหลุดพ้นจากสินค้าเกษตรนั้นก็ได้ หากไม่สามารถทำลายเครื่องหมายมาตรฐานทั่วไปหรือทำให้เครื่องหมายมาตรฐานทั่วไปหลุดพ้นจากสินค้าเกษตรได้ก็อาจสั่งให้ทำลายสินค้าเกษตรนั้น

(๒) ในกรณีที่ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าไม่ได้รับใบรับรองตามมาตรฐานบังคับโดยที่มีกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานบังคับสำหรับสินค้าเกษตรนั้น คณะกรรมการอาจสั่งให้ทำลายหรือในกรณีที่นำเข้าอาจสั่งให้ส่งกลับคืนไปก็ได้ หรือสั่งให้รอไว้เพื่อให้ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าแล้วแต่กรณี ขอรับใบรับรองตามมาตรฐานบังคับ

ให้ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้า แล้วแต่กรณี เป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการแก้ไข การปรับปรุง การทำลาย การส่งกลับคืน หรือการรอไว้ซึ่งสินค้าเกษตรเพื่อขอรับใบรับรองตาม

มาตรฐานบังคับ หรือการทำลายเครื่องหมายมาตรฐานทั่วไปหรือการทำให้เครื่องหมายมาตรฐานทั่วไป หลุดพ้นจากสินค้าเกษตร

มาตรา ๔๕ บรรดาสิ่งทีพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๔๓ (บ) นั้น ถ้าไม่ปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้ยึดหรืออายัด หรือพนักงานอัยการ สั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือเมื่อศาลไม่พิพากษาให้รับ และผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับ คืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือวันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุดหรือวันที่ ได้รับแจ้งว่าไม่มีการฟ้องคดี แล้วแต่กรณี ให้สินค้าเกษตรหรือสิ่งทีได้ยึดหรืออายัดไว้ตกเป็นของแผ่นดิน และให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดได้ตามที่ เห็นสมควร

ในกรณีทีสินค้าเกษตรหรือสิ่งทียึดหรืออายัดไว้เป็นของเสียหายหรือถ้าหากเก็บไว้จะเสี่ยงต่อ ความเสียหายหรือจะเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาเกินค่าของสินค้าเกษตรหรือสิ่งทีนั้น สำนักงานจะจัดการขาย ทอดตลาดสินค้าเกษตร หรือสิ่งทีนั้นเสียก่อนคดีจะถึงที่สุดหรือก่อนทีจะตกเป็นของแผ่นดินก็ได้ เงินค่าขายทอดตลาดสินค้าเกษตร หรือสิ่งทีนั้นเมื่อหักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันทั้งปวงแล้ว เหลือเงินจำนวนสุทธิเท่าใด ให้ถือไว้แทนสินค้าเกษตรหรือสิ่งทีนั้น

มาตรา ๔๖ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้อง

มาตรา ๔๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๓ ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง อำนาจความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร กรรมการวิชาการ อนุกรรมการ และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๔๙ ในกรณีทีผลการตรวจสอบตามมาตรา ๔๓ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ปรากฏ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่า สินค้าเกษตรใดทีอยู่ภายใต้มาตรฐานบังคับไม่ปลอดภัยหรืออาจก่อให้เกิด อันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน พืช หรือสัตว์ ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มีอำนาจ

(๑) ประกาศผลการตรวจสอบให้ประชาชนทราบในหนังสือพิมพ์หรือวิธีการอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้ระบุข้อความดังต่อไปนี้ด้วย

(ก) ในกรณีที่ปรากฏผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าซึ่งสินค้าเกษตรนั้นโดยแน่ชัดให้ระบุชื่อผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้า พร้อมทั้งชนิดและลักษณะของสินค้าเกษตรหรือภาชนะบรรจุนั้น และถ้าสินค้าเกษตรหรือภาชนะบรรจุดังกล่าวมีชื่อทางการค้าหรือลำดับครั้งที่ผลิต ส่งออก หรือนำเข้า ก็ให้ระบุชื่อทางการค้าหรือลำดับครั้งที่ผลิต ส่งออกหรือนำเข้านั้นด้วย แล้วแต่กรณี

(ข) ในกรณีที่ไม่ปรากฏผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าโดยแน่ชัดแต่ปรากฏผู้จำหน่าย หรือผู้มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งสินค้าเกษตรนั้น ให้ระบุชื่อผู้จำหน่ายหรือผู้มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และสถานที่จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย พร้อมทั้งชนิดและลักษณะของสินค้าเกษตรหรือภาชนะบรรจุนั้น

(๒) เรียกเก็บสินค้าเกษตรหรือสั่งให้ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าซึ่งสินค้าเกษตรนั้นจัดเก็บสินค้าเกษตรภายในระยะเวลาที่สำนักงานกำหนด และให้สำนักงานมีอำนาจทำลายสินค้าเกษตรดังกล่าวหรือดำเนินการอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ให้ผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า ผู้จำหน่าย หรือผู้มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งสินค้าเกษตรแล้วแต่กรณี เป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการประกาศ การเรียกเก็บ การทำลาย หรือการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าหรือผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ไม่เกินครั้งละสามเดือน

ผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งจะประกอบกิจการตามใบอนุญาตในระหว่างที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นไม่ได้

มาตรา ๕๑ สำนักงานมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑ หรือผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๔

(๒) ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าหรือผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานเคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตแล้วมากระทำความผิดอีกภายในห้าปี

(๓) ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าหรือผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อเศรษฐกิจหรือต่อประโยชน์สาธารณะ

(๔) ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้ากระทำความผิดตามมาตรา ๖๐ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ หรือมาตรา ๗๕ หรือผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน กระทำความผิดตามมาตรา ๖๔ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ วรรคสอง มาตรา ๗๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๗๔

ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง จะขอรับใบอนุญาตใหม่อีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นสองปีนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

มาตรา ๕๒ การสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๕๐ และการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๕๑ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๕๓ ให้สำนักงานประกาศรายชื่อผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า หรือผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานที่ถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๑ ให้ผู้บริโภคหรือประชาชนทราบเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองผู้บริโภคหรือประชาชน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวด ๗

เครื่องหมายรับรองมาตรฐาน

มาตรา ๕๔ เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสำหรับแสดงกับสินค้าเกษตร มี ๒ แบบดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องหมายรับรองมาตรฐานบังคับสำหรับแสดงกับสินค้าเกษตรที่ได้รับใบรับรองตามมาตรฐานบังคับ

(๒) เครื่องหมายรับรองมาตรฐานทั่วไปสำหรับแสดงกับสินค้าเกษตรที่ได้รับใบรับรองตามมาตรฐานทั่วไป

ลักษณะของเครื่องหมาย การใช้เครื่องหมาย และการแสดงเครื่องหมายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๕ ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับต้องแสดง
เครื่องหมายรับรองมาตรฐานตามมาตรา ๕๔ (๑) ก่อนนำออกจากสถานที่ผลิตหรือรับมอบไปจาก
เจ้าพนักงานศุลกากร ในกรณีหลังนี้รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ทำภายหลังตามเงื่อนไขที่กำหนดก็ได้

มาตรา ๕๖ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานตามมาตรา ๕๔ เว้นแต่เป็น
ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าที่ได้รับใบรับรองตามมาตรฐานบังคับหรือมาตรฐานทั่วไป แล้วแต่กรณี

หมวด ๘

การอุทธรณ์

มาตรา ๕๗ ผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า ผู้ขอรับใบอนุญาต หรือผู้ประกอบการตรวจสอบ
มาตรฐานมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ต่อคณะกรรมการ

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือโดยยื่นต่อสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่
วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งของสำนักงาน

ให้สำนักงานเสนอคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สำนักงานได้รับอุทธรณ์

ให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์จาก
สำนักงาน คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของสำนักงาน เว้นแต่จะมี
การสั่งให้ทุเลาการบังคับไว้ก่อนโดยคณะกรรมการ

หมวด ๙

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๘ ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๐
วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท

มาตรา ๕๕ ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๖ หรือมาตรา ๕๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๖๐ ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๖๑ ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสำนักงาน ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๖๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๓ ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๖๔ ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๕๐ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๕ ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท

มาตรา ๖๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๔๓ (๕) หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๖๗ ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าผู้ใดไม่ดำเนินการจัดเก็บสินค้าเกษตรตามคำสั่งของสำนักงานตามมาตรา ๔๕ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๘ ผู้ใดเลียนเครื่องหมายรับรองมาตรฐานสำหรับแสดงกับสินค้าเกษตรตามมาตรา ๕๔ เพื่อให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายเช่นว่านั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานผู้ใดจัดทำผลการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๑ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้เงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน เพื่อให้มีการออกผลการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อกระทำการตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๗๒ ผู้ใดทำใบรับรองมาตรฐานหรือรายงานการตรวจสอบมาตรฐานขึ้นทั้งฉบับ หรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เดิม หรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใดในใบรับรองหรือรายงานดังกล่าวอันเป็นเท็จ เพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นใบรับรองหรือรายงานที่แท้จริง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๓ ผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า ผู้จำหน่าย หรือผู้มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ซึ่งสินค้าเกษตรผู้ใดใช้ใบรับรองมาตรฐานหรือรายงานการตรวจสอบมาตรฐานที่ตนรู้อยู่ว่าเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๔ ผู้ใดฉ้อฉล ทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งตราหรือเครื่องหมายอันพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประทับหรือหมายไว้ที่สิ่งใด ๆ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่เพื่อเป็นหลักฐานในการยึด อาัยด หรือรักษาสิ่งนั้น ๆ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๕ ผู้ใดโฆษณา จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งสินค้าเกษตรที่มีกฎกระทรวงกำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานบังคับหรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานโดยรู้

หรือมีเหตุอันควรรู้ว่าสินค้าเกษตรนั้นมีได้ผ่านการตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๖ ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าผู้แทนนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ และบุคคลอื่นใดซึ่งกระทำการแทนนิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดและต้องระวางโทษเช่นเดียวกับนิติบุคคลนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

มาตรา ๗๗ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวให้คณะกรรมการเปรียบเทียบความผิดที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้มีจำนวนสามคนประกอบด้วยข้าราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หนึ่งคน พนักงานอัยการหนึ่งคน และพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอีกหนึ่งคน

เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๘ บรรดามาตรฐานสินค้าเกษตรที่คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นมาตรฐานทั่วไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๙ ให้ผู้ซึ่งได้รับใบรับรองเป็นผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจากคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติแจ้งเป็นหนังสือต่อสำนักงานภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเพื่อขอรับใบอนุญาตจากสำนักงานเมื่อได้แจ้งแล้วให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าสำนักงานจะมีคำสั่งไม่อนุญาตหรือใบรับรองนั้นสิ้นอายุ ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานและการควบคุมผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับกับผู้นั้น

มาตรา ๘๐ ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองของสำนักงานอันเป็นเครื่องหมายรับรองที่ได้จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้ากับสินค้าเกษตรอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นใช้เครื่องหมายรับรองนั้นกับสินค้าเกษตรได้ต่อไปโดยให้ถือว่าเครื่องหมายรับรองนั้นเป็นเครื่องหมายรับรองมาตรฐานทั่วไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับเครื่องหมายรับรองมาตรฐาน รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับกับผู้นั้น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

๑.	ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
๒.	ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๓	ฉบับละ	๕๐,๐๐๐	บาท
๓.	ใบแทนใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐	ฉบับละ	๕,๐๐๐	บาท
๔.	ใบแทนใบอนุญาตตามมาตรา ๓๓	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
๕.	การต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ หรือใบอนุญาตตามมาตรา ๓๓ ครั้งละกึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนั้น			

ในการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงขนาดหรือลักษณะของกิจการหรือสาขาของการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานก็ได้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากประเทศไทยกำลังเร่งรัดพัฒนาสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน และโดยที่ในปัจจุบันสินค้าเกษตรหลายชนิดทั้งที่ผลิตขึ้นในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศยังไม่มีมาตรฐานใช้บังคับเป็นเหตุให้สินค้าเกษตรด้อยคุณภาพและไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค ประชาชนขาดความเชื่อถือ และส่งผลกระทบต่อการประกอบกิจการค้าสินค้าเกษตรของไทย ทำให้ไม่สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศโดยรวม สมควรมีกลไกในการกำหนดมาตรฐานและการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรขึ้น เพื่อส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน เพื่อความปลอดภัยหรือเพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดแก่ประชาชนหรือแก่กิจการค้าสินค้าเกษตรหรือเศรษฐกิจของประเทศ และเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ
คลังสินค้า ไซโล และห้องเย็น
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยคลังสินค้า ไซโล และห้องเย็น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคลังสินค้า ไซโล และห้องเย็น พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คลังสินค้า” หมายความว่า สถานที่สำหรับเก็บรักษาสินค้า แต่ไม่รวมถึงสถานที่พักหรือ
รวบรวมสินค้า เพื่อรอการกระจายหรือรอการจัดส่งสินค้า

“กิจการคลังสินค้า” หมายความว่า การรับทำการเก็บรักษาสินค้าในคลังสินค้า เพื่อบำเหน็จ
เป็นทางการค้าปกติ ไม่ว่าบำเหน็จนั้นจะเป็นเงิน ค่าตอบแทน หรือประโยชน์อื่นใด

“ไซโล” หมายความว่า สถานที่สำหรับเก็บรักษาสินค้า โดยมีระบบควบคุมความชื้นไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ
เพื่อป้องกันและรักษาคุณภาพของสินค้า แต่ไม่รวมถึงสถานที่พักหรือรวบรวมสินค้า เพื่อรอการกระจาย
หรือรอการจัดส่งสินค้า

“กิจการไซโล” หมายความว่า การรับทำการเก็บรักษาสินค้าในไซโล เพื่อบำเหน็จเป็นทางการค้าปกติ ไม่ว่าบำเหน็จนั้นจะเป็นเงิน ค่าตอบแทน หรือประโยชน์อื่นใด

“ห้องเย็น” หมายความว่า สถานที่สำหรับเก็บรักษาสินค้า โดยมีระบบควบคุมอุณหภูมิไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ เพื่อป้องกันและรักษาคุณภาพของสินค้า แต่ไม่รวมถึงสถานที่พักหรือรวบรวมสินค้า เพื่อรอการกระจายหรือรอการจัดส่งสินค้า

“กิจการห้องเย็น” หมายความว่า การรับทำการเก็บรักษาสินค้าในห้องเย็น เพื่อบำเหน็จเป็นทางการค้าปกติ ไม่ว่าบำเหน็จนั้นจะเป็นเงิน ค่าตอบแทน หรือประโยชน์อื่นใด

“บริษัทในเครือ” หมายความว่า บริษัทแม่ บริษัทลูก และบริษัทร่วม ของบริษัทที่ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็น

“บริษัทแม่” หมายความว่า

(๑) บริษัทที่ถือหุ้นในบริษัทที่ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็น ตั้งแต่ร้อยละห้าสิบของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทที่ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็น

(๒) บริษัทที่ถือหุ้นในบริษัทตาม (๑) ตั้งแต่ร้อยละยี่สิบห้าของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด หรือ

(๓) บริษัทที่ถือหุ้นในบริษัทตาม (๒) ตั้งแต่ร้อยละยี่สิบห้าของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด

“บริษัทลูก” หมายความว่า บริษัทที่มีบริษัทซึ่งประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละยี่สิบห้าของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด

“บริษัทร่วม” หมายความว่า

(๑) บริษัทที่มีบริษัทแม่ของบริษัทซึ่งประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็น ถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละยี่สิบห้าของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด หรือ

(๒) บริษัทที่มีบริษัทถือหุ้นต่อไปเป็นทอด ๆ ไม่เกินสองทอด โดยเริ่มจากการถือหุ้นในบริษัทตาม (๑) ทั้งนี้ โดยมีการถือหุ้นในแต่ละทอดตั้งแต่ร้อยละยี่สิบห้าของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด

“ใบรับของคลังสินค้า” หมายความว่า ใบรับของคลังสินค้าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะ ๑๔ ว่าด้วยการเก็บของในคลังสินค้า และให้หมายความรวมถึงตัวไซโล ใบรับไซโล ใบรับสินค้า ตัวห้องเย็น ใบรับสินค้าฝากแช่ และเอกสารที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีลักษณะอย่างเดียวกับใบรับของคลังสินค้า

“ประทวนสินค้า” หมายความว่า ประทวนสินค้าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะ ๑๔ ว่าด้วยการเก็บของในคลังสินค้า และให้หมายความรวมถึงเอกสารที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีลักษณะอย่างเดียวกับประทวนสินค้า

“นายคลังสินค้า” หมายความว่า ผู้แทนของนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็น และให้หมายความรวมถึงผู้ได้รับมอบอำนาจจากผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นด้วย

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตประกอบกิจการคลังสินค้า ใบอนุญาตประกอบกิจการไซโล หรือใบอนุญาตประกอบกิจการห้องเย็น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับคลังสินค้า ไซโล และห้องเย็น

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการกำกับคลังสินค้า ไซโล และห้องเย็น

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการค้าภายใน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

มาตรา ๕ ให้นำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะ ๑๔ ว่าด้วยการเก็บของในคลังสินค้า มาใช้บังคับกับการประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็น ตามพระราชบัญญัตินี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการกำกับคลังสินค้า ไซโล และห้องเย็น

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกำกับคลังสินค้า ไซโล และห้องเย็น” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล กิจการห้องเย็น หรือกิจการธนาคารพาณิชย์ กิจการละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเพื่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ออกประกาศกำหนดอัตราค่าบำเหน็จในการเก็บรักษาสินค้าหรือให้บริการเกี่ยวกับสินค้าไม่ให้สูงเกินสมควร รวมทั้งเสนอแนะแก่อธิบดีในการกำหนดเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากใบรับของคลังสินค้าและประทวนสินค้า

(๔) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

การออกประกาศกำหนดอัตราค่าบำเหน็จตาม (๓) จะกระทำได้เฉพาะเมื่อมีเหตุอันควรหรือจำเป็นในการรักษาระดับอัตราค่าบำเหน็จอย่างเป็นธรรม

ประกาศตาม (๒) และ (๓) เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามความในวรรคสอง

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะมีเหตุบกพร่องต่อหน้าที่หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง

มาตรา ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่แทน ถ้ารองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่แทน

การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่ได้รับมอบหมายแล้วรายงานต่อคณะกรรมการก็ได้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ให้กรรมการค้ำภายใน กระทรวงพาณิชย์ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการทั่วไปและงานเลขานุการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๒) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล และกิจการห้องเย็น

(๓) รับเรื่องร้องเรียนที่ผู้มีส่วนได้เสียอ้างว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเสนออธิบดี

(๔) ปฏิบัติการตามประกาศ ระเบียบ และตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการร้องเรียนตาม (๓) ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่มีเหตุอันควรหรือจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ชี้แจงข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือหรือให้ส่งบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานใด เพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในสถานที่ทำการ คลังสินค้า ไซโล หรือห้องเย็น ของผู้ประกอบการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็น ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงเรียกบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๓) आयัดบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด

(๔) เก็บหรือนำสินค้าในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง
บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๖ หนังสือเรียกตามมาตรา ๑๔ (๑) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำส่ง ณ ภูมิลำเนา
หรือสถานที่ทำการของบุคคลซึ่งระบุไว้ในหนังสือเรียกในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก
หรือในระหว่างเวลาทำการของบุคคลนั้น หรือจะส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับก็ได้

มาตรา ๑๗ ในการปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ อธิบดี และพนักงานเจ้าหน้าที่
เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๒

การประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล และกิจการห้องเย็น

ส่วนที่ ๑

การจัดตั้ง การขออนุญาต และการออกใบอนุญาต

มาตรา ๑๘ การประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นจะกระทำได้
เฉพาะนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด และสหกรณ์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์
ในการประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็น โดยได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

ผู้ขออนุญาตประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นจะต้องมีผู้ประกอบ
กิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็น ซึ่งเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๕๖ และ
ยังไม่พ้นกำหนดระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๙ ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๘ ให้มีอายุสามปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เมื่อได้ยื่น
คำขอดังกล่าวแล้ว ให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าอธิบดีจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ
ประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้ประกอบ
กิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่
ได้รับทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดดังกล่าว

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๑ ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นต้องแสดงใบอนุญาตหรือใบแทนใบอนุญาต แล้วแต่กรณี ไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ทำการของผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็น

มาตรา ๒๒ ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นอาจมีสำนักงานสาขาได้ แต่ต้องได้รับใบอนุญาตให้มีสำนักงานสาขาจากอธิบดี

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตให้มีสำนักงานสาขาทามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๓ ใบอนุญาตให้มีสำนักงานสาขาทามมาตรา ๒๒ ให้มีอายุตามอายุของใบอนุญาตในกรณีที่ใบอนุญาตสิ้นอายุและไม่มีการขอต่ออายุ หรืออธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ถือว่าใบอนุญาตให้มีสำนักงานสาขาเป็นอันสิ้นผล

ในกรณีที่ใบอนุญาตสิ้นอายุและมีการยื่นคำขอต่ออายุแล้ว ให้ใบอนุญาตให้มีสำนักงานสาขามีผลต่อไปจนกว่าอธิบดีจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

มาตรา ๒๔ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับกับการขอรับใบแทนใบอนุญาตให้มีสำนักงานสาขาและการแสดงใบอนุญาตให้มีสำนักงานสาขาโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

การกำกับดูแลกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล และกิจการห้องเย็น

มาตรา ๒๕ ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นต้องส่งมอบใบรับของคลังสินค้าให้แก่ผู้นำสินค้ามาฝากเก็บในคลังสินค้า ไซโล หรือห้องเย็นทุกครั้งเมื่อได้รับสินค้า ส่วนประทวนสินค้าให้ส่งมอบเมื่อผู้นำสินค้ามาฝากร้องขอ ทั้งนี้ ใบรับของคลังสินค้าและประทวนสินค้าต้องบันทึกไว้ในทะเบียนซึ่งสามารถตรวจสอบได้

มาตรา ๒๖ ใบรับของคลังสินค้าและประทวนสินค้าต้องมีเลขลำดับตรงกันกับเลขในทะเบียนตามมาตรา ๒๕ และลงลายมือชื่อของนายคลังสินค้า

ใบรับของคลังสินค้าและประทวนสินค้า อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็น
 - (๒) ชื่อและที่อยู่ของผู้ฝาก
 - (๓) ที่ตั้งคลังสินค้า ไซโล หรือห้องเย็น
 - (๔) คำบ่าเหน็จในการเก็บรักษาสินค้าหรือให้บริการเกี่ยวกับสินค้า
 - (๕) ลักษณะ ชนิด ปริมาณ น้ำหนักหรือขนาด รวมทั้งสภาพและจำนวนของสินค้าที่เก็บรักษา
- เครื่องหมายหีบห่อ และข้อความที่แจ้งลักษณะอันตรายแห่งสินค้า
- (๖) สถานที่และวันออกใบรับของคลังสินค้าและประทวนสินค้า
 - (๗) กำหนดระยะเวลาในการเก็บรักษาสินค้า

(๘) ถ้าสินค้าที่เก็บรักษามีประกันภัย ให้แสดงจำนวนเงินที่ประกันภัย กำหนดเวลาที่ประกันภัย และชื่อของผู้รับประกันภัยด้วย

(๙) มาตรฐานที่ใช้ในการเก็บรักษาสินค้าของคลังสินค้า ไฮโล หรือห้องเย็น

กำหนดระยะเวลาตาม (๗) ถ้ามิได้กำหนดไว้ ให้ถือว่าวันที่ผู้ฝากมาขอรับสินค้าเป็นวันครบกำหนด มาตรา ๒๗ ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไฮโล หรือกิจการห้องเย็นต้องมีทุนตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๘ คลังสินค้า ไฮโล หรือห้องเย็น ต้องมีลักษณะ สภาพ และวิธีการดำเนินงาน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๙ ห้ามผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไฮโล หรือกิจการห้องเย็นกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ออกใบรับของคลังสินค้าหรือประทวนสินค้าใหม่ทั้งหมดหรือบางส่วน โดยมีได้ยกเลิก ใบรับของคลังสินค้าหรือประทวนสินค้าเดิม โดยทุจริต

(๒) ให้เช่าคลังสินค้า ไฮโล หรือห้องเย็น เกินกว่าร้อยละห้าสิบของพื้นที่คลังสินค้า ไฮโล หรือห้องเย็น โดยมีได้แจ้งให้อธิบดีทราบ

(๓) ลดทุนตามมาตรา ๒๗ โดยมีได้รับอนุญาตจากอธิบดี

(๔) ฝากเงินไว้ที่อื่นนอกจากที่ธนาคารหรือบริษัทเงินทุน โดยมีได้รับอนุญาตจากอธิบดี

(๕) ให้กู้ยืมเงินแก่บริษัทในเครือ ผู้จัดการ กรรมการ หรือหุ้นส่วนของผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไฮโล หรือกิจการห้องเย็น

(๖) เรียกเก็บค่าบำเหน็จในการเก็บรักษาสินค้าหรือให้บริการเกี่ยวกับสินค้าเกินอัตราที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

การแจ้งตาม (๒) และการขออนุญาตและการอนุญาตตาม (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๐ เมื่อผู้ทรงใบรับของคลังสินค้าหรือประทวนสินค้ามาขอรับสินค้าที่ฝากโดยเวนคืน ใบรับของคลังสินค้าหรือประทวนสินค้า ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไฮโล หรือกิจการห้องเย็น ต้องส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ทรงใบรับของคลังสินค้าหรือประทวนสินค้า เว้นแต่จะปรากฏว่าผู้ฝากมีหนี้ อันเกิดจากการฝาก หรือหนี้จากการรับบริการอื่นใดเกี่ยวกับสินค้าที่รับฝาก ให้ยึดหน่วงสินค้าไว้ได้ ตามจำนวนหนี้ที่ค้างชำระอยู่

มาตรา ๓๑ ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไฮโล หรือกิจการห้องเย็นต้องจัดให้มีการตรวจสอบสินค้าทั้งหมดที่เก็บไว้ในคลังสินค้า ไฮโล หรือห้องเย็น อย่างน้อยปีละสองครั้ง ภายในเดือน มิถุนายนและเดือนธันวาคม และต้องแจ้งวันทำการตรวจสอบเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ฝาก และผู้ทรงใบรับของคลังสินค้าหรือประทวนสินค้า ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เพื่อให้บุคคลดังกล่าว

มีโอกาสเข้าร่วมการตรวจสอบนั้น และผู้ประกอบการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็น ต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๓๒ ผู้ประกอบการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นต้องยอมให้ผู้ฝาก หรือผู้ทรงใบรับของคลังสินค้าหรือประทวนสินค้าเข้าตรวจสอบสินค้าในคลังสินค้า ไซโล หรือห้องเย็น ในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้น

ผู้ฝากหรือผู้ทรงใบรับของคลังสินค้าหรือประทวนสินค้าต้องแจ้งวันเข้าตรวจสอบเป็นหนังสือ ให้ผู้ประกอบการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และผู้ประกอบการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๓๓ ให้ผู้ประกอบการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นจัดทำบัญชี แสดงรายรับและรายจ่ายทั้งสิ้นเกี่ยวกับกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็น และบัญชี คุมสินค้าที่เก็บรักษาให้เรียบร้อยและถูกต้อง เก็บไว้ ณ สถานที่ทำการของผู้ประกอบการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็น และพร้อมที่จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้ตลอดเวลา

มาตรา ๓๔ ให้ผู้ประกอบการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นส่งรายงานประจำปี พร้อมด้วยงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนแสดงฐานะการเงินและฐานะของกิจการสำหรับรอบปีปฏิทิน ที่ล่วงมาแล้วต่ออธิบดีภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน ตามแบบที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา

ถ้าปรากฏว่ารายงานประจำปี และงบดุลหรือบัญชีกำไรขาดทุนที่ส่งตามวรรคหนึ่งไม่ถูกต้อง หรือมีรายการไม่ครบถ้วนบริบูรณ์ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง หรือครบถ้วนบริบูรณ์ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

มาตรา ๓๕ เมื่อเห็นสมควร อธิบดีจะสั่งให้ผู้ประกอบการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือ กิจการห้องเย็นส่งรายงานหรือเอกสารใดเกี่ยวกับฐานะการเงิน ฐานะของกิจการ หรือการประกอบกิจการ ต่ออธิบดีเมื่อใดก็ได้ โดยให้กำหนดระยะเวลาที่ผู้ประกอบการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็น จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งนั้นไว้ด้วย

ในกรณีที่ผู้ประกอบการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นไม่อาจปฏิบัติตามระยะเวลา ที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งได้ ให้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาต่ออธิบดี เมื่อมีเหตุอันสมควรอธิบดีจะมีคำสั่ง ขยายระยะเวลาให้ก็ได้

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงนายคลังสินค้า เปลี่ยนแปลงสถานที่ทำการ หรือ เปลี่ยนแปลงลักษณะ สภาพ จำนวน หรือขนาดของคลังสินค้า ไซโล หรือห้องเย็น ให้ผู้ประกอบการ กิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นแจ้งอธิบดีทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

มาตรา ๓๗ ให้ผู้ประกอบการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นที่ประสงค์ จะเลิกประกอบกิจการตามที่ได้รับอนุญาต แจ้งอธิบดีทราบล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ก่อนวันเลิกประกอบกิจการ

หากมีสินค้าที่รับฝากไว้ในครอบครองในวันเลิกประกอบกิจการ ให้ผู้ประกอบการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นส่งคืนสินค้าให้ผู้ฝากหรือผู้ทรงใบรับของคลังสินค้าหรือประหวนสินค้า โดยแจ้งให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนวันเลิกประกอบกิจการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๓

ความรับผิดชอบของผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล และกิจการห้องเย็น

มาตรา ๓๘ ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นต้องรับผิดชอบต่อผู้ฝาก หรือผู้ทรงใบรับของคลังสินค้าหรือประหวนสินค้า ในความเสียหายที่เกิดจากการที่สินค้าที่รับฝากสูญหาย เสียหาย เกิดการผสมปลอมปน หรือปริมาณ น้ำหนัก ขนาด คุณภาพ หรือมาตรฐานของสินค้าที่รับฝาก เปลี่ยนแปลงไปจากที่ระบุในใบรับของคลังสินค้าหรือประหวนสินค้า เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายนั้น เกิดจากเหตุสุดวิสัยจากสภาพของสินค้าที่รับฝากหรือเพราะความผิดของผู้ฝาก

มาตรา ๓๙ ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นต้องรับผิดชอบต่อผู้ฝาก หรือผู้ทรงใบรับของคลังสินค้าหรือประหวนสินค้า ในความเสียหายที่เกิดจากการที่ไม่ได้แจ้งต่อบุคคลเหล่านั้น ทันทีเมื่อรู้หรือควรจะรู้ว่าสินค้าที่รับฝากไว้ในคลังสินค้า ไซโล หรือห้องเย็นเสื่อมสภาพ

มาตรา ๔๐ ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นต้องรับผิดชอบต่อผู้ทรงใบรับของคลังสินค้าหรือประหวนสินค้าในความเสียหายที่เกิดจากการออกใบรับของคลังสินค้าหรือประหวนสินค้ามากกว่าหนึ่งฉบับ

มาตรา ๔๑ ผู้ฝากสินค้าต้องจัดแจ้ง ทำเครื่องหมาย หรือปิดป้าย หากสินค้าที่จะฝาก ในคลังสินค้า ไซโล หรือห้องเย็นมีสภาพอันก่อให้เกิดอันตรายได้ เช่น ไวไฟ มีพิษ อาจเกิดระเบิด หรืออาจเป็นอันตรายโดยประการอื่น เพื่อให้ผู้ประกอบการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็น ทราบว่าสินค้านั้นมีสภาพอันก่อให้เกิดอันตรายได้

ถ้าผู้ฝากสินค้าไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง และผู้ประกอบการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นไม่รู้หรือไม่อาจรู้ถึงสภาพอันตรายแห่งสินค้านั้น ผู้ประกอบการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายอันเกิดแก่สินค้าที่รับฝากนั้น

ส่วนที่ ๔

การอุทธรณ์

มาตรา ๔๒ ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นที่ไม่พอใจ ในคำสั่งของอธิบดีตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๙ (๓) หรือ (๔) มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่ง ต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๔๓ อุทธรณ์ให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
ได้รับแจ้งคำสั่งของอธิบดี

การยื่นอุทธรณ์ การรับอุทธรณ์ วิธีพิจารณาอุทธรณ์ และกำหนดระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์
ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งของอธิบดี เว้นแต่คณะกรรมการจะสั่งเป็นอย่างอื่น
เป็นการชั่วคราวก่อนการวินิจฉัยอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

หมวด ๓

คลังสินค้า ไสโล และห้องเย็น

ที่เก็บรักษาสินค้าเฉพาะแก่บริษัทในเครือ

มาตรา ๔๔ ผู้ใดมีคลังสินค้า ไสโล หรือห้องเย็นที่เก็บรักษาสินค้าเฉพาะแก่บริษัทในเครือ
โดยรับบำเหน็จเป็นทางการค้าปกติ ต้องแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับชื่อและที่อยู่ของตน พร้อมกับสถานที่เก็บ พื้นที่
ขนาด และความจุของคลังสินค้า ไสโล หรือห้องเย็น รวมทั้งชื่อและสถานที่ทำการของบริษัทในเครือ
ที่ฝากเก็บสินค้าต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เริ่มประกอบกิจการ

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้ออกใบรับรองการแจ้งเพื่อเป็นหลักฐานการแจ้ง
ให้แก่ผู้แจ้งโดยพลัน

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลตามที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา ๔๔ หรือประสงค์
จะเลิกหรือโอนกิจการไปให้บุคคลอื่น ให้ผู้มีคลังสินค้า ไสโล หรือห้องเย็นที่เก็บรักษาสินค้าเฉพาะ
แก่บริษัทในเครือโดยรับบำเหน็จเป็นทางการค้าปกติแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล เลิก หรือโอนกิจการ

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าข้อมูลที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา ๔๔ หรือ
มาตรา ๔๕ ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้มีคลังสินค้า ไสโล หรือห้องเย็น
ที่เก็บรักษาสินค้าเฉพาะแก่บริษัทในเครือโดยรับบำเหน็จเป็นทางการค้าปกติแก้ไขให้ถูกต้องหรือครบถ้วน
และแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่งดังกล่าว

มาตรา ๔๗ แบบและรายละเอียดที่ต้องแจ้ง วิธีการแจ้ง และแบบใบรับรองการแจ้ง
ตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด
โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๘ ให้ผู้มีคลังสินค้า ไสโล หรือห้องเย็นที่เก็บรักษาสินค้าเฉพาะแก่บริษัทในเครือ
โดยรับบำเหน็จเป็นทางการค้าปกติจัดทำบัญชีคุมสินค้าที่ทำการเก็บรักษาให้เรียบร้อยและถูกต้อง เก็บไว้
ณ สถานที่ทำการของตน

ในกรณีที่มีเหตุอันควรหรือจำเป็น อธิบดีจะสั่งให้ผู้มีคลังสินค้า ไชโล หรือห้องเย็นที่เก็บรักษาสินค้า เฉพาะแก่บริษัทในเครือโดยรับบำเหน็จเป็นทางการค้าปกติแจ้งข้อมูลในบัญชีคุมสินค้าต่ออธิบดีภายใน ระยะเวลาที่กำหนดตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๔๙ ให้ผู้มีคลังสินค้า ไชโล หรือห้องเย็นที่เก็บรักษาสินค้าเฉพาะแก่บริษัทในเครือ โดยรับบำเหน็จเป็นทางการค้าปกติจัดส่งรายงานประจำปีแสดงข้อมูลสินค้าที่ทำการเก็บรักษา ตามแบบ วิธีการ และภายในระยะเวลาที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๐ ห้ามมิให้บุคคลใดออกไปรับของคลังสินค้าและประทวนสินค้าสำหรับสินค้า ที่เก็บรักษาในคลังสินค้า ไชโล หรือห้องเย็นตามหมวดนี้ เว้นแต่เป็นการออกหลักฐานในการรับฝากสินค้า และมีให้ถือว่าหลักฐานดังกล่าวไม่ว่าจะมีชื่อเรียกอย่างเดียวกันหรือสอดคล้องหรือใกล้เคียงกันเป็นใบรับของ คลังสินค้าตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑

โทษทางปกครอง

มาตรา ๕๑ โทษทางปกครอง มีดังต่อไปนี้

(๑) ปรับทางปกครอง

(๒) พักใช้ใบอนุญาต

(๓) เพิกถอนใบอนุญาต

ให้อธิบดีเป็นผู้มีอำนาจลงโทษทางปกครอง

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่อธิบดีมีคำสั่งให้ลงโทษปรับทางปกครอง และผู้ถูกลงโทษปรับ ทางปกครองไม่ยอมชำระค่าปรับทางปกครอง ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมาย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการบังคับ ทางปกครองได้ ให้อธิบดีมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับ ในกรณีนี้ ถ้าศาลปกครอง เห็นว่าคำสั่งให้ชำระค่าปรับนั้นชอบด้วยกฎหมายก็ให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาและบังคับ ให้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินขายทอดตลาดชำระค่าปรับได้

มาตรา ๕๓ ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไชโล หรือกิจการห้องเย็นผู้ใด ผ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๙ (๒) หรือ (๖) มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๔ วรรคสอง ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้น ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือแก้ไขปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายใน ระยะเวลาที่กำหนด

การไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีตามวรรคหนึ่ง ต้องรับโทษปรับทางปกครองไม่เกินสองหมื่นบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดี

มาตรา ๕๔ ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นผู้ใด ผ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้น ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือแก้ไขปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

การไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีตามวรรคหนึ่ง ต้องรับโทษปรับทางปกครองไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๕๕ เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นผู้ใด มีฐานะการเงินไม่มั่นคงหรือดำเนินงานอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฝาก หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ (๕) ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้น ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือแก้ไขปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ โดยมีกำหนดครั้งละไม่เกินเก้าสิบวัน

ในการพักใช้ใบอนุญาตตามวรรคสอง ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นปฏิบัติในขณะที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต

มาตรา ๕๖ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เมื่อผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ดำเนินกิจการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตหรือหยุดดำเนินกิจการติดต่อกันเกินกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวันโดยมิได้แจ้งให้อธิบดีทราบตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

(๒) ถูกพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป

(๓) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๕๕ วรรคสอง

การสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นเหตุให้ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็น พ้นจากการต้องรับโทษทางปกครองในกรณีอื่น

มาตรา ๕๗ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็นทราบ และให้ปิดประกาศหนังสือแจ้งการพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ทำการของผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไซโล หรือกิจการห้องเย็น

มาตรา ๕๘ ผู้มีคลังสินค้า ไซโล หรือห้องเย็นที่เก็บรักษาสินค้าเฉพาะแก่บริษัทในเครือ โดยรับบำเหน็จเป็นทางการค้าปกติผู้ใด ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ หรือมาตรา ๔๘ ต้องรับโทษปรับทางปกครองไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๕๙ ผู้มีคลังสินค้า ไชโล หรือห้องเย็นที่เก็บรักษาสินค้าเฉพาะแก่บริษัทในเครือ โดยรับบำเหน็จเป็นทางการค้าปกติผู้ใด ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๔ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้น ระวังการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือแก้ไขปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

ผู้มีคลังสินค้า ไชโล หรือห้องเย็นที่เก็บรักษาสินค้าเฉพาะแก่บริษัทในเครือโดยรับบำเหน็จ เป็นทางการค้าปกติผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีตามวรรคหนึ่ง ต้องรับโทษปรับทางปกครองไม่เกิน สองหมื่นบาท

มาตรา ๖๐ ผู้ถูกลงโทษทางปกครองที่ไม่พอใจในคำสั่งลงโทษทางปกครองของอธิบดี ตามบทบัญญัติในส่วนนี้ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการ

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

โทษทางอาญา

มาตรา ๖๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๔ (๑) โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๒ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๓ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๔ ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไชโล หรือกิจการห้องเย็นผู้ใด ผ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๖๕ ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไชโล หรือกิจการห้องเย็นผู้ใด ผ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๖๖ ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไชโล หรือกิจการห้องเย็นผู้ใด ผ่าฝืน มาตรา ๒๙ (๑) (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

มาตรา ๖๗ ผู้มีคลังสินค้า ไชโล หรือห้องเย็นที่เก็บรักษาสินค้าเฉพาะแก่บริษัทในเครือ โดยรับบำเหน็จเป็นทางการค้าปกติผู้ใด ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท

มาตรา ๖๘ ผู้มีคลังสินค้า ไชโล หรือห้องเย็นที่เก็บรักษาสินค้าเฉพาะแก่บริษัทในเครือ โดยรับบำเหน็จเป็นทางการค้าปกติผู้ใด ฝ่าฝืนมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำ ของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษ ตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๗๐ ความผิดตามมาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ หรือมาตรา ๖๗ ให้คณะกรรมการ มีอำนาจเปรียบเทียบได้ ในการใช้อำนาจดังกล่าวคณะกรรมการอาจมอบหมายให้อธิบดี รองอธิบดี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำการแทนได้

การมอบหมายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่า คดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๑ ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ และสหกรณ์ ซึ่งประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไชโล หรือกิจการห้องเย็นอยู่ในวันก่อน วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะประกอบกิจการต่อไป ให้ยื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขอแล้ว ให้ประกอบกิจการ คลังสินค้า กิจการไชโล หรือกิจการห้องเย็นได้ต่อไปจนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๒ ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ ซึ่งประกอบกิจการคลังสินค้า กิจการไชโล หรือกิจการห้องเย็นอยู่ในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเข้าลักษณะเป็นผู้มีคลังสินค้า ไชโล หรือห้องเย็นที่เก็บรักษาสินค้าเฉพาะ แก่บริษัทในเครือโดยรับบำเหน็จเป็นทางการค้าปกติตามมาตรา ๔๔ ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน หนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งแล้ว ให้ออก ใบรับรองการแจ้งเพื่อเป็นหลักฐานแก่ผู้แจ้งโดยพลัน และให้ถือว่าผู้นั้นได้รับใบรับรองการแจ้งตาม พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๓ ในระหว่างที่การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗ ยังไม่แล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนสำนักงาน

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และอธิบดี เพื่อทำหน้าที่คณะกรรมการไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ
ในการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้ (ล้ง) ของผู้ประกอบการชาวต่างชาติ
ในจังหวัดจันทบุรี
ของคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายกิตติ เจริญยงค์

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

ฝ่ายเลขานุการ

นางนิโรบล มูลจันทน์
นายขวัญชัย ปฎิมาหงส์ทอง.
นายวิศวดล พลธานี
นางสาวสายใจ เกษสุวรรณ
นางสาวสุหชา ขวลิขิตปรีชา
นางสาวนิรมล ดวงดาว
นางสาวชนิกานต์ ลือดารา
นางสาวพนิตดา ธรรมพิทา
นางสาววาสนา สุจิมันสกุล
นางสาววริษฐา กรนุ่ม
นางสาววราภรณ์ นวนไชยดี

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
นิติกรชำนาญการ
นิติกรปฏิบัติการ
นิติกรปฏิบัติการ
วิทยากรปฏิบัติการ
วิทยากรปฏิบัติการ
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านวิชาการ
พนักงานสนับสนุนการประชุม
พนักงานสนับสนุนการประชุม

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สำนักกรรมการ ๑ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๐ – ๑ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๑

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักงานพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐-๒๒๔๔-๑๕๖๑, ๐-๒๒๔๔-๑๗๔๑, ๐-๒๘๓๑-๙๔๗๑, ๐-๒๘๓๑-๙๔๗๕